ISSN 1725-5090

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 239

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

51. évfolyam

2008. szeptember 6.

Tartalom

I *Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező*

RENDELETEK

A Bizottság 871/2008/EK rendelete (2008. szeptember 5.) az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek megállapításáról 1

★ **A Bizottság 872/2008/EK rendelete (2008. szeptember 3.) a Portugália lobogója alatt közlekedő hajók által az ICES VIIIc, IX és X övezetben, valamint a CECAF 34.1.1 övezet közösségi vizein folytatott, ördöghalfélékre irányuló halászat tilalmáról** 3

★ **A Bizottság 873/2008/EK rendelete (2008. szeptember 5.) a tagállamok intervenciós hivatalainak birtokában lévő gabonának a közösségi piacon történő továbbértékesítésére irányuló folyamatos pályázati felhívás megnyitásáról szóló 712/2007/EK rendelet módosításáról** 5

IRÁNYELVEK

★ **A Bizottság 2008/85/EK irányelve (2008. szeptember 5.) a 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének a tiabendazol hatóanyagként való felvétele céljából történő módosításáról** [1] 6

★ **A Bizottság 2008/86/EK irányelve (2008. szeptember 5.) a 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének a tebukonazol hatóanyagként való felvétele céljából történő módosításáról** [1] 9

[1] EGT-vonatkozású szöveg

HU

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

II *Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező*

HATÁROZATOK

Bizottság

2008/717/EK:

★ **A Bizottság határozata (2008. február 27.) a C 46/07 (ex NN 59/07) számú állami támogatásról, amelyet Románia az Automobile Craiova (volt Daewoo România) vállalat részére nyújtott** *(az értesítés a C(2008) 700. számú dokumentummal történt)* [1] 12

2008/718/EK:

★ **A Bizottság határozata (2008. április 16.) Magyarország által, a korlátozott exportforgalmú KKV-k számára nyújtandó rövid lejáratú exporthitel-garancia formájában végrehajtani tervezett C 29/07 (ex N 310/06) sz. intézkedésről** *(az értesítés a C(2008) 1332. számú dokumentummal történt)* [1] 26

2008/719/EK:

★ **A Bizottság határozata (2008. április 30.) az Ausztria által a Bank Burgenland privatizációja céljára nyújtott C 56/06 (ex NN 77/06) sz. állami támogatásról** *(az értesítés a C(2008) 1625. számú dokumentummal történt)* [1] 32

Helyesbítések

★ **Helyesbítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2008. január 28-i 116/2008/EK bizottsági rendelethez (HL L 35., 2008.2.9.)** 55

★ **Helyesbítés a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. március 27-i 329/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2008. január 28-i 117/2008/EK bizottsági rendelethez (HL L 35., 2008.2.9.)** 56

Megjegyzés az olvasóhoz (lásd a hátsó borító belső oldalán)

HU

[1] EGT-vonatkozású szöveg

I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG 871/2008/EK RENDELETE

(2008. szeptember 5.)

az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek megállapításáról

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletre [1] (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet),

tekintettel a gyümölcs- és zöldségágazatban a 2200/96/EK, a 2201/96/EK és az 1182/2007/EK tanácsi rendeletre vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló, 2007. december 21-i 1580/2007/EK bizottsági rendeletre [2] és különösen annak 138. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

Az Uruguayi Forduló többoldalú kereskedelmi tárgyalásai eredményeinek megfelelően az 1580/2007/EK rendelet a mellékletében szereplő termékek és időszakok tekintetében meghatározza azokat a szempontokat, amelyek alapján a Bizottság rögzíti a harmadik országokból történő behozatalra vonatkozó átalányértékeket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1580/2007/EK rendelet 138. cikkében említett behozatali átalányértékeket e rendelet melléklete határozza meg.

2. cikk

Ez a rendelet 2008. szeptember 6-án lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 5-én.

a Bizottság részéről

Jean-Luc DEMARTY

mezőgazdasági és vidékfejlesztési főigazgató

---

[1] HL L 299., 2007.11.16., 1. o.
[2] HL L 350., 2007.12.31., 1. o.

MELLÉKLET

az egyes gyümölcs- és zöldségfélék behozatali árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek

(EUR/100 kg)

KN-kód	Országkód (1)	Behozatali átalányérték
0702 00 00	MK	20,7
	ZZ	20,7
0707 00 05	JO	156,8
	MK	64,6
	TR	106,2
	ZZ	109,2
0709 90 70	TR	95,3
	ZZ	95,3
0805 50 10	AR	73,6
	UY	72,4
	ZA	81,4
	ZZ	75,8
0806 10 10	IL	235,4
	TR	102,2
	US	188,9
	XS	61,0
	ZZ	146,9
0808 10 80	BR	55,2
	CL	104,1
	CN	111,7
	NZ	104,5
	US	94,6
	ZA	81,6
	ZZ	92,0
0808 20 50	CN	60,9
	TR	139,7
	ZA	93,1
	ZZ	97,9
0809 30	TR	138,3
	US	166,3
	XS	61,2
	ZZ	121,9
0809 40 05	IL	137,8
	MK	53,9
	TR	69,0
	XS	53,4
	ZZ	78,5

(1) Az országoknak az 1833/2006/EK bizottsági rendeletben (HL L 354., 2006.12.14., 19. o.) meghatározott nómenklatúrája szerint. A „ZZ" jelentése „egyéb származás".

A BIZOTTSÁG 872/2008/EK RENDELETE

(2008. szeptember 3.)

a Portugália lobogója alatt közlekedő hajók által az ICES VIIIc, IX és X övezetben, valamint a CECAF 34.1.1 övezet közösségi vizein folytatott, ördöghalfélékre irányuló halászat tilalmáról

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a halászati erőforrások közös halászati politika alapján történő védelméről és fenntartható kiaknázásáról szóló, 2002. december 20-i 2371/2002/EK tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 26. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a közös halászati politika ellenőrző rendszerének létrehozataláról szóló, 1993. október 12-i 2847/93/EGK tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 21. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) A bizonyos halállományokra és halállománycsoportokra vonatkozó, halfogási korlátozások hatálya alá tartozó vizeken tartózkodó közösségi hajókon és a közösségi vizeken alkalmazandó halászati lehetőségeknek és kapcsolódó feltételeknek a 2008. évre történő meghatározásáról szóló, 2008. január 16-i 40/2008/EK tanácsi rendelet [3] kvótákat állapít meg a 2008. évre.

(2) A Bizottsághoz beérkezett információ szerint az e rendelet mellékletében említett tagállam lobogója alatt közlekedő, illetve az e tagállamban lajstromozott hajók kimerítették a 2008. évre meghatározott, a mellékletben megnevezett állományra vonatkozó halászati kvótát.

(3) Ezért erre az állományra nézve meg kell tiltani a halászatot, valamint a fedélzeten való tárolást, az át- és kirakodást,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A kvóta kimerítése

Az e rendelet mellékletében megjelölt időponttól kezdve úgy kell tekinteni, hogy a mellékletben említett tagállam a mellékletben megnevezett állományra nézve kimerítette a 2008. évi halászati kvótáját.

2. cikk

Tilalmak

Az e rendelet mellékletében említett tagállam lobogója alatt közlekedő, illetve az e tagállamban lajstromozott hajók a mellékletben megjelölt időponttól nem halászhatnak a mellékletben megnevezett állományra. Ettől az időponttól kezdve az e hajók által fogott, az adott állományba tartozó egyedek fedélzeten való tárolása, átrakodása és kirakodása is tilos.

3. cikk

Hatálybalépés

E rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 3-án.

a Bizottság részéről

Fokion FOTIADIS

tengerügyi és halászati főigazgató

---

[1] HL L 358., 2002.12.31., 59. o.
[2] HL L 261., 1993.10.20., 1. o.
[3] HL L 19., 2008.1.23., 1. o.

MELLÉKLET

Szám	33/T&Q
Tagállam	Portugália
Állomány	ANF/8C3411
Faj	Ördöghalfélék (*Lophiidae*)
Terület	Az ICES VIIIc, IX és X övezet, valamint a CECAF 34.1.1 övezet közösségi vizei
Időpont	2008.8.4.

A BIZOTTSÁG 873/2008/EK RENDELETE

(2008. szeptember 5.)

a tagállamok intervenciós hivatalainak birtokában lévő gabonának a közösségi piacon történő továbbértékesítésére irányuló folyamatos pályázati felhívás megnyitásáról szóló 712/2007/EK rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 43. cikkére, összefüggésben 4. cikkével,

mivel:

(1) A 712/2007/EK bizottsági rendelet [2] folyamatos pályázati eljárást nyitott meg a tagállamok intervenciós hivatalainak birtokában lévő gabonának a közösségi piacon történő továbbértékesítésére. Az utolsó részleges pályázati felhívás vonatkozásában az ajánlatok benyújtásának határideje 2008. szeptember 10-én lejár.

(2) Annak érdekében, hogy a tenyésztők és az állati takarmányok gyártói versenyképes áron történő ellátása a 2008/2009-es gazdasági év első hónapjaiban biztosított legyen, indokolt a gabonafélék piacán továbbra is hozzáférhetővé tenni a jelenleg egyedüli készletekkel rendelkező magyar intervenciós hivatal birtokában levő készleteket, és – a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó irányítóbizottság tervezett üléseinek időpontjához igazodva – meghatározni azokat a napokat és időpontokat, ameddig a piaci szereplők benyújthatják ajánlataikat.

(3) A 712/2007/EK rendeletet tehát ennek megfelelően módosítani kell.

(4) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó irányítóbizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 712/2007/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„2008. szeptember 15-ét követően az egyes részleges pályázati felhívások vonatkozásában a pályázatok benyújtásának határideje az alábbi szerdai napokon (brüsszeli idő szerint) 13 órakor jár le: 2008. szeptember 24., 2008. október 15., 2008. október 29., 2008. november 12., 2008. november 26., 2008. december 3. és 2008. december 17.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 5-én.

a Bizottság részéről
Mariann FISCHER BOEL
a Bizottság tagja

[1] HL L 299., 2007.11.16., 1. o.
[2] HL L 163., 2007.6.23., 7. o.

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG 2008/85/EK IRÁNYELVE

(2008. szeptember 5.)

a 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének a tiabendazol hatóanyagként való felvétele céljából történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1], és különösen annak 16. cikke (2) bekezdésének második albekezdésére,

mivel:

(1) A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (2) bekezdésében említett 10 éves munkaprogram második szakaszáról szóló, 2007. december 4-i 1451/2007/EK bizottsági rendelet [2] megállapítja azon hatóanyagok jegyzékét, amelyeket a 98/8/EK irányelv I., I.A., illetőleg I.B. mellékletébe való felvétel lehetősége szempontjából meg kell vizsgálni. E jegyzékben szerepel a tiabendazol.

(2) Az 1451/2007/EK rendelet értelmében, a 98/8/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban megtörtént a tiabendazol értékelése a 98/8/EK irányelv V. melléklete szerinti 8. terméktípusban, azaz faanyagvédő szerben történő felhasználása vonatkozásában.

(3) Spanyolországot jelölték referens tagállamnak, amely az 1451/2007/EK rendelet 14. cikke (4) és (6) bekezdésének megfelelően 2006. május 9-én benyújtotta a Bizottságnak az illetékes hatóság jelentését és egy kapcsolódó ajánlást.

(4) Az illetékes hatóság jelentését a tagállamok és a Bizottság felülvizsgálták. Az 1451/2007/EK rendelet 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban a vizsgálat eredményeit a Biocid Termékek Állandó Bizottsága 2008. február 22-én értékelő jelentésben foglalta össze.

(5) A vizsgálatokból kitűnik, hogy a faanyagvédő szerként felhasznált, tiabendazolt tartalmazó biocid termékek várhatóan megfelelnek a 98/8/EK irányelv 5. cikkében megfogalmazott követelményeknek. Ennek megfelelően indokolt a tiabendazol felvétele az I. mellékletbe, biztosítva ezzel, hogy a faanyagvédő szerként felhasznált, tiabendazolt tartalmazó biocid termékekre vonatkozó engedélyek valamennyi tagállamban a 98/8/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdése alapján kiadhatók, módosíthatók és visszavonhatók legyenek.

(6) Mindazonáltal elfogadhatatlan kockázati szintet állapítottak meg a faanyag kültéri helyszínen történő kezelésével és az időjárás hatásainak kitett kezelt faanyaggal kapcsolatban. Ezért az ilyen felhasználású termékekre nem szabad az engedélyt kiadni, kivéve, ha a benyújtott adatok igazolják, hogy a termékek használata nem jelent elfogadhatatlan kockázatot a környezetre nézve.

(7) Az értékelő jelentés megállapításainak fényében a faanyagvédő szerként felhasznált, tiabendazolt tartalmazó termékekkel kapcsolatban a termékengedélyeztetés során indokolt előírni kockázatcsökkentő intézkedések alkalmazását a kockázatok elfogadható szintre csökkentése érdekében a 98/8/EK irányelv 5. cikkével és VI. mellékletével összhangban. Megfelelő intézkedéseket kell hozni különösen a talaj és a víz megóvására, mert az értékelés során ezekre az elemekre nézve állapítottak meg elfogadhatatlan kockázatot; az ipari és/vagy szakmai használatra szánt termékeket megfelelő védőfelszereléssel kell használni, ha az ipari és/vagy szakmai felhasználókra vonatkozóan megállapított kockázat más eszközökkel nem csökkenthető.

(8) Fontos, hogy ezen irányelv előírásait valamennyi tagállamban egyszerre alkalmazzák, mert így biztosítható a forgalomban lévő, tiabendazolt tartalmazó biocid termékekkel kapcsolatos egyenlő bánásmód, és általában véve így segíthető elő a biocid termékek piacának megfelelő működése.

[1] HL L 123., 1998.4.24., 1. o.
[2] HL L 325., 2007.12.11., 3. o.

(9) Egy adott hatóanyagnak az I. mellékletbe való felvételét megelőzően indokolt ésszerű időt hagyni arra, hogy a tagállamok és az érdekeltek felkészülhessenek a felvételből fakadó új követelmények teljesítésére; ezzel egyúttal az is biztosítható, hogy a dokumentációt benyújtó kérelmezők teljes mértékben élvezhessék a tízéves adatvédelmi időszakot, amely a 98/8/EK irányelv 12. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontja alapján a felvétel napjával veszi kezdetét.

(10) A felvételt követően indokolt ésszerű időt hagyni arra, hogy a tagállamok végrehajtsák a 98/8/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, és különösen oly módon adhassák meg, módosíthassák és vonhassák vissza a 8. terméktípusba tartozó, tiabendazolt tartalmazó biocid termékekre vonatkozó engedélyeket, hogy azok megfeleljenek a 98/8/EK irányelv előírásainak.

(11) A 98/8/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(12) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a Biocid Termékek Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 98/8/EK irányelv I. melléklete ezen irányelv mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

(1) A tagállamok legkésőbb 2009. június 30-ig elfogadják és kihirdetik az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket 2010. július 1-jétől kötelesek alkalmazni.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 5-én.

a Bizottság részéről

Stavros DIMAS

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A 98/8/EK irányelv I. melléklete a következő „13. sz.” bejegyzéssel egészül ki:

Sz.	Közhasználatú név	IUPAC-név Azonosító számok	A hatóanyag minimális tisztasága a forgalomba hozott biocid termékben	A felvétel napja	A 16. cikk (3) bekezdésének való megfelelés határideje (nem vonatkozik a több hatóanyagot is tartalmazó termékekre, amelyek esetében a 16. cikk (3) bekezdésének való megfelelés határideje az egyes hatóanyagokra vonatkozó rendelkezésekben meghatározott határidők közül a legkésőbbi)	A felvétel lejárta	Terméktípus	Különös rendelkezések (*)
„13	Tiabendazol	2-tiazol-4-il-1H-benzimidazol EK-szám: 205-725-8 CAS-szám: 148-79-8	985 g/kg	2010. július 1.	2012. június 30.	2020. június 30.	8	A tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy az engedélyeket a következő feltételekkel adják ki: A kockázatértékelés során tett megállapítások fényében a kétlépcsős vákuumkezelési és merítési alkalmazásokban használt, az ipari és/vagy szakmai felhasználásra engedélyezett termékeket megfelelő egyéni védőeszközökkel kell használni, kivéve, ha a termék engedélyezése iránti kérelem bizonyítja, hogy az ipari és/vagy szakmai felhasználókat fenyegető kockázatok más módon is elfogadható szintre csökkenthetőek. A talajra és a vízre vonatkozóan megállapított kockázatokra figyelemmel megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket kell hozni e környezeti elemek védelmére. Nevezetesen az ipari felhasználásra engedélyezett termékek címkéi és/vagy biztonsági adatlapjai tüntessék fel azt, hogy a frissen kezelt faárut a kezelést követően fedett helyen vagy kemény, nem áteresztő tartón kell tárolni, hogy így közvetlenül a talajba vagy vízbe ne kerülhessen belőle anyag, és a kiváló anyagrészeket újrahasználat és ártalmatlanítás céljából össze kell gyűjteni. Továbbá a termékek nem engedélyezhetőek a kültéri fák helyszíni kezelésére vagy az időjárásnak kitett fák kezelésére, kivéve, ha a benyújtott adatok igazolják, hogy a termék – szükség esetén a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések megtétele révén – megfelel az 5. cikk és a VI. melléklet követelményeinek.”

(*) A VI. mellékletben előírt közös elvek alkalmazásához az értékelő jelentések tartalma és következtetései a Bizottság internetes oldalán olvashatók: http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm

A BIZOTTSÁG 2008/86/EK IRÁNYELVE

(2008. szeptember 5.)

a 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. mellékletének a tebukonazol hatóanyagként való felvétele céljából történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 16. cikke (2) bekezdésének második albekezdésére,

mivel

(1) A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (2) bekezdésében említett tízéves munkaprogram második szakaszáról szóló, 2007. december 4-i 1451/2007/EK bizottsági rendelet [2] megállapítja azon hatóanyagok jegyzékét, amelyeket a 98/8/EK irányelv I., IA., illetőleg IB. mellékletébe való felvétel lehetősége szempontjából meg kell vizsgálni. E jegyzékben szerepel a tebukonazol.

(2) Az 1451/2007/EK rendelet értelmében a tebukonazolt a 98/8/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban értékelték a 98/8/EK irányelv V. mellékletében meghatározott 8. terméktípusban – faanyagvédő szerben – való használat vonatkozásában.

(3) Dánia előadó tagállami minőségben az 1451/2007/EK rendelet 14. cikke (4) és (6) bekezdésének megfelelően 2006. január 11-én benyújtotta a Bizottságnak az illetékes hatóság jelentését, valamint egy kapcsolódó ajánlást.

(4) Az illetékes hatóság jelentését a tagállamok és a Bizottság felülvizsgálták. A 1451/2007/EK rendelet 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban a vizsgálat eredményeit a Biocid Termékek Állandó Bizottsága 2007. november 29-én értékelő jelentésben foglalta össze.

(5) A tebukonazolra vonatkozó felülvizsgálatok során nem merült fel olyan megoldatlan kérdés vagy aggály, amelyet az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottságában kellene tovább vizsgálni.

(6) A vizsgálatokból kitűnik, hogy a faanyagvédő szerként felhasznált, tebukonazolt tartalmazó biocid termékek várhatóan megfelelnek a 98/8/EK irányelv 5. cikkében meghatározott követelményeknek. Ennek megfelelően a 8. terméktípusra vonatkozóan indokolt a tebukonazolt felvenni az I. mellékletbe, és ezzel biztosítani, hogy a faanyagvédő szerként felhasznált, tebukonazolt tartalmazó biocid termékekre vonatkozó engedélyeket valamennyi tagállamban a 98/8/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdése alapján lehessen kiadni, módosítani és visszavonni. Mindazonáltal elfogadhatatlan kockázatot azonosítottak a szabadtéri fák helyszíni kezelése, illetve a víz hatásának folyamatosan kitett kezelt fák esetében. E felhasználások engedélyezéséhez adatokat kell szolgáltatni annak bizonyítására, hogy a termékek használata nem jelent elfogadhatatlan kockázatot a környezetre.

(7) Az értékelő jelentés megállapításainak fényében helyénvaló előírni azt, hogy utasításokat nyújtsanak arra vonatkozóan, hogy a kezelt faárut a kezelést követően kemény, nem áteresztő helyen kell tárolni a talajba irányuló közvetlen veszteségek elkerülése és a veszteségek újrahasználatra és ártalmatlanításra való összegyűjtésének lehetővé tétele céljából a 98/8/EK rendelet 10. cikke (2) bekezdése i. pontjának d) alpontjával összhangban.

(8) Fontos, hogy ezen irányelv előírásait valamennyi tagállamban egyidejűleg alkalmazzák, mert így biztosítható a tebukonazolt tartalmazó biocid termékek egyenlő bánásmódja, és általában véve így segíthető elő a biocid termékek piacának megfelelő működése.

(9) Egy adott anyagnak az I. mellékletbe való felvételét megelőzően indokolt ésszerű időt hagyni arra, hogy a tagállamok és az érdekelt felek felkészülhessenek a felvételből fakadó új követelmények teljesítésére; ezzel egyúttal az is biztosítható, hogy a dokumentációt benyújtó kérelmezők teljes mértékben élvezhessék a tízéves adatvédelmi időszakot, amely a 98/8/EK irányelv 12. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontja alapján a felvétel napjával veszi kezdetét.

(10) A felvételt követően indokolt ésszerű időt hagyni arra, hogy a tagállamok végrehajtsák a 98/8/EK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, és különösen oly módon adhassák meg, módosíthassák és vonhassák vissza a 8. terméktípusba tartozó, tebukonazolt tartalmazó biocid termékekre vonatkozó engedélyeket, hogy azok megfeleljenek a 98/8/EK irányelv előírásainak.

[1] HL L 123., 1998.4.24., 1. o.
[2] HL L 325., 2007.12.11., 3. o.

(11) A 98/8/EK irányelvet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(12) Az ebben az irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a Biocid Termékek Állandó Bizottsága véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 98/8/EK irányelv I. melléklete ezen irányelv melléklete szerint módosul.

2. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok legkésőbb 2009. március 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. A tagállamok haladéktalanul továbbítják a Bizottsághoz e rendelkezések szövegét, valamint az említett rendelkezések és ezen irányelv közötti megfelelési táblázatot.

Ezeket a rendelkezéseket 2010. április 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják az említett rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által érintett területen fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. szeptember 5-én.

a Bizottság részéről

Stavros DIMAS

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A 98/8/EK irányelv I. melléklete a következő, „6. sz.” bejegyzéssel egészül ki:

Szám	Közhasználatú név	IUPAC-név Azonosító szám	A hatóanyag minimális tisztasága a forgalomba hozott biocid termékben	A felvétel napja	A 16. cikk (3) bekezdésének való megfelelés határnapja (nem vonatkozik a több hatóanyagot is tartalmazó termékekre, amelyek esetében a 16. cikk (3) bekezdésének való megfelelés határnapja az egyes hatóanyagokra vonatkozó rendelkezésekben meghatározott határnapok közül a legkésőbbi)	A felvétel lejárta	Terméktípus	Különös rendelkezések (*)
„6	Tebukonazol	1-(4-klórfenil)-4,4-dimetil-3-(1,2,4-triazol-1-il-metil)pentán-3-ol EK-szám: 403-640-2 CAS-szám: 107534-96-3	950 g/kg	2010. április 1.	2012. március 31.	2020. március 31.	8	A tagállamok kötelesek gondoskodni arról, hogy az engedélyeket a következő feltételekkel adják ki: A talaj és a víz vonatkozásában megállapított kockázatok fényében megfelelő kockázatcsökkentő intézkedéseket kell hozni e környezeti elemek védelmére. Nevezetesen az ipari felhasználásra engedélyezett termékek címkéi és/vagy biztonsági adatlapjai feltüntetik azt, hogy a kezelt faárut a kezelést követően fedett helyen vagy kemény, nem áteresztő helyen kell tárolni a talajba és a vízbe irányuló közvetlen veszteségek elkerülése és a veszteségek újrahasználatra és ártalmatlanításra való összegyűjtésének lehetővé tétele céljából. Továbbá a termékek nem engedélyezhetőek a kültéri fák helyszíni kezelése céljából vagy a víz hatásának folyamatosan kitett fák esetében, kivéve, ha a benyújtott adatok bizonyítják, hogy a termék megfelel az 5. cikk és a VI. melléklet követelményeinek, szükség esetén a megfelelő kockázatcsökkentő intézkedések megtételével.”

(*) A VI. mellékletben előírt közös elvek alkalmazásához az értékelő jelentések tartalma és következtetései a Bizottság internetes oldalán olvashatók: http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. február 27.)

a C 46/07 (ex NN 59/07) számú állami támogatásról, amelyet Románia az Automobile Craiova (volt Daewoo România) vállalat részére nyújtott

(az értesítés a C(2008) 700. számú dokumentummal történt)

(Csak a román nyelvű szöveg hiteles.)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/717/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térséget létrehozó szerződésre és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelteket a fenti rendelkezések értelmében felszólították arra, hogy észrevételeiket [1] közöljék, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2007. január 17-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatást kért több romániai állami vállalatról, beleértve az SC Automobile Craiova SA-t (a továbbiakban: Automobile Craiova), a volt Daewoo România-t (*) is, a nemzeti privatizálási folyamattal összefüggésben. Románia 2007. február 15-én kelt levelében nyújtott tájékoztatást. A Bizottság 2007. március 8-án, majd 2007. május 22-én további tájékoztatást kért, amelyet Románia 2007. március 21-i, 2007. május 25-i és 2007. május 31-i levelében megküldött. 2007. május 3-án találkozóra került sor a román hatóságokkal.

(2) 2007. július 5-én kelt levelében a Bizottság sürgette a román hatóságokat, hogy töröljék az Automobile Craiova privatizációs szerződéséhez fűzött külön feltételeket, ugyanakkor jelezte, hogy amennyiben nem tesznek eleget a jogellenesen nyújtott támogatások felfüggesztésének, a Bizottság az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdése, valamint a 659/1999/EK tanácsi rendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében adott felfüggesztő rendelkezés alapján határozatot hozhat hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezéséről [2].

(3) 2007. július 18-án kelt levelükben a román hatóságok tájékoztatták a Bizottságot, hogy az Automobile Craiova privatizálását bejelentik a Bizottságnak. 2007. augusztus 20-i levelében a Bizottság emlékeztette Romániát, hogy az Automobile Craiova privatizálását bármilyen, a hatóságok kötelezettségvállalását feltételező intézkedések meghozatala előtt kell bejelenteni.

[1] HL C 248., 2007.10.23., 25. o.

(*) [Hiba: „és leányvállalata, Daewoo România” olvasandó.]

[2] A Tanács 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelete az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

(4) 2007 szeptemberében a Bizottság a sajtóból értesült arról, hogy Románia 2007. szeptember 12-én adásvételi szerződést írt alá az egyetlen ajánlattevővel, a Ford vállalattal.

(5) 2007. október 10-én kelt levelében a Bizottság tájékoztatta Romániát az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról a jogellenesen nyújtott támogatással kapcsolatosan, valamint a felfüggesztő rendelkezés kiadásáról. A Bizottság felfüggesztő rendelkezéssel kiegészített eljárás megindításáról szóló határozatát kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ([3]). A Bizottság felszólította az érdekelt feleket a szóban forgó támogatással kapcsolatos észrevételeik megtételére.

(6) Románia 2007. október 24-én kelt levelében közölte észrevételeit. A Ford vállalat 2007. november 23-i levelében közölte észrevételeit, amelyeket 2007. november 30-án Romániának is továbbított. Románia 2007. december 7-én kelt levelében közölte a Ford észrevételeivel kapcsolatos megjegyzéseit.

(7) A Bizottság 2007. október 12-én, 2007. október 17-én, 2007. október 19-én, 2007. november 14-én, illetve 2008. január 14-én kelt leveleiben további tájékoztatást kért. Románia 2007. október 18-án, 2007. október 24-én, 2007. november 6-án, 2007. november 12-én, 2007. november 19-én, 2007. november 23-án, 2007. december 7-én, 2008. január 8-án illetve 2008. január 23-án kelt leveleiben nyújtott kiegészítő tájékoztatást.

(8) A Bizottság 2007. október 5-én, 2007. október 12-én, 2007. november 7-én, 2007. november 15-én, 2007. december 17-én, illetve 2008. január 24-én találkozott a román hatóságokkal és a Ford képviselőivel.

2. LEÍRÁS

2.1. Az érintett vállalat

(9) Az Automobile Craiova autóalkatrészek forgalmazásával foglalkozó vállalat. Ugyanakkor kipufogódobokat és PVC asztalos termékeket gyárt. A román állam az AVAS-on, a román privatizációs hatóságon keresztül a vállalat részvényeinek 72,4 %-ával rendelkezik. A részvények többi 27,6 %-át egy magán befektetési alap (SIF Oltenia), valamint természetes és jogi személyek birtokolják. A vállalat részvényeit a Bukaresti Értéktőzsdén jegyzik. Az Automobile Craiova 2005-ben 83 479 euro, 2006-ban 51 125 euro nyereséget könyvelt el. A vállalat árbevétele 2005-ben 2,15 millió euro, 2006-ban pedig 2,14 millió euro volt.

(10) A vállalatnak egy leányvállalata van, a Daewoo România (a továbbiakban: DWAR), amely egyidejűleg a Mecatim többségi részvényese is. A DWAR gépjárműgyártó vállalat 1994-ben jött létre vegyesvállalati formában, amelyben a részvények 49 %-át a román állam, míg 51 %-át a Daewoo Motors South Korea birtokolta. A Daewoo Motors csődjét követően a DWAR 2006-ban megvásárolta saját részvényeinek 51 %-át. A gazdasági társaságokra vonatkozó román jogszabályokkal összhangban a részvények említett 51 %-át 2007 novemberében érvénytelenítették, így az Automobile Craiova a DWAR teljes tulajdonjogát megszerezte.

(11) 2007-ben a DWAR 3 959 személyt foglalkoztatott. 2006-ban a vállalkozás 24 898 gépkocsit gyártott, többnyire kisebb modelleket. 2007-ben mintegy 19 000 gépkocsi előállítását tervezték. 2008 januárjában a gépkocsigyártás leállt. A DWAR a GM Daewoo különböző leányvállalatai részére is gyárt motorokat. A craiovai vállalat termelési kapacitása 100 000 gépkocsi/év.

(12) 2006-ban a DWAR mintegy 350 millió eurós veszteséget, míg 2007. április 30-ig körülbelül 3,4 millió eurós veszteséget szenvedett el. 2006-ban a DWAR összesen körülbelül 88 millió euro adósságot halmozott fel, melyből 56 millió euro a központi költségvetéssel, 25 millió euro a szállítókkal szemben állt fenn.

(13) A pénzügyi beszámoló szerint a vállalat 2006-ban 193 millió euro értékű ingatlannal és állóeszközzel, 55 millió euro értékű nyersanyaggal és egyéb anyagokkal, 96 millió euro készpénzzel rendelkezett, illetve 108 millió euro összegű követelést és elszámolást könyvelt el. Következésképpen a 2006. év végi mérleg szerint a DWAR 2006-ban 419 millió euro nettó eszközzel rendelkezett.

(14) A Mecatim a DWAR leányvállalata, amely a Mecatim részvényeinek 75 %-ával rendelkezik. A Mecatim részvényeinek 20 %-át az AVAS, a fennmaradó 5 %-ot kisrészvényesek birtokolják. A vállalat Temesváron működik. Alaptevékenysége a jármű- és motoralkatrész-gyártás. A vállalat azonban leállította a termelést, és jelenleg gépjármű-forgalmazással foglalkozik.

(15) Az Automobile Craiova az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében támogatásra jogosult régióban található.

([3]) Lásd az 1. lábjegyzetet.

2.2. **A privatizációs folyamat**

(16) A román privatizációs hivatal, az AVAS, 2007. május 19-én és 21-én bejelentette az Automobile Craiova részvényei 72 %-ának eladását. Jóllehet több vállalat nem kötelező erejű szándéknyilatkozatot nyújtott be, csak két lehetséges befektető, a Ford Motor Company (a továbbiakban: Ford) és a General Motors (a továbbiakban: GM) vásárolta meg a tájékoztató csomagot (azaz az ajánlati kiírást), amely az adatszobában található adatokhoz biztosít hozzáférést, és lehetővé tette számukra, hogy benyújtsák végleges, kötelező erejű ajánlatukat.

(17) Az ajánlati kiírás bizonyos, elsősorban a minimális termelési szinttel, a foglalkoztatással és a befektetésekkel kapcsolatos feltételeket tartalmazott. Az értékelési kritériumok szerint az ajánlati ár az összpontszám csupán 35 %-át tette ki, az összbefektetések 25 %-ot, a termelés 60 %-os integráltsági szintjének az elérése a gyártás negyedik évére 20 %-ot, míg a 200 000 gépkocsit feltételező termelési szintnek a gyártás negyedik évére való elérése 20 %-ot jelentett. Ha az integráltsági szint 60 % alatt maradt és/vagy e szint elérése négy évnél több időt vett igénybe, a befektető az adott értékelési kritériumra 0 pontot kapott. Ugyanez érvényes a termelési szintre is, mivel ha a termelési szint a gyártás negyedik évében nem érte el a 200 000 gépkocsit és/vagy e szint elérése négy évnél több időt vett igénybe, a befektető az adott értékelési kritériumra 0 pontot kapott.

(18) A végleges ajánlatok benyújtási határideje 2007. július 5-e volt. Miután végleges, kötelező erejű ajánlatot kizárólag a Ford vállalat nyújtott be, így ő nyerte meg a pályázatot. A Ford által ajánlott eladási ár eredetileg 55 millió euro volt, a későbbi tárgyalásokat követően pedig 57 millió euro lett.

(19) A pályázatot követő tárgyalás során a felek megállapodtak, hogy a vevő, a Ford átszervezés útján szerezze meg az Automobile Craiova, a DWAR és a Mecatim ipari eszközeinek tulajdonjogát, míg a nem az alaptevékenységhez kapcsolódó eszközöket (többnyire ingatlanok, nettó többletlikviditás) leválasztják, és így azok az állam tulajdonában maradnak. Ugyanakkor az állam vállalta, hogy mindent megtesz azért, hogy a részvények fennmaradó 28 %-át megvásárolja a magánrészvényesektől, majd eladja a Ford vállalatnak.

(20) Az adásvételi szerződést 2007. szeptember 12-én írták alá.

3. **A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL ÉS A FELFÜGGESZTŐ RENDELKEZÉS KIADÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT**

(21) A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását annak gyanúja indokolta, hogy a privatizációs folyamat állami támogatás nyújtásával járt.

(22) Először, a Bizottságnak kétségei voltak a pályázat nyílt, átlátható, megkülönböztetés-mentes jellegét illetően. Az adott időpontban rendelkezésre álló és főként a sajtóban megjelent cikkekre támaszkodó információk alapján a Bizottság okkal feltételezte, hogy bizonyos lehetséges befektetők már egy korai időszakban hátrányba kerültek és elriasztották őket attól, hogy ajánlatot tegyenek.

(23) Másodszor, a Bizottság azt gyanította, hogy a privatizáció feltételei nem vezettek az eladási ár csökkenéséhez, és ezáltal nem nyújtottak előnyt a privatizálásra kerülő vállalatnak. Az eljárás megindításáról szóló határozat meghozatalának időpontjában rendelkezésre álló információk szerint az AVAS négy feltételt fűzött a szerződéshez, amelyek csökkenthették az eladási árat, és visszatarthatta a lehetséges érdekelt feleket attól, hogy ajánlatot tegyenek. Az ajánlati ár az összpontszámnak csupán 35 %-át tette ki.

(24) Továbbá, a Bizottság megkérdőjelezte, hogy a román hatóságok csatoltak-e a privatizációhoz foglalkoztatási garanciát. Az ajánlati kiírás szerint a lehetséges ajánlattevőknek olyan üzleti tervet kellett benyújtaniuk, amely többek között kötelezettségvállalást tartalmaz a foglalkoztatottak jelenlegi számának megtartására. Ugyanakkor, az ajánlati kiíráshoz csatolt adásvételi szerződés tervezete (AVSZ) előírja a vevő számára, hogy a következő öt évben köteles megtartani az alkalmazottak jelenlegi számát; amennyiben a vevő nem tesz eleget ennek a kötelezettségének, az AVSZ minden értesítés vagy egyéb formalitás nélkül *de jure* megszűnik. Végül, a román hatóságok a privatizációs felhívás közzététele előtt tájékoztatták a lehetséges vevőket, hogy a privatizálás egyik fő célja az alkalmazottak jelenlegi számának megtartása.

(25) Végül, a Bizottság kételkedett, hogy a pályázatot követően a tárgyalási szakaszban bizonyos feltételeknek újra tárgyalásával esetleg nem nyújtottak-e előnyt a vevőnek, a Ford vállalatnak. Az adott szakaszban rendelkezésre álló információk alapján úgy tűnt, hogy a román állam átvállalja az Automobile Craiova valós és lehetséges adósságait, beleértve a 800 millió eurós vámtartozást is. Emellett a további tárgyalások során az állam és a Ford vállalat megállapodtak a vállalat átszervezéséről úgy, hogy

a fő tevékenységet (gépkocsigyártás) leválasztják a kapcsolódó tevékenységekről, főként az ingatlanokról. Az átszervezés eredményeként a Ford kizárólag az ipari tevékenységet szerezné meg és azért fizetne, az állam pedig továbbra is az ingatlanok tulajdonosa marad.

(26) Mivel Románia a Bizottság többszöri figyelmeztetése ellenére aláírta a privatizációs szerződést, a Bizottság egyúttal felfüggesztő rendelkezést adott ki.

4. **ROMÁNIA ÉSZREVÉTELEI**

(27) Elsőször, Románia hangsúlyozza, hogy a pályázat nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes, valamint feltételek nélküli volt. A DWAR privatizációjára vonatkozó, 2006. december 5-én közzétett első szándéknyilatkozat, illetve a 2007. március 9/12-én közzétett felhívás nem csak előminősítési vagy szelekciós kritériumokat, de az ajánlattevők által teljesítendő feltételeket sem tartalmazott. Hasonlóképpen, a 2007. május 18/21-én közzétett privatizációs felhívás sem tartalmazott kötelező feltételeket, csak az elbírálással kapcsolatos kritériumokat, amelyek lehetővé tették a különböző ajánlatok pontozását. Továbbá, Románia azt állítja, hogy a pályázati eljárásban a foglalkoztatási szint növelése nem tartozott a feltételek közzé. Következésképpen, a rendelkezésre álló információkhoz valamennyi lehetséges ajánlattevő hozzáférhetett, mivel az egész privatizációs folyamat átlátható volt. Ezért, egyetlen lehetséges ajánlattevőt sem riasztottak el attól, hogy ajánlatot tegyen.

(28) Másodszor, Románia azt állítja, hogy sem az ajánlati kiírás, sem az AVSZ tervezet nem tartalmazott kötelező feltételeket, amelyeket a lehetséges ajánlattevők ne tárgyalhattak volna meg. Románia kifejtette, hogy az AVAS eredetileg a DWAR egészben való privatizálását tervezte, de – a privatizációs folyamat közben – úgy döntött, hogy lehetővé teszi a lehetséges ajánlattevők számára, hogy kizárólag az ipari eszközökre (vagyis az ingatlanok nélkül) tegyenek ajánlatot. Románia hangsúlyozza, hogy a lehetséges ajánlattevők már kezdettől tudták, hogy az ingatlanok képezték a privatizációs ajánlat részét, azokat külön fogják értékesíteni.

(29) Harmadszor, Románia hangsúlyozza, hogy az ajánlati kiírás olyan feltételeket tartalmazott, amelyek semmilyen módon nem befolyásolták az ajánlattevőket, különösen mivel az összes lehetséges érdekelt fél gépjárműgyártó vállalat volt. Továbbá, Románia azt állította, hogy ezek a feltételek nem befolyásolták a Ford által megajánlott vételárat, mivel ezek összeegyeztethetők a vállalat üzleti tervével. Románia szerint az AVAS által az ajánlati kiírásban megkövetelt évi 200 000 gépkocsit feltételező termelési szint elérése gazdasági okokból szükséges: figyelembe véve a kis modellek gyártására felszerelt vállalat méretét és kapacitását, az évi 200 000 gépkocsi alatti termelés nem volna kifizetődő.

(30) Negyedszer, Románia úgy érvelt, hogy az Automobile Craiova részvényeinek eladásakor a piacgazdasági szereplőkhöz hasonlóan járt el. Románia szerint a megajánlott ár megegyezik a piaci árral, és ennek alátámasztására a következő érveket hozza fel: a DWAR 2006-ban 50 millió dollárért megvásárolta részvényeinek 51 %-át a volt anyavállalattól, a Daewoo Motors Ltd-től. Tehát a részvények 100 %-ának összértéke abban az időpontban 78 millió euro volt. A Ford 57 millió eurót ajánlott az Automobile Craiova részvényeinek 72,4 %-áért, ami a részvények 100 %-ára számítva 78 millió eurónak felelne meg. Ugyanakkor az értéktőzsdén jegyzett részvények értékét figyelembe véve, az Automobile Craiova összes részvényének az értéke 2007. március 16-án körülbelül 59 millió euro volt. Tehát, a Ford által a részvények 72 százalékáért ajánlott 57 millió eurós ár magasabb a piaci árnál. Emellett az átszervezési folyamat szerint a kapcsolódó eszközök az AVAS tulajdonában maradnak. Végül, a DWAR-nak egy független szakértő, a KPMG által végzett értékelése szerint, miután az anyavállalat csődbe jutott, a vállalat értéke – az értékelési módszertől függően – 18 és 81 millió dollár között mozgott.

(31) Ötödször, ami a feltételezett állami támogatást illeti, Románia részletes információkkal szolgált az adósságokra vonatkozó megállapodással kapcsolatban, amelyet az Automobile Craiova privatizálásáról szóló külön törvény tartalmazott. Románia azzal érvel, hogy az aktuális üzleti gyakorlattal összhangban az AVAS csak az előre nem látható, valamint mennyiségileg nem meghatározható adósságokat veszi át. Románia hangsúlyozza, hogy a szokásos üzleti tevékenységből eredők kivételével az Automobile Craiova-nak és a DWAR-nak nincs hátralékos tartozása az állammal szemben. Ugyanakkor az anyavállalat felé 2006-ban teljesített 10 millió dollár összegű kifizetésnek köszönhetően [4], a DWAR-nak nincs hátralékos tartozása a Daewoo egyetlen volt leányvállalatával szemben sem.

(32) Hatodszor, ami a vámtartozást illeti, Románia megmagyarázta a 800 millió euro értékű vámtartozás eredetét. A külföldi befektetők bevonásáról szóló 1994. évi 71 sz. törvénnyel összhangban a román vállalatok mentesültek a vám- és nyereségadó fizetési kötelezettség alól, ha eleget tettek négy feltételnek: legalább 50 millió dollár értékű jegyzett külföldi tőkerész, a termelés legalább 50 %-a exportálásra kerül, legalább 60 %-os termelési integráltsági szint, illetve a külföldi tőke jegyzésétől számított 14 évben az alaptőke nem csökkenhet olyan mértékben, hogy a külföldi befektető része 50 millió dollár alá essen.

[4] 2006-ban a DWAR 50 millió dollárért megvásárolta a részvények 51 %-át a Daewoo Motors Ltd-től, amelyhez hozzáadódik egy 10 millió dollár összegű elszámolás a többi Daewoo leányvállalattal szembeni hátralékos tartozások kiegyenlítésére.

(33) A helyi vámhatóság kiszámította a vállalat termelésének integráltsági szintjét 2005-ben, és arra a következtetésre jutott, hogy az nem éri el a 60 %-os szintet. Ezért az elengedett vám visszatérítését követelte, ami 800 millió eurót tett ki. A DWAR megtámadta a döntést az Országos Vámhivatalnál. Figyelembe véve, hogy a visszatérítésre vonatkozó döntést első fokon fenntartották, a DWAR újra megtámadta a döntést. 2007. június 27-i döntésével a fellebbviteli bíróság érvénytelenítette a visszatérítésre vonatkozó rendelkezést.

(34) Következésképpen, Románia hangsúlyozza, hogy a DWAR nem részesült semmiféle adósság-elengedésben.

(35) Hetedszer, a román hatóságok azt állítják, hogy a meglévő alkalmazottak megtartása nem képezte a privatizáció feltételét, mivel ez nem volt odaítélési kritérium. Ugyanakkor az ajánlati kiíráshoz csatolt AVSZ tervezet csupán tájékoztató jellegű volt, amely alapján a lehetséges ajánlattevők megérthették, hogy a szerződés egyes előírásai kétoldalú tárgyalások tárgyát képezhetik. Ennek eredményeként a lehetséges ajánlattevők, akik nem tervezték megtartani a meglévő munkaerőt, egy eltérő üzleti tervvel mégis nyújthattak be ajánlatot.

(36) Végül, ami a többi szerződéses rendelkezéssel kapcsolatos későbbi tárgyalásokat illeti, Románia azt állítja, hogy ezek az AVSZ megkötését megelőző tárgyalások szokásos folyamatának részét képezték.

5. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

(37) 2007. november 23-án kelt levelében a Ford érdekelt félként beavatkozott a Bizottság által indított eljárásba.

(38) Először, a Ford azt állítja, hogy a privatizációs folyamat nyílt és átlátható, valamint megkülönböztetés-mentes és feltételek nélküli volt. A privatizációs folyamat keretében a Ford és az AVAS közötti levelezést közzétették az Adatszobában.

(39) Másodszor, az odaítélési kritériumok nem jelentettek kötelező feltételeket, amelyek elriasztották volna a lehetséges ajánlattevőket. Ellenkezőleg, a Ford – nyilatkozata szerint – megértette, hogy ezek a kritériumok tárgyalások tárgyát képezhették. Mi több, az értékelési kritériumok semmiféle hatással nem voltak a Ford ajánlatára, mivel a vállalat üzleti terve jóval túllépett az ajánlati kiírásban meghatározott követelményeken.

(40) Harmadszor, a Ford által az AVAS-nak kifizetett vételár a pályázat tárgyát képező részvények piaci ára volt. A Ford azt állítja, hogy a részvények 100 %-ára a maximális vételárat, 100 millió dollárt (71,4 millió euro) szándékozott fizetni, ami a részvények 72,4 %-ára számítva 51,7 millió eurónak felelt meg ([5]). A Ford még az odaítélési kritériumok hiányában sem szándékozott ennél nagyobb árat ajánlani. A Ford eredetileg 55 millió euro, majd a román hatóságokkal folytatott tárgyalásokat követően 57 millió euro vételárat ajánlott. Ezen kívül a Ford volt az egyetlen ajánlattevő, így ajánlata a piaci árat jelentette.

(41) Végül, a Ford azt állítja, hogy az AVSZ-be foglalt állami támogatások az aktuális üzleti gyakorlatot képezték a vállalatok megvásárlása esetén, így ezek megfelelnek a piacnak és nem vezettek az ajánlható legmagasabb árnál alacsonyabb eladási árhoz. A Ford hangsúlyozza, hogy ezek a támogatások kizárólag a szokásos tevékenységhez nem tartozó kockázatokkal kapcsolatosak, amelyeket az új befektető nem mérhet fel a vállalat átvételekor. A Ford átvette az Automobile Craiova valamennyi adósságát, kötelezettségét, beleértve a DWAR-ét is, amelyek a szokásos tevékenység során merültek fel, amelyeket mennyiségileg meghatároztak és közzétettek az Adatszobában. Ennek ellenére a Ford nem kívánta átvenni az általa nem értékelhető és az előzetes ellenőrzés („*due diligence*”) alapján mennyiségileg nem meghatározható kockázatokat.

6. ÉRTÉKELÉS

6.1. Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nyújtott állami támogatás megléte

(42) Az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésével összhangban, kivéve ha a Szerződés másképpen rendelkezik, a tagállamok által nyújtott vagy tagállami forrásokból finanszírozott bármilyen támogatás, amely torzítja vagy torzíthatja a versenyt bizonyos vállalatok vagy bizonyos áruk előállításának előnyben részesítése révén, összeegyeztethetetlen a közös piaccal, amennyiben befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.1. *Állami források, előnyök nyújtása*

(43) A privatizációs szerződéshez fűzött feltételeket a román állami privatizációs hatóság, az AVAS csatolta a szerződéshez. Ilyen feltételek kikötésével, amelyek az eladási ár csökkenéséhez vezethetnek, amint azt az alábbiakban is bebizonyítjuk, a román állam lemondott arról, hogy a lehető legmagasabb árat kapja. Így a 72,4 %-os részre ajánlott alacsonyabb árat azokból a bevételekből finanszírozzák, amelyekről az állam lemond. Következésképpen az intézkedés állami források bevonását feltételezi.

([5]) 1 EUR = 1,4 USD árfolyam alapján.

(44) Ugyanakkor a Bizottság tudomásul veszi, hogy a privatizációs hatóság, az AVAS intézkedéseiért az állam vonható felelősségre. A román hatóságok nem támadják ezt a tényt.

(45) Egy bizonyos intézkedés nem tekinthető támogatásnak, ha nem biztosít valamilyen előnyt ([6]). Következésképpen, a Bizottságnak meg kell állapítania, hogy a szóban forgó intézkedés biztosít-e valamilyen előnyt.

(46) A vállalat abban az esetben részesül előnyben, ha valamilyen pozitív dolgot kap az államtól, olyasmit, amit normális piaci feltételek mellett nem kaphatott volna. Ebben a vonatkozásban elsősorban azt kell ellenőrizni, hogy az állam piacgazdasági szereplőként vagy olyan állami hatóságként járt el, amely a normális piaci feltételeknek nem megfelelő feltételek mellett értékesített egy vállalatot.

(47) Az EK-Szerződés 86. cikkének (1) bekezdésével összhangban, az állami vállalatok az állami támogatásokra vonatkozó normák hatálya alá tartoznak. Az EK-Szerződés 295. cikke előírja, hogy a közösségi normák semlegesek az állami- és a magántulajdon tekintetében.

(48) Az európai bíróságok joggyakorlatával ([7]), valamint a Bizottság által a privatizációval összefüggő állami támogatásokra kidolgozott normákkal és gyakorlattal ([8]) összhangban, amikor a tagállam vállalatokat birtokol vagy ad el, illetve felvásárolja vagy eladja a vállalatok részvényeit, nem beszélhetünk előnyről abban az esetben, ha a tagállam a piacgazdasági befektetőkhöz hasonlóan viselkedik.

(49) Következésképpen, ha a privatizációra a részvények értéktőzsdén való értékesítésével kerül sor, általában feltételezhető, hogy ez a piac feltételeinek megfelelően zajlik, és nincs ok feltételezni, hogy állami támogatásra is sor kerül. A privatizáció kereskedelmi értékesítés útján való megvalósítása esetén akkor feltételezhető, hogy nem áll fenn állami támogatás, ha teljesülnek a következő feltételek: először is, hogy a vállalat eladására versenyfeltételek mellett, pályázat útján kerül sor, amely minden résztvevő számára nyitott, átlátható és megkülönböztetésmentes; másodsorban, hogy az értékesítéshez nem fűznek olyan feltételeket, amelyek általában nem képezik hasonló, magánfelek közötti ügyletek részét, és amelyek az eladási ár csökkenéséhez vezethetnek; harmadsorban, hogy a vállalatot a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevő ajánlattevőnek adják el; és negyedsorban, hogy az ajánlattevőknek elegendő idővel és információval kell rendelkezniük az ajánlat tárgyát képező eszközök megfelelő értékeléséhez ([9]). Egyéb esetekben a kereskedelmi értékesítéseket az esetleges állami támogatások tekintetében meg kell vizsgálni, és ennélfogva be is kell jelenteni.

(50) Ilyen esetekben annak értékelése, hogy nyújtottak-e támogatást az állami eszközöket érintő ügyletekben, általában annak megállapítását feltételezi, hogy a hasonló helyzetben lévő piacgazdasági szereplő hasonlóképpen járt volna-e el, nevezetesen, hogy eladta-e volna a vállalatot ugyanazon az áron. A piacgazdasági szereplő elvének alkalmazásában a gazdaságiaktól eltérő szempontok (például az iparpolitikával, foglalkoztatással vagy regionális fejlesztési célkitűzésekkel kapcsolatos okok) – amelyek elfogadhatatlanok volnának a piacgazdasági szereplő számára – nem vehetők figyelembe az alacsonyabb ár elfogadásának alátámasztásához, hanem éppen ellenkezőleg, a támogatás meglétére utalnak. A Bizottság többször kifejtette ezt az elvet ([10]), amelyet a Bíróság minden egyes alkalommal megerősített ([11]).

([6]) Lásd a T-471/93 sz. Tiercé Ladbroke kontra Bizottság ügyet, 54. és 56–63. pont.

([7]) Lásd például: a T-296/97. sz. Alitalia ügyet, a T-228/99. és T-233/99. sz. WestLB kontra Bizottság ügyet, a T-366/00. sz. Scott SA ügyet, a C-328/99. és C-399/00. Olaszország és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság ügyet; a T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyet.

([8]) A versenypolitikáról szóló XXIII. jelentés, 1993, 255. o. Ugyanazok a követelmények a légi ipar sajátos kontextusában is fellelhetők „Az EK-Szerződés 92. és 93. cikkének, valamint az EGK-Szerződés 61. cikkének alkalmazása a légi ipari ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozóan", HL C 350., 1994.12.10., 5. o., amelyek kimondják, hogy: „A támogatás kizárt, […], ha a privatizáció időpontjában a következő feltételek teljesülnek: – az értékesítésre feltételek nélküli nyilvános ajánlattételi eljárással kerül sor […] Másrészt a következő értékesítés típusok az EK-Szerződés 93. cikke (3) bekezdésében előírt előértesítési követelmény hatálya alá tartoznak, mivel létezik a támogatás meglétének előfeltétele: […] – a piacgazdasági szereplők közötti ügyletek esetében elfogadhatatlan feltételek mellett megvalósuló értékesítések."

([9]) A versenypolitikáról szóló XXIII. jelentés (1993) 402. és következő pontjai. Lásd még a versenypolitikáról szóló XXI. jelentés (1991) 248. pontját: „Nem létezik támogatás, ha a részvényeket pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevő ajánlattevőnek adják el nyílt és feltételek nélküli pályázati eljárás keretében. Ha a részvények eladására egyéb feltételek mellett kerül sor, támogatási elemek lehetnek jelen."

([10]) Lásd például a TASQ-ról szóló, 2000. május 3-i bizottsági határozatot, amelyben a Bizottság a következőket pontosította: „emellett, a francia hatóságok bizonyították, hogy az ajánlattételi felhívás átlátható és feltételek nélküli […]. A Bizottságnak megküldött dokumentumok szerint a TASQ eladását nem kötötték például a munkahelyek, székhelyek megőrzéséhez vagy a tevékenység folytatásához." Ez alapján a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy e privatizáció esetében nem állt fenn támogatás.

([11]) Lásd például a T-228/99. és T-233/99. sz. WestLB kontra Bizottság ügyet, a T-366/00. sz. Scott SA ügyet, a C-328/99. és C-399/00. sz. Olaszország és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság ügyet, a T-358/94. sz. Air France kontra Bizottság ügyet. A T-296/97. sz. Alitalia ügyben a Bíróság kijelenti, hogy „Szükséges hangsúlyozni, hogy a piacgazdasági magánbefektető cselekedeteit a nyereség lehetősége vezérli. Az intézkedést a munkahelyek megőrzése iránti igény, és következésképpen – mindenekelőtt – inkább a kérelmező életképességével, túlélésével kapcsolatos szempontok, mint a nyereség lehetősége vezérelte."

(51) Tehát, ha a fentiekben említett feltételek bármelyike nem teljesül, a Bizottság úgy véli, hogy a privatizálást szükséges megvizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy létezik-e állami támogatás, és ezért szükséges-e bejelenteni ([12]). Következésképpen, az említett követelmények tiszteletben tartása biztosítaná, hogy az állam a lehető legmagasabb árat, vagyis a piaci árat kapja részvényeiért, és így semmiféle állami támogatás nem állna fenn.

(52) Ha a privatizáció során bizonyos feltételeket támaszt a vevővel szemben, az állam csökkentheti az eladási árat, és ezáltal többletbevételről mond le. Hasonlóképpen, bizonyos feltételek visszatartják a lehetséges befektetőket, hogy ajánlatot tegyenek, és ez zavart okoz a pályázat versenykörnyezetében és még a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlat sem tükrözi feltétlenül a valós piaci értéket ([13]).

(53) Ilyen feltételek kikötésével, és ebből adódóan annak elfogadásával, hogy nem a legmagasabb árat kapja a tulajdonában lévő részvényekért és eszközökért, az állam nem a piacgazdasági szereplőkhöz hasonlóan jár el, akik a lehető legmagasabb árat próbálnák megszerezni. Ezzel szemben az állam piaci értéke alatt adja el a vállalatot. A piacgazdasági szereplőnek nem gazdasági érdeke hasonló feltételek kikötése (különösen a foglalkoztatási szint fenntartása, a szóban forgó földrajzi régiót előnyben részesítő vagy a befektetéseket bizonyos szinten tartó feltételek); a piacgazdasági szereplő a vállalatot a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevő ajánlattevőnek adná el, aki ezután szabadon dönthetne a vállalat vagy a megszerzett eszközök jövőjéről ([14]).

(54) Ez nem jelenti azt, hogy a privatizáció keretében kikötött feltételek automatikusan állami támogatást képező elemek megjelenéséhez vezetnek. Elsősorban, a magánfelek közötti ügyletekben is megszokott feltételek (bizonyos standard pótlékok, az ajánlattevő fizetőképességének bizonyítéka, a munkaviszonyra vonatkozó belföldi jogszabályok) nem jelentenek problémát. Másodsorban, azok a feltételek, amelyek nem megszokottak a magánfelek közötti ügyletekben, csak abban az esetben vezetnek állami támogatáshoz, ha csökkentik az eladási árat és valamilyen előnyt nyújtanak. Azt, hogy ezek a feltételek nem vezetnek támogatáshoz, minden egyes esetben külön bizonyítani kell ([15]).

Az Automobile Craiova privatizációjához fűzött feltételek

(55) A szóban forgó esetben a román hatóságok által szervezett pályázat főként bizonyos termelési és foglalkoztatási szint Craiován való elérésére irányult. A román hatóságok semmiféle bizonyítékot nem szolgáltattak arra vonatkozóan, hogy ezeket a feltételeket olyan okokból kötötték ki, amelyeket a piacgazdasági szereplők is figyelembe vettek volna.

([12]) Lásd a versenypolitikáról szóló XXIII. jelentést, 1993, 255. o.

([13]) A Bizottság több határozatában a feltételek hiánya és különösen a pályázat feltételek nélküli jellege döntő érvnek számított, amely alapján a Bizottság azt a következtetést vonhatta le, hogy a privatizációs eljárásban nem létezett támogatás. Lásd például a Bizottság 2000. február 15-i határozatát, Dessauer Geräteindustrie, HL L 1., 2001.1.4., 10. o., a Bizottság 2000. december 13-i határozatát, SKET Walwerkstechnik, HL L 301., 2001.11.17., 37. o., a Bizottság 2002. január 30-i határozatát, Gothaer Fahrzeugtechnik, HL L 314., 2002.11.18., 62. o., amelyben a Bizottság kifejti, hogy: „Ahhoz, hogy az ügyletből kizárjanak bárminemű támogatási elemet, a BvS-nek a vállalat piaci értékének megfelelő árat kellett volna követelnie. Így a Bizottság azt ellenőrzi, ha az eladási eljárás megfelelt-e a piaci érték megállapításához. […] az eladási ár a piaci ár, ha az eladásra nyílt és feltételek nélküli pályázati eljárásban kerül sor, az eszközöket pedig a pénzügyi szempontból legelőnyösebb ajánlatot tevőnek vagy az egyedüli ajánlattevőnek adják el."

([14]) Lásd például, a Bizottság 1996. július 30-i 97/81/EK határozatát, amelyben a Bizottság kijelenti, hogy: „Amikor a lemondásra vonatkozó döntést meghozza, a piacgazdasági befektetőnek nem érdeke bizonyos foglalkoztatási szint fenntartása pontos gazdasági indoklás nélkül. Ha ezt a feltételt nem kötik ki, a lehetséges vevő nagyobb függetlenséggel rendelkezne a szóban forgó tevékenységben, a HTM értéke pedig növekedne, ami magasabb eladási árhoz vagy az AT általi finanszírozás csökkenéséhez vezetne."; a Bizottság 2000. április 11-i 2000/628/EK határozatát az Olaszország által a Centrale del Latte di Roma vállalatnak nyújtott támogatásról, amelyben a Bizottság pontosabban meghatározza azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítható, hogy az állami vállalat privatizációjában nem létezik állami támogatás (lásd a 32. és a következő szempontokat, különösen a 36. szempontot): „A Bizottság úgy véli, hogy a vállalat piaci értékét az az ár képezi, amelyet egy magánbefektető ajánlott volna, ha nem kellett volna feltételeknek és különösen bizonyos számú munkahely megőrzésére és a nyersanyagellátás helyi termelőktől való biztosítására vonatkozó feltételeknek eleget tennie."

([15]) Ehhez hasonló elemzést tartalmaz például a Bizottság 2001. június 20-i határozata, GSG, amely alapján a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy a szokatlan feltételek ellenére sem állt fenn támogatás, mivel megállapította, hogy ezek a feltételek nem vezethettek az eladási ár csökkenéséhez.

(56) Az Automobile Craiova privatizációja során a privatizációs hivatal odaítélési kritériumok formájában 4 feltételt határozott meg a nyertes ajánlattevő kiválasztásához: az ajánlati ár az összpontszám csupán 35 %-át tette ki, az összbefektetések 25 %-ot, a termelés 60 %-os integráltsági szintjének a gyártás negyedik évére való elérése 20 %-ot, míg a 200 000 gépkocsit kitevő termelési szintnek a gyártás negyedik évére való elérése 20 %-ot jelentett. Ha a lehetséges befektető nem tett eleget az utóbbi két feltételnek, az ajánlat 0 pontot kapott volna az említett kritériumokra. Ennek következtében gyakorlatilag lehetetlen, hogy a gépkocsigyártó üzem más ipari felhasználását célzó lehetséges befektető kizárólag a magasabb ár alapján nyerje meg a licitet anélkül, hogy eleget tett volna a termelési és integráltsági szintre vonatkozó követelményeknek (azonos szintű befektetéseket feltételezve).

(57) Feltételezve, hogy egy versenytárs hasonló befektetést ajánlott volna, de a termelési szintre vonatkozó feltételt nem tudta volna teljesíteni, a szóban forgó versenytársnak a Ford által ajánlott ár 230 %-ának megfelelő árat kellett volna ajánlania (a pályázat megnyeréséhez) ([16]). Konkrétan a Ford 57 millió eurós ajánlatának túllépéséhez a lehetséges befektetőnek több mint 133 millió eurós vételárat kellett volna ajánlania (76 millió euróval többet) a termelési szintre vonatkozó feltétel nem teljesítésének ellensúlyozásához. A Ford vállalatnak és lehetséges versenytársainak egyaránt figyelembe kellett venniük ezeket a tényezőket, amelyek mind az ajánlattételre vonatkozó döntést, mind az ajánlati árat befolyásolták.

(58) A Bizottság tudomásul veszi, hogy jóllehet az Automobile Craiova privatizációjára vonatkozó hivatalos felhívás nem tartalmazott utalást a feltételekre, amelyeket csak a későbbi információs memorandumban pontosítottak, a román hatóságok általános célkitűzését a foglalkoztatásnak és az adott hely gépkocsi termelésének bizonyos szinten való tartására vonatkozóan a nagy nyilvánosság előtt már korábban is jól ismert volt. A Bizottságnak oka van gyanítani, hogy bizonyos lehetséges befektetőket, akik eltérő ipari stratégiát vehettek volna figyelembe, már ebben a kezdeti fázisban megakadályoztak abban, hogy konkrét érdeklődést mutassanak a vállalat iránt.

([16]) A fenti számításokban a Bizottság azt feltételezte, hogy az integráltsági szintre vonatkozó feltétel figyelmen kívül hagyható. Így, amint azt a Ford joggal jelezte, illetve a Bizottság gyakorlatával összhangban, az említett követelmény megszegi a belső piaci normákat az áruk szabad áramlása tekintetében. Ezt figyelembe véve, a Ford vállalta, hogy a gyártás negyedik évében 60 %-os integráltsági szintet ér el, „ha ez megfelel az EU-jogszabályoknak”. Mivel a Ford hangsúlyozta ezt a szempontot az AVAS-szal folytatott levelezésében, amelyhez a GM is hozzáférhetett, így feltételezhető, hogy a GM megértette, hogy ez a követelmény feltétel nélkül elfogadható, mivel semmiféle gyakorlati következménnyel nem jár az ajánlatára nézve. Ennek ellenére, ha az árnak egyidejűleg a kritérium megszegését is ellensúlyoznia kell, az árkülönbség még a fentiekben leírtnál is nagyobb lehet.

(59) Ebben az összefüggésben szükséges hangsúlyozni, hogy az évi 200 000 gépkocsit jelentő termelési szint a jelenlegi kapacitás megkétszerezését feltételezné, amelyet jelenleg csak kis mértékben használnak ki. Az elérendő termelési szintet részletesen ismertetik, ami biztosan a piaci rész jelentős növekedéséhez vezet majd. A Bizottság úgy véli, hogy ez a helyzet hasonló ahhoz, amikor egy gazdasági társaság viselkedését a társaság által megszokottan viselt költségek csökkenését eredményező állami intézkedésekkel vagy közvetlen támogatásokkal befolyásolják.

(60) Ami a román hatóságok által a feltételek és a pontozási rendszer között tett különbséget illeti, a Bizottság nem ismeri el az érvelés érvényességét. A termelési és integráltsági szint pontozása *de facto* egyenértékű a privatizációhoz ténylegesen fűzött feltételekkel, amelyek – a Bizottság szerint – az eladási ár csökkenéséhez vezettek. A Bizottság nem fogadhatja el azt az érvelést, miszerint a megajánlott vételár a vállalat piaci értékét tükrözi. A Bizottságnak ebben az esetben is oka van gyanítani, hogy eltérő termelési stratégiával vagy ipari tevékenységgel rendelkező lehetséges befektetőket, akik nem szándékoztak évente 200 000 gépkocsit gyártani és 60 %-os integráltsági szintet elérni, már kezdettől fogva elriasztották attól, hogy ajánlatot tegyenek, ami minden bizonnyal jelentős mértékben rontotta versenyhelyzetüket a pályázat során. Úgy tűnik, hogy a román hatóságok e körülmények fennállása esetén választották a fentiekben leírt pontozási rendszert. Tulajdonképpen, egy eltérő ipari stratégiával rendelkező ajánlattevő végül úgy döntött, hogy nem tesz ajánlatot, miután előzőleg részt vett a pályázatban.

(61) Ami a kapcsolódó feltételek tárgyalható jellegét illeti, a Bizottság nem fogadhatja el a Románia által felhozott érvet, miszerint a feltételek tárgyalható jellege valamennyi lehetséges befektető előtt ismert és a pályázati dokumentáció alapján könnyen kikövetkeztethető volt. Igaz ugyan, hogy a Ford vállalat kérdéseire küldött válaszaiban az AVAS megerősítette, hogy az AVSZ csak tájékoztató szerepet tölt be, mint a későbbi tárgyalások kiinduló pontja. Ennek ellenére, ez a kijelentés csak a szerződéssel kapcsolatos tárgyalásokra vonatkozott, amelyek a részvények végleges, korrigált, visszavonhatatlan ajánlatra alapuló tárgyalások útján történő eladásával járnak, és nem erősíti meg általánosan azt, hogy ténylegesen lehetőség volt a nyilvános felhívásban előírt kötelező feltételek és különösen az értékelési kritériumrendszerben foglalt elemek utólagos tárgyalására. Románia semmiféle bizonyítékot nem szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy az értékelési kritériumokat tárgyalhatónak lehetett volna tekinteni. Tulajdonképpen, ha az értékelési kritériumok tárgyalhatók lennének, a pontozási rendszer elvesztené minden gyakorlati jelentőségét.

(62) A Bizottság nem érthet egyet a Románia által felhozott érvvel, miszerint az AVAS megerősítette, hogy a tárgyalások során megváltoztathatja pozícióját. Ezt a választ kizárólag a Ford által feltett kérdésre adta, amely arra a követelményre vonatkozik, miszerint a vásárló lemond azon jogáról, hogy védelmet és visszatérítést igényeljen az államtól, ha harmadik felek sikeresen igényt tartanak az Automobile Craiova eszközeire. A Bizottság úgy véli, hogy ebből a kijelentésből nem lehet kikövetkeztetni, hogy valamennyi feltétel általánosan tárgyalás tárgyát képezheti.

(63) A Bizottság nem fogadhatja el Románia számításait, amelyek azt hivatottak bizonyítani, hogy a Ford által ajánlott ár az Automobile Craiova vállalat piaci értékét tükrözi. Elsősorban, a Ford által az Automobile Craiova (beleértve a DWAR és Mecatim) részvényeinek 72 %-áért fizetett vételár nem hasonlítható össze azzal az árral, amelyet a DWAR saját részvényeinek 51 %-áért fizetett 2006-ban. Ugyanakkor figyelembe kell venni az adásvétel időszakában fennálló általános gazdasági feltételeket is: amikor a csődbe jutott Daewoo Motors 2006-ban elfogadta, hogy eladja részvényeinek 51 %-át, a DWAR-t jelentős adósságok terhelték (kifizetetlen vámtartozás, a többi Daewoo leányvállalattal szemben fennálló adósságok stb.).

(64) Másodsorban, a vételár összehasonlítása az Automobile Craiova értéktőzsdén jegyzett értékével, ami körülbelül 50 millió euro, nem fogadható el. Ez az összehasonlítás figyelmen kívül hagyja azt, hogy a részvények többségének megszerzéséért fizetett érték sokkal nagyobb, mint az egyes részvényekért fizetett ár. Ugyanakkor, figyelembe véve, hogy a részvényeknek csak igen kis részét forgalmazzák ténylegesen a piacon, megtörténhet, hogy az értéktőzsdei ár nem tükrözi a vállalat valós értékét.

(65) A fentieket figyelembe véve, a Bizottság azt a következtetést kellett levonnia, hogy az Automobile Craiova privatizációjához fűzött feltételek az eladási ár csökkenéséhez vezettek és visszatartottak más lehetséges ajánlattevőket, hogy ajánlatot tegyenek. Ennek következtében az állam lemondott a privatizációból származó bevételekről.

(66) A fenti szempontok fényében, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó esetben állami forrásokból gazdasági előnyt nyújtanak a privatizált gazdasági tevékenységhez.

Nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes pályázat

(67) Az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésének alapján kezdeményezett eljárás megindításakor a Bizottságnak kétségei voltak a pályázat átlátható, megkülönböztetésmentes jellegével és különösen az összes lehetséges érdekelt félnek a privatizálandó vállalatra vonatkozó információkhoz való egyenlő hozzáférésével, az odaítélési kritériumokkal és a szerződéses előírásoknak a privatizációs hivatallal való tárgyalásának lehetőségével kapcsolatban. Az abban az időpontban rendelkezésre álló információk szerint a román hatóságok előzetes megbeszéléseket folytattak bizonyos gépkocsigyártókkal a hivatalos privatizációs felhívás közzététele előtt.

(68) Románia azt állítja, hogy a lehetséges befektetők egyenlő módon hozzáférhettek az információkhoz anélkül, hogy valamelyikük kedvezményes elbánásban részesült volna. A kormány által a lehetséges érdekelt felekkel kezdeményezett előzetes kapcsolatfelvétel nem befolyásolta a privatizációs stratégiát és eljárást.

(69) A román hatóságok által szolgáltatott információk alapján a Bizottság megállapítja, hogy a hatóságok nem hivatalos előzetes megbeszéléseket folytattak több lehetséges befektetővel, amelyek során a következő szempontokat tárgyalták meg a privatizálandó vállalatra vonatkozóan: az ipari eszközök teljes tulajdonjoga, a vállalat adósságai, kötelezettségei, valamint a gyors privatizációs folyamat. Feltételezhető, hogy az állam, mint eladó, ezeket a megbeszéléseket előzetes információk (például a piaci kereslet, legkisebb eladási ár stb.) beszerzése céljából kezdeményezi. A Bizottság egyetért azzal, hogy a kormány részvétele a lehetséges befektetőkkel folytatott előzetes konzultációkban, megbeszélésekben természetesnek tekinthető a privatizációs felhívás közzététele előtt, feltéve hogy ezeket a megbeszéléseket nem a pályázathoz fűzendő feltételek megállapítása céljából szervezik, vagy nem ezt eredményezik.

(70) A privatizációs felhívás közzétételét követően csak két lehetséges ajánlattevő, a Ford és a GM vásárolta meg az ajánlati kiírást, amely lehetővé tette számukra, hogy hozzáférjenek az Adatszobához és végül kötelező erejű végleges ajánlatot nyújtsanak be. Igaz, hogy a privatizációs felhívás közzétételét követően az Adatszobában a Ford és a GM hozzáférhettek az AVAS és a Ford, illetve a GM közötti levelezéshez. Ezért a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a privatizáció e szakaszában mindkét lehetséges befektető egyenlő módon hozzáférhetett az információkhoz.

(71) Következésképpen, a Románia által szolgáltatott információk eloszlatták a Bizottság kétségeit az Automobile Craiova privatizálását célzó pályázat nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentés jellegével kapcsolatban.

Az adósságok elengedése

(72) Az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésének alapján kezdeményezett eljárás megindításakor a Bizottság kétségét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a privatizációs folyamat keretében az AVAS elengedheti a vállalat bizonyos adósságait (elsősorban a 800 millió eurós vámtartozást), és garanciát nyújthat a Daewoo többi volt leányvállalatával szembeni adósságokra.

(73) Ami a vámtartozást illeti, Románia döntő információkat szolgáltatott, amelyek arra utalnak, hogy ezt a követelést egy nemzeti bíróság megalapozatlannak nyilvánította: a követelés a nemzeti jogszabályok téves értelmezéséből és alkalmazásából származott. Ezért a vámtartozást eltörölték. A Bíróság jogalkalmazásával összhangban a nemzeti bíróságok kötelesek hiánytalanul alkalmazni az állami támogatásokra vonatkozó közösségi jogszabályok rendelkezéseit. Mi több, szükség esetén a nemzeti bíróságok megtagadhatják a közösségi jogszabályok rendelkezéseivel ellentétes nemzeti jogszabályok rendelkezéseinek alkalmazását ([17]). A Bizottság megvizsgálta a vámtartozás bírósági határozat útján való eltörlésének indoklását, és arra a következtetésre jutott, hogy ez nem vezetett egy újabb támogatás nyújtásához.

(74) Ami a normális tevékenységből eredő folyó kötelezettségeket illeti, Románia úgy érvelt, hogy ezeket az AVAS nem veszi át, hanem a DWAR fizeti ki.

(75) Ami az AVAS által a kapcsolódó kötelezettségekre nyújtott garanciát illeti, a román hatóságok kifejtették, hogy az állami garanciát kizárólag a DWAR múltbeli tevékenységével kapcsolatos ismeretlen követelések esetében alkalmazzák, amelyeket egyetlen új befektető sem mérhetett fel, illetve határozhatott meg mennyiségileg az előzetes ellenőrzés során („due diligence"). Mi több, Románia azt állítja, hogy az említett kötelezettségek átvétele a szokásos szerződéses tárgyalások során alkalmazott aktuális üzleti gyakorlat részét képezi.

(76) Következésképpen, mindez eloszlatja a Bizottság kétségeit az adósságok lehetséges elengedésére vonatkozóan, amelyeknek az eljárás megindítására vonatkozó határozatban adott hangot.

Tárgyalási szakasz

(77) Az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésének alapján kezdeményezett eljárás megindításakor a Bizottság arra gyanakodott, hogy az AVAS a tárgyalási szakaszban esetleg oly mértékben megváltoztatta a pályázati feltételeket, hogy azzal előnyben részesítette a Ford vállalat üzleti tervét. Románia közölte, hogy a szerződéses előírásoknak a tárgyalás folyamán való módosítása az aktuális üzleti gyakorlat részét képezi, és megengedett a vállalat esetében választott privatizációs stratégia keretében (mégpedig végleges, korrigált, visszavonhatatlan ajánlatokra alapuló tárgyalás). Ugyanakkor Románia hangsúlyozta, hogy a Ford ajánlatban a termelőegység (jelenleg DWAR) megszerzése is szerepelt; ezért a Ford 57 millió eurós vételárat tartalmazó csomagot ajánlott, amelyhez hozzáadódnak az állam tulajdonában maradó kapcsolódó eszközök.

(78) A tárgyalási szakaszban az AVAS és a Ford megállapodtak a vállalat átszervezésében, amelyet az AVSZ is előírt. Az átszervezés szerint az Automobile Craiova és Mecatim egyesül a Dwar keretében. A három vállalat legfontosabb eszközei (ipari eszközök) a DWAR tulajdonában maradnak. A fennmaradó kapcsolódó eszközöket (főként ingatlanok) egy új vállalatba (Newco) különítik el. A DWAR rendelkezésére álló nettó többletlikviditás szintén a Newco tulajdonába kerül. Továbbá, az AVAS vállalta, hogy mindent megtesz az új DWAR vállalat fennmaradó részvényeinek (legfontosabb eszközök) a kisebbségi részvényesektől történő megvásárlása érdekében, hogy azokat eladhassa a Ford vállalatnak.

(79) A Románia által felhozott érvek eloszlatták a Bizottság tárgyalási szakasszal kapcsolatos kétségeit.

6.1.2. *Szelektivitás*

(80) Az intézkedés szelektív, mivel csak az Automobile Craiova-t részesíti előnyben, beleértve a DWAR gépkocsigyártót is.

6.1.3. *A verseny torzítása, a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolása*

(81) Az Automobile Craiova gépkocsi- és alkatrészgyártó vállalat, a DWAR pedig gépkocsigyártó vállalat; ezeket a termékeket széles körben forgalmazzák az Európai Unióban. Ezért fennáll a veszély, hogy az intézkedés torzítja a versenyt és befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

6.1.4. *Következtetés*

(82) A fentieket figyelembe véve a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy az említett csatolt feltételek állami támogatás meglétét jelentik, mivel ezek az Automobile Craiova részvényei 72,4 %-áért ajánlott ár csökkenéséhez vezetnek, illetve előnyt biztosítanak az privatizált gazdasági szereplőnek. Ez a határozat kizárólag az AVAS által a Ford vállalatnak eladott 72,4 %-os részvénypakettre vonatkozik, és nem jelenti a részvények fennmaradó 27,6 %-a esetleges értékesítése jövőbeli értékelésének előzetes megítélését.

([17]) Lásd például a C-119/05. sz. *Olaszország kontra Lucchini* ügyet.

(83) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a gazdasági szereplő él a neki nyújtott előnnyel, és így az állami támogatás kedvezményezettje.

6.2. **A támogatás mennyiségi meghatározása**

(84) A nyújtott állami támogatás összege a vállalat piaci értéke (a legmagasabb lehetséges ár, amelyet az AVAS az Automobile Craiova részvényei 72,4 %-áért kapott volna, ha ehhez nem kapcsolódnának a szóban forgó feltételek) és a ténylegesen kapott ár közötti különbség. Ezt a különbséget az állam viseli.

(85) A nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes, feltételek nélküli pályázat során kapott árat nyilvánvalóan nehéz felbecsülni. A legjobb megoldás a pályázat eredményének érvénytelenítése, és új, csatolt feltételek nélküli pályázat szervezése volna, amely biztosítaná, hogy ne álljon fenn állami támogatás. Ezt a megoldást felajánlották a román hatóságoknak, de azok azt nem fogadták el.

(86) A privatizált gazdasági szereplőnek nyújtott, a privatizációból eredő támogatás értékelése céljából fel kell mérni a vállalat piaci értékét. A román hatóságokkal és a Ford vállalattal folytatott megbeszélések alapján, illetve figyelembe véve az eset sajátos körülményeit, a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó esetben célszerű volna a piaci érték elemzését az eladott vállalat eszközeinek nettó értéke alapján végezni.

(87) A vállalat könyv szerinti értékének a pályázat időpontjában való elemzése, a 2007. március 31-i mérleg alapján (a legfrissebb adatok, amelyekhez a lehetséges ajánlattevők hozzáférhettek ajánlatuk megtétele céljából), a vállalat eszközeinek összértéke az összes adósság levonása után – 465 millió euro volt. Ez az érték nem tartalmazza az ingatlanokat, amelyeket a Ford vállalat végül nem vásárolt meg. Ezen kívül, amint azt a fentiekben ismertettük, az AVSZ-ben mindkét fél úgy döntött, hogy az eladást követően sor kerüljön a vállalat átszervezésére. Elsősorban, a Ford vállalat nem vásárolta volna meg az értékes kapcsolódó eszközöket, amelyek így az AVAS tulajdonában maradtak volna. Másodsorban, a vállalat kötelezettségei mellett az AVAS szintén megtartotta volna a 310 millió RON (körülbelül 92 millió euro) értékű nettó többletlikviditást (úgy becsülték, hogy a likviditás elegendő a kötelezettségek kiegyenlítésére). Végül, a 2007 márciusában készült mérlegben a ((25) és (73) szempontoknál leírt) vámtartozás esetleges visszatérítésére elkülönített céltartalékok is szerepeltek; a bírósági határozat értelmében ez a tartozás megszűnt, és a céltartalékot fel lehetett szabadítani.

(88) Az említett elemeken kívül a román hatóságok ismertették azokat az érveket, amelyek a mérlegben szereplő bizonyos értékek oly módon való módosítása mellett szóltak, hogy ezek az eszközök valós értékét tükrözzék. Elsősorban az ingatlanok és az épületek, gépek és berendezések, egyéb tárgyi eszközök, készletek értékét módosították úgy, hogy azok valós értékét tükrözzék.

(89) Ha figyelembe veszik mindezeket a tényezőket, vagyis ha levonják a nettó többletlikviditást, eltekintenek a kötelezettségektől és a vámtartozásra elkülönített céltartalékoktól, majd elvégzik az említett módosításokat, a DWAR vállalat valamennyi (100 %) eszközeinek nettó értéke 115 923 000 euro, tehát a DWAR eszközei 72,4 %-ának nettó értéke 83 928 000 euro.

(90) Az eszközök ily módon megállapított nettó értéke és a Ford vállalat által fizetett tényleges ár (57 millió euro) közötti különbség 26 928 000 euro. Következésképpen az állami támogatás értéke 26 928 000 euro.

6.3. **Az állami intézkedés jogellenesen nyújtott támogatásnak való minősítése**

(91) A 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (f) pontja értelmében a „jogellenesen nyújtott támogatás” új állami támogatásnak az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megszegésével való alkalmazását jelenti.

(92) A román hatóságok nem jelentették be az intézkedést, mielőtt alkalmazták volna, és az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megszegésével alkalmazták. Ebből következően az intézkedés jogellenesen nyújtott támogatásnak minősül.

6.4. **A jogellenesen nyújtott támogatás összeegyeztethetősége**

(93) Miután megállapítást nyert, hogy az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében támogatásnak minősül, meg kell vizsgálni, hogy az intézkedés összeegyeztethető-e a közös piaccal.

(94) Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésében foglalt kivételek nem alkalmazhatók a szóban forgó esetben, mivel a támogatás nem szociális jellegű, és nem is egyéni fogyasztóknak nyújtják. Továbbá, az intézkedés nem hivatott a természeti csapások, egyéb rendkívüli események okozta károkat kompenzálni, és nem minősül a Német Szövetségi Köztársaság bizonyos, Németország felosztása által érintett régióinak nyújtott támogatásnak.

(95) Az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének (b) és (d) pontjában előírt kivételek sem alkalmazhatók. Ezek a közös európai érdekű, jelentős projektek megvalósítására vagy valamely tagállam gazdasága súlyos zavarának helyreállítására, valamint a kultúra elősegítésére, a kulturális örökség megőrzésére szánt támogatásokra vonatkoznak.

(96) Így csak az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének (a) és (c) pontjában előírt kivételek és a vonatkozó közösségi iránymutatások maradnak.

A vállalatok megmentésére, átszervezésére vonatkozó iránymutatások

(97) A Bizottságnak nem áll rendelkezésére olyan információ, mely szerint a támogatás összeegyeztethető az EK-Szerződéssel a nehézségekkel küzdő vállalatok megmentésére, átszervezésére szánt állami támogatásokra vonatkozó iránymutatások alapján ([18]).

(98) Az említett iránymutatások értelmében az átszervezési támogatásban részesülő vállalatnak nehézségekkel kell küzdenie, vagyis saját forrásokból vagy a tulajdonosoktól/részvényesektől vagy hitelezőktől megszerezhető pénzeszközökből nem képes megállítani a veszteségeket, amelyek – az állami hatóságok külső beavatkozása nélkül – rövid vagy középtávon szinte bizonyosan a vállalat üzleti tevékenységének megszűnéséhez vezetnének. Igaz, hogy a DWAR 2006-ban 350 millió euro veszteséget szenvedett el és 88 millió euro adóssággal küzdött. Ennek ellenére, a vállalat 419 millió euro értékű eszközzel rendelkezett (főként ingatlanokkal). Továbbá, a privatizáció és a Ford vállalat általi megvásárlás következtében a DWAR az iránymutatások értelmében sokkal nagyobb vállalatcsoport részévé vált, amely nagy valószínűséggel képes anyagi támogatást nyújtani a nehézségek leküzdéséhez. Következésképpen, az iránymutatások értelmében a DWAR nem minősül nehézségekkel küzdő vállalatnak.

(99) Ugyanakkor, az átszervezési támogatás nyújtása jól kidolgozott átszervezési terv meglététől függ, amelynek a lehető legkevesebb időt kell igénybe vennie, a vállalat hosszú távú életképességének ésszerű időn belül való helyreállítására kell irányulnia és a jövőbeli működési feltételekre vonatkozó reális feltevésekre kell alapulnia. Románia nem nyújtott be ehhez hasonló átszervezési tervet.

([18]) HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

(100) Emellett szükséges elkerülni a versenyt érintő túlzott torzításokat. Ezek általában a vállalat piaco(ko)n való jelenléte korlátozásának formáját öltik az átszervezési időszak végén (kompenzáló intézkedések). Ami az Automobile Craiova-t illeti, a privatizációhoz fűzött feltételek a kapacitás jelentős növelését biztosítják, ami a releváns piacon való fokozott jelenlétet feltételez.

(101) A Bizottság által a vizsgálati eljárás megindításakor kifejezett kétségei ellenére Románia nem bizonyította az említett feltételek teljesülését. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az iránymutatásokban előírt feltételek nem teljesülnek.

A regionális támogatásokra vonatkozó iránymutatások

(102) A Bizottság tudomásul veszi, hogy az Automobile Craiova az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) albekezdésének értelmében támogatott régióban található, amely regionális támogatásban részesülhet. Ennek ellenére Románia nem szolgáltatott olyan információkat, amelyek igazolnák a regionális támogatások nyújtására vonatkozó feltételek tiszteletben tartását, amint azt a regionális támogatásokkal kapcsolatos iránymutatások előírják.

(103) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a privatizációs szerződéshez fűzött feltételek valóban a tervezett befektetésekre és a munkaerő megtartására vonatkoztak, ami a regionális támogatás célkitűzéseihez hasonlíthatók. Ennek ellenére megjegyzendő, hogy a Ford által ajánlott alacsony árat nem tették függővé a regionális állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokba foglalt követelmények tiszteletben tartásától, így például a projekt bizonyos ideig való fenntartása a régióban, az elszámolható költségek ellenőrzése, vagy a támogatások halmozására, az átláthatóságra és figyelemmel kísérésére vonatkozó követelmények.

(104) Emellett a Bizottság megjegyzi, hogy Románia külön jelentette be a regionális támogatást ([19]). Ez támogatás érdemben történő értékelésére egy új határozatban kerül sor.

Egyéb iránymutatások, referenciakeretek

(105) Továbbá, a Bizottság megjegyzi, hogy a támogatás nem összeegyeztethető egyetlen közösségi iránymutatás vagy referenciakeret szerint sem. Minden esetre, a román hatóságok nem hivatkoztak egyetlen ilyen rendelkezésre sem.

([19]) 767/07 sz. állami támogatás – Jelentős beruházási projekt – Románia – Ford Craiova.

Következtetés

(106) A fenti szempontokat figyelembe véve a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy a támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

7. **BEHAJTÁS**

(107) A 659/1999/EK tanácsi rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében a jogellenesen nyújtott támogatásokkal kapcsolatos negatív határozatok meghozatalakor a Bizottság úgy dönt, hogy a szóban forgó tagállam köteles megtenni minden szükséges lépést a támogatásnak a kedvezményezettől való behajtásáért.

(108) Kizárólag a nem összeegyeztethető támogatás szerezhető vissza. A Bizottság megállapította, hogy a 26 928 000 euro támogatást jogellenesen nyújtották. Ez a támogatás nem összeegyeztethető egyetlen, az állami támogatásokra vonatkozó közösségi rendelkezéssel sem, ezért vissza kell szerezni.

(109) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az állami támogatás kedvezményezettje a privatizált gazdasági entitás, mégpedig az Automobile Craiova és DWAR vagy bármilyen jogutódnak minősülő entitás tulajdonában lévő legfontosabb ipari eszközök. A Bizottság megjegyzi, hogy az adásvételi szerződés rendelkezéseinek értelmében, a vállalat átszervezését követően az említett gazdasági entitás kizárólag a legfontosabb ipari eszközökkel rendelkezik, amelyek a privatizációs feltételek kedvezményezettjei voltak, és nem birtokolja a kapcsolódó eszközöket.

(110) Az adásvételi szerződésben előírt speciális felfüggesztő rendelkezéseket, valamint a Bizottság által kiadott felfüggesztő rendelkezést figyelembe véve, az AVAS és a Ford által kötött adásvételi szerződés mindeddig nem lépett hatályba. Ennek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatást nem bocsátották a kedvezményezett rendelkezésére, és ezért nincs szükséges kamat megfizetése.

(111) A Bizottság megállapítja, hogy az Automobile Craiova és DWAR nettó többletlikviditása (és az egyéb kapcsolódó eszköz) nem képezi az AVAS és a Ford közötti ügylet részét, így az utóbbi nem veszi át azokat. Ezért a vállalat nettó értékének kiszámításakor a Bizottság nem vette figyelembe ezt a nettó többletlikviditást a támogatás mennyiségi meghatározása céljából. Következésképpen e határozat alapján a támogatás nem téríthető vissza az említett nettó többletlikviditásból. Ezért a Bizottság azt kéri, hogy folyamatosan tájékoztassák a vállalat átszervezésével kapcsolatban és különösen bocsássanak rendelkezésére bizonyítékokat a nettó többletlikviditásnak az AVSZ és a visszatérítés időpontjában meglévő szintjéről, valamint a két időpont közötti különbségekről.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Automobile Craiova privatizációja során Románia által 26 928 000 euro értékben nyújtott állami támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

2. cikk

(1) Románia meghoz minden szükséges intézkedést az 1. cikkben említett, a kedvezményezettnek jogellenesen nyújtott támogatás behajtása céljából.

(2) A behajtandó összegekre kamatot kell felszámítani a kedvezményezett rendelkezésére való bocsátásuk időpontjától azok tényleges behajtásának időpontjáig.

(3) A kamat kiszámítása összetett alapon, a Bizottság 794/2004/EK rendelete V. fejezetével összhangban történik.

(4) A behajtásra haladéktalanul, a nemzeti jogszabályokban előírt eljárásokkal összhangban kerül sor azzal a feltétellel, hogy ezek lehetővé tegyék e határozat azonnali, tényleges végrehajtását.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett támogatás tényleges behajtására azonnal sor kerül.

(2) Románia biztosítja e határozatnak a kihirdetésétől számított négy hónapon belül való alkalmazását.

4. cikk

(1) A határozat kihirdetésétől számított két hónapon belül Románia a Bizottság rendelkezésére bocsátja az alábbi információkat:

a) a kedvezményezettől behajtandó teljes összeg;

b) a határozat tiszteletben tartása céljából már meghozott és tervezett intézkedések részletes leírása;

c) dokumentumok, amelyek bizonyítják, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszatérítésére;

d) a támogatás visszatérítését bizonyító dokumentumok;

e) bizonyító dokumentumok, melyek szerint a támogatást nem a kapcsolódó ipari eszközökből térítették vissza, amelyeknek az AVAS és a kisebbségi részvényesek tulajdonába kerülő, újonnan létrehozott vállalatra való átruházását tervezik (különösen nettó többletlikviditás, ingatlanok), és amelyeket az adásvételi szerződésben határoztak meg;

f) a vállalat átszervezését célzó folyamat alkalmazásának részletes leírása oly módon, ahogyan azt az adásvételi szerződésben meghatározták.

(2) Románia rendszeres időközönként tájékoztatja a Bizottságot a határozat alkalmazására irányuló nemzeti intézkedések előrehaladásáról az 1. cikkben említett támogatás teljes behajtásáig. A Bizottság egyszerű kérésére Románia haladéktalanul információkat szolgáltat a határozat tiszteletben tartása céljából már meghozott, illetve tervezett intézkedésekről. Ugyanakkor Románia részletes tájékoztatást nyújt a támogatás összegéről, valamint a felszámolt kamatról, amelyet már behajtott a kedvezményezettől.

5. cikk

E határozat címzettje Románia.

Kelt Brüsszelben, 2008. február 27-én.

A Bizottság részéről
Neelie KROES
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A Bizottság C 46/07 (ex NN 59/07) sz. határozatának alkalmazására vonatkozó információk, amelyet Románia, az Automobile Craiova alkalmaz

A behajtandó, illetve már behajtott támogatás mértékére vonatkozó adatok

A kedvezményezett azonossága	A nyújtott támogatás teljes összege (°)	A behajtandó támogatás teljes összege (°) (Tőkeösszeg)	A már behajtott támogatás teljes összege (°)	
			Tőkeösszeg	A behajtandó összegre számolt kamat

(°) Millió, nemzeti pénznemben.

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. április 16.)

Magyarország által, a korlátozott exportforgalmú KKV-k számára nyújtandó rövid lejáratú exporthitel-garancia formájában végrehajtani tervezett C 29/07 (ex N 310/06) sz. intézkedésről

(az értesítés a C(2008) 1332. számú dokumentummal történt)

(Csak a magyar nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/718/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felhívta a feleket észrevételeiknek a fent hivatkozott rendelkezések [1] szerinti beterjesztésére és tekintettel észrevételeikre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) A magyar hatóságok 2006. május 17-én kelt elektronikus levelükben az EK–Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében bejelentették a fenti intézkedést (a továbbiakban: intézkedés). A bejelentést 2006. június 21-én kelt levelükkel egészítették ki, amelyet a Bizottság 2006. június 22-én iktatott.

(2) A Bizottság 2006. augusztus 1-jén, 2006. október 30-án, illetve 2007. április 30-án kelt levelében további információkat kért, amelyeket Magyarország 2006. szeptember 12-én, 2007. március 21-én és 2007. május 30-án kelt – a Bizottság által ugyanezeken a napokon iktatott – levelekben juttatott el.

(3) A Bizottság 2007. július 18-án kelt levelében (a továbbiakban: *az eljárás megindításáról szóló határozat*) értesítette Magyarországot arról, hogy a fenti intézkedés tekintetében megindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében említett eljárást.

(4) A Bizottság eljárás kezdeményezéséről szóló határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [2]. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be a támogatással kapcsolatos észrevételeiket.

(5) A Bizottság az ügyben érdekelt harmadik felektől nem kapott észrevételt. A magyar hatóságok 2007. szeptember 21-én kelt levelükben küldték el észrevételeiket.

2. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

2.1. Célkitűzés

(6) Az intézkedés célja, hogy a 2 millió eurót meg nem haladó éves exportforgalmú KKV-k [3] (a továbbiakban: korlátozott exportforgalmú KKV-k) exportügyleteinek finanszírozásához rövid lejáratú exporthitel-garanciát nyújtson. Magyarország a fenti intézkedést *a Bizottságnak a tagállamokhoz címzett, az EK–Szerződés 93. cikkének (1) bekezdése értelmében a Szerződés 92. és 93. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra történő alkalmazásáról szóló közleménye* [4] (a továbbiakban: rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közlemény vagy közlemény) 2.5. pontja alapján kívánja végrehajtani.

2.2. A garancia nyújtásának feltételei

(7) Az exportügyletek finanszírozásához felvett hitel visszafizetésére vonatkozó garancia nyújtható:

a) a korlátozott exportforgalmú, hazai exportőr KKV-k részére annak érdekében, hogy elősegítse kereskedelmi bankoktól történő hitelfelvételüket. Ebben az esetben a kockázatok közvetlenül az eladóhoz (azaz az exportőr KKV-hoz), de közvetve a vevőhöz is kapcsolódnak.

b) a korlátozott exportforgalmú hazai KKV-tól árut és szolgáltatásokat vásárló külföldi vevő részére annak érdekében, hogy elősegítse a vevő kereskedelmi bankoktól történő hitelfelvételét. Ebben az esetben a kockázatok közvetlenül a vevőhöz kapcsolódnak. A vevő székhelyére vonatkozóan nincsenek korlátozások, vagyis az akár a közlemény mellékletében felsorolt országok valamelyikében, akár más országban is lehet. Nincsenek továbbá korlátozások a külföldi vevő méretét illetően sem (azaz nagyvállalat is lehet).

[1] HL C 234., 2007.10.6., 18. o.
[2] Idem.
[3] A 2004. évi XXXIV. törvény meghatározása szerint. Ez a meghatározás megfelel a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlás (HL L 124., 2003.5.20., 36. o) kritériumainak.
[4] HL C 281., 1997.9.17.

(8) A magyar hatóságok közlése szerint a garanciának mindkét fenti esetben exportügyletet kell finanszíroznia. A garancia lejárata legfeljebb két év.

(9) A garancia összege nem haladhatja meg az exportszerződés (legalább 15 %-os előleggel csökkentett) értékének 70 %-át, illetve az alapul szolgáló hitelszerződés összegének 70 %-át.

(10) A korlátozott exportforgalmú KKV-k közül nem jogosultak a garanciára a csőd-, felszámolási eljárás vagy végelszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek. A külföldi vevő részére nyújtandó garancia tekintetében ilyen korlátozás fennállásáról nem nyújtottak be információt.

Kockázatértékelés

(11) Belföldi kockázattal összefüggésben (azaz az exportőr KKV-k részére) nyújtott garancia esetében a díj az exportőr KKV hitelképességétől függ, amelyet a kereskedelmi banki gyakorlatban alkalmazott elvek mintájára objektív kritériumokon és szubjektív értékelésen alapuló ötfokozatú minősítési rendszer alapján állapítanak meg.

(12) Külföldi kockázattal összefüggésben (azaz a külföldi vevők részére) nyújtott garancia esetében a vevőket országuk szerint sorolják be az egyes kockázati csoportokba.

A garancia díja

(13) A garancia éves díja a magyar hatóságok közlése szerint a 0,5 % és 2,0 % közötti tartományban lenne.

(14) A fentieken túl a garanciaügylet értékének 0,1 %-át kitevő egyszeri kezelési költség is fizetendő.

(15) A magyar hatóságok szerint a díjakból származó bevétel fedezetet nyújt a program működési költségeire és a garancia beváltásakor felmerülő kifizetésekre. A díjakat negyedévente felülvizsgálják.

(16) A magyar hatóságok azt is jelezték, hogy a magyar piacon a kérdéses kockázattípusra nem áll rendelkezésre garanciafedezet. Ennek alátámasztására Magyarország két, nemzetközi háttérrel rendelkező magyar kereskedelmi bank nyilatkozatát csatolta, amely szerint a korlátozott exportforgalmú KKV-k exportügyleteinek finanszírozásához nyújtott garancia nem zavarja a kereskedelmi bankok piaci tevékenységét, és növeli kockázatvállalási hajlandóságukat. Emellett Magyarország két nagy nemzetközi exporthitel-biztosító, valamint egy hazai hitelbiztosító nyilatkozatát is csatolta, amelyek megerősítették, hogy a piac elégtelenül működik és azt, hogy ebben a szegmensben nem fejtenek ki tevékenységet.

2.3. **Végrehajtó szerv**

(17) A garanciát egy teljesen állami tulajdonban lévő exporthitel-ügynökség, a Magyar Export-Import Bank (a továbbiakban: Eximbank) nyújtja.

(18) Az Eximbank állami kezességvállalás formájában nyújtott támogatásban részesül, amely az intézkedés végrehajtásából eredő minden fizetési kötelezettségre kiterjed.

2.4. **Jogalap**

(19) Az intézkedés alapja a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény 6.§ (1) bekezdésének b) pontja, valamint a 85/1998. (V.6.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése és 11/A. §-ának (13) bekezdése.

2.5. **Költségvetés**

(20) Az Eximbank által nyújtott garanciafedezet teljes összege az intézkedés kétéves tartama alatt 15 milliárd HUF (60 millió EUR).

2.6. **Időtartam**

(21) Az intézkedés időtartama a Bizottság általi jóváhagyást követő két évre korlátozódik.

2.7. **A hivatalos vizsgálati eljárás megindításának okai**

(22) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az intézkedés kétségekre ad okot, mivel az Eximbank által nyújtandó exportgarancia és a közlemény tárgyát képező exporthitel-biztosítás több szempontból is eltérni látszik, különösen az alábbiak tekintetében:

a) Különböző típusú kockázatokra terjednek ki. Az exporthitel-biztosítás minden esetben a vevővel kapcsolatos kockázatokra terjed ki (azaz arra, hogy a vevő esetleg nem fizet a szállítónak), míg az Eximbank által az exportőr, korlátozott exportforgalmú KKV-k részére nyújtandó garancia annak a kockázatára terjed ki, hogy a felvett hitelt maga az exportőr nem fizeti vissza. Ez utóbbi tehát valójában a korlátozott exportforgalmú KKV-k exporttevékenységének támogatása, és nem kapcsolódik kizárólag a vevő kockázataihoz. Az Eximbank által nyújtott garanciát a vevők (köztük nagyvállalatok) is igénybe vehetik, és ilyenkor a vevővel kapcsolatos kockázatokra terjed ki. E kockázatok azonban a vevő által felvett kereskedelmi hitel vissza nem fizetésére vonatkoznak, míg az exporthitel-biztosítás annak kockázatára terjed ki, hogy a külföldi vevő nem fizet a megvásárolt árukért és szolgáltatásokért. Ebből következik, hogy a külföldi vevőnek nyújtott garancia lehetővé teszi számára, hogy kedvezőbb feltételekkel jusson hitelhez, míg az exporthitel-biztosítás nem jár ilyen hatással.

b) Magyarországon e két tevékenység jogalapja pontosan meghatározott és egymástól különböző: a garancia olyan pénzügyi szolgáltatás, amelyet kizárólag hitelintézetek nyújthatnak, míg biztosítási tevékenységet csak a biztosítási törvény hatálya alá eső biztosítók végezhetnek. Ez magyarázhatja az exporthitel-biztosítók által benyújtott nyilatkozatokat, amelyekben kijelentik, hogy az exporthitel-garancia piaci szegmensében nem fejtenek ki tevékenységet (amit a törvény értelmében nem is tehetnek). A két magyar bank nyilatkozatai sem egyértelműek, mivel az Eximbank által nyújtott garancia csökkentené azokat a kockázatokat, amelyeket e garancia nélkül viselniük kellene, tehát úgy tűnik, maguk is kedvezményezettjei egy ilyen intézkedésnek.

(23) Amennyiben a közlemény nem alkalmazható, az intézkedés közvetlenül (mind a Közösségen belüli, mind a Közösségen kívüli) exporthoz kapcsolódó állami támogatásnak minősülhet, ami összeegyeztethetetlen a közös piaccal. A Bizottság mindig is szigorúan elítélte a Közösségen belüli kereskedelemben nyújtott exporttámogatást, a Közösségen kívülre irányuló export támogatása pedig szintén hatással lehet a Közösségen belüli versenyre.

(24) Végezetül még abban az esetben is maradnak kérdések, ha az exporthitel-biztosítás és az Eximbank által nyújtott garancia egyenértékű lenne, és alkalmazni lehetne a közleményt. Azóta, hogy a Bizottság 2007. január 22-én két évre jóváhagyta az N 488/2006. sz. – „Korlátozott exportforgalmú KKV-k számára nyújtott exporthitel-biztosítás” intézkedést, a MEHIB (a másik magyar állami tulajdonban lévő exporthitel-ügynökség) már nyújt rövid lejáratú exporthitel-biztosítást a korlátozott exportforgalmú KKV-k által viselt kockázatokra, tehát a piacon már rendelkezésre áll ez a biztosítási fedezet. Ezenfelül az, hogy két állami támogatású exporthitel-ügynökség számára is lehetővé teszik a szolgáltatás nyújtását és ügyfélkörük kiépítését, késleltetheti a potenciális kereskedelmi szereplők piacra lépését.

3. MAGYARORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

(25) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozathoz harmadik felek nem nyújtottak be észrevételt. A magyar hatóságok által tett észrevételek a következőképpen összegezhetőek:

a) Magyarország egyetért azzal, hogy míg a biztosítás minden esetben a vevővel kapcsolatos kockázatokra vonatkozik, az Eximbank által a korlátozott exportforgalmú KKV-k részére nyújtandó garancia annak a kockázatára terjed ki, hogy a kölcsönt maga az exportőr nem tudja visszafizetni. Magyarország azonban úgy véli, hogy a kockázatok ez utóbbi esetben is elsősorban a vevő nemfizetéséhez kapcsolódnak, mivel az exportőr KKV-k által felvett kölcsön visszafizetése elsődlegesen azon múlik, hogy vevő fizetett-e vagy sem az értékesített termékekért.

b) Magyarország egyetért azzal, hogy az exporthitel-biztosítással, illetve a külföldi vevő részére az Eximbank által nyújtott garanciával lefedett kockázatok eltérnek egymástól. Magyarország utal emellett a kereskedelmi bankok azon gyakorlatára, amely a kölcsön biztosítékaként előnyben részesíti a garanciát a biztosítással szemben, mivel a biztosítók gyakran kereskedelmi vitára hivatkozva nem hajlandóak fizetni.

c) Magyarország rámutat arra, hogy benyújtott a biztosítók által tett nyilatkozatokat is, amelyeket a Bizottság az N 488/2006. sz. intézkedéssel kapcsolatban már elfogadott. Magyarország egyetért továbbá azzal, hogy az Eximbank által nyújtandó garancia csökkentené azokat a kockázatokat, amelyeket a kereskedelmi bankoknak e nélkül viselniük kellene, tehát a bankok érdekelt félként nyilatkoztak.

d) Magyarország rámutat arra, hogy ugyanazon ügyletekre nem alkalmaznák a programot a már meglévő, N 488/2006. sz. exporthitel-biztosítási programmal párhuzamosan. Magyarország hangsúlyozza azt is, hogy egyetlen exporthitel-ügynökség sem képes valamennyi korlátozott exportforgalmú KKV-t elérni, ami a KKV-k káros szelekciójához vezethet. Magyarország azzal is érvel, hogy az Eximbank által nyújtott garancia lehetővé tenné a kereskedelmi bankok számára, hogy az ilyen ügyletekkel járó kockázatokkal kapcsolatban tapasztalatot szerezzenek, és 2–3 év alatt a kereskedelmi exporthitel-garancia területén piacot építsenek ki.

e) Magyarország szerint a közép- és hosszú lejáratú exporthitelre vonatkozó szabályok ([1]) alkalmazandóak az exporthitel-biztosításra, -garanciára és -refinanszírozásra is. Következésképpen nem helyénvaló a rövidtávú exporthitel-biztosítás szabályait megállapító közleményt úgy értelmezni, hogy az csak a biztosításra terjed ki, az egyéb rövid távú ügyletekre viszont nem, mert ez az exporthitel-garanciát nyújtó intézetek hátrányos megkülönböztetését jelentené.

4. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

(26) A bejelentés az Eximbank tevékenységeinek csak egy részére, nevezetesen az exportszerződésekre vonatkozó garanciaprogramra terjed ki. Ezért e garanciaprogram értékelése nem érinti a Bizottságnak az állam és az Eximbank közötti kapcsolatok összességére, illetve az Eximbank bármely más termékére vonatkozó álláspontját.

4.1. A rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közlemény alkalmazhatósága

(27) A magyar hatóságok által előadott, a fenti (25) bekezdésben összefoglalt érvek nem oszlatják el a Bizottság kezdeti kétségeit. Konkrétan:

a) Az eljárás megindításáról szóló határozat megállapította, hogy az exporthitel-biztosítással ellentétben az Eximbank által a korlátozott exportforgalmú KKV-k részére nyújtott garancia nem kizárólag a vevővel kapcsolatos kockázatokhoz kapcsolódik. Ezt a különbséget a magyar hatóságok is megerősíteni látszanak, hiszen annak kockázata, hogy az exportőr KKV nem tudja visszafizetni a hitelt, szerintük sem kizárólag, hanem csak elsősorban kapcsolódik a vevőhöz.

b) Az eljárás megindításáról szóló határozat azt is megállapította, hogy az Eximbank által a külföldi vevő részére nyújtott garanciával, illetve az exporthitel-biztosítással lefedett kockázatok eltérnek egymástól. A Magyarország által előadott érvek nem cáfolják ezt a megállapítást.

c) Az eljárás megindításáról szóló határozat megállapította, hogy irreleváns a kereskedelmi biztosítók csatolt nyilatkozata, amelyben megerősítik, hogy a garanciapiac e szegmensében nem fejtenek ki tevékenységet, mivel ezek az intézetek a törvény értelmében nem nyújthatnak garanciát. Az N 488/2006. sz. támogatás esetében ugyanezen nyilatkozatok relevánsak voltak, mivel ez utóbbi intézkedés a rövid lejáratú exporthitel-biztosításra vonatkozott.

d) Az eljárás megindításáról szóló határozat megállapította, hogy egy második intézkedés akkor is további előnyökhöz juttatná a korlátozott exportforgalmú KKV-ket, ha a két eszközt (a garanciát, illetve a biztosítást) nem alkalmaznák ugyanarra az ügyletre. Ezt megerősíteni látszik a magyar hatóságok közlése is, amely szerint a kereskedelmi bankok biztosítéknak általában szívesebben fogadják el a garanciát, ami azt jelenti, hogy az ilyen garanciák rendelkezésre állásra további előnyöket jelent a KKV-k számára.

e) A Magyarország által említett, a közép- és hosszú lejáratú exporthitelre alkalmazandó szabályok a Szerződés külkereskedelemre vonatkozó rendelkezéseire (a Szerződés 132. cikke) épülnek. Mint azt az Európai Közösségek Bírósága megállapította, ezek nem zárhatják ki az EK-Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását ([2]). Emellett a rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közleménynek az a kinyilvánított célja, hogy megszüntesse az állami támogatás által okozott versenytorzulást az exporthitel-biztosításnak abban az üzletágában, ahol állami és magán exporthitel-biztosítók versenyeznek egymással, tehát a közlemény csakis a biztosításra vonatkozik, és csak arra alkalmazható.

(28) A magyar hatóságok észrevételei is megerősítik az eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtett értelmezést, amely szerint az Eximbank által nyújtandó garancia lényeges szempontokban különbözik az exporthitel-biztosítástól. Az intézkedést tehát nem lehet a rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közlemény alapján értékelni.

4.2. Az állami támogatás fennállása

(29) Mivel az intézkedést nem lehet a rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közlemény alapján értékelni, meg kell állapítani, hogy az az EK–Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül-e ([3]).

([1]) A Tanács 98/29/EK irányelve (1998. május 7.) a közép- és hosszú lejáratú fedezettel rendelkező ügyletek exporthitel-biztosításával kapcsolatos főbb rendelkezések összehangolásáról.

([2]) A C-142/87. sz. Belgium kontra Bizottság, az ún „Tubemeuse”-ügyben (EBHT 1990., I-959. o.) hozott ítélet 32. pontja.

([3]) A Bizottság megjegyzi, hogy az intézkedés nem esik a „garanciáról szóló közlemény” (HL C 71., 2000.3.11.) hatálya alá. A garanciáról szóló közlemény 1.2. pontja kimondja, hogy a közlemény nem alkalmazandó az exporthitel-garanciára. Mivel a jelen intézkedés exportügyletek finanszírozásához felvett hitel visszafizetésére nyújt garanciát, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a garanciáról szóló közlemény nem alkalmazandó.

(30) Egy intézkedés akkor esik a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, ha az alábbi négy feltétel egyidejűleg teljesül:

— az intézkedésnek az állami források felhasználásával kell járnia,

— az intézkedésnek szelektív előnyben kell részesítenie a kedvezményezettet,

— az intézkedésnek hatással kell lennie a tagállamok közötti kereskedelemre,

— az intézkedésnek a verseny torzításával kell fenyegetnie.

Állami források átengedése

(31) Az intézkedés az államnak tulajdonítható, mivel teljesen állami tulajdonú, állami pénzeszközökből létrehozott exporthitel-ügynökség hajtja végre, amely az állam által jogszabályokban előírt típusú ügyleteket végez, és a kérdéses kockázattípusokra vonatkozóan állami kezességvállalásban részesül.

Gazdasági előny

(32) A garancia díját kockázatminősítő eljárás során határozzák meg, amely a kockázatosabb ügyfelek számára elvileg magasabb díjat eredményez. E tekintetben megjegyzendő, hogy a kockázatminősítés a belföldi kockázatok esetén számos tényezőt vesz figyelembe, míg a külföldi kockázatok esetén csak egyetlen körülményre (a vevő országára) támaszkodik.

(33) A magyar hatóságok kijelentik, hogy a garancia díja a nemzetközi kereskedelmi exporthitel-biztosítók és garantőrök által a kérdéses kockázattípus esetén felszámított piaci díjakhoz igazodik. Ugyanakkor Magyarország nem támasztotta alá (például független adatokkal vagy egy független tanulmánnyal), hogy a kockázatminősítésből adódó díjak ténylegesen igazodnak a piaci szinthez.

(34) Kedvezően értékelendő, ha a díjak fedezetet nyújtanak a program működési költségeire és a garancia beváltásakor felmerülő kifizetésekre. Ugyanakkor a magyar hatóságok e kijelentésüket adatokkal nem támasztották alá.

(35) Továbbá, a magyar hatóságok azzal érvelnek, hogy a kérdéses kockázattípusokra a magyar piacon nem áll rendelkezésre exporthitel-garancia. Ezért az intézkedés azáltal is gazdasági előnyhöz juttatja a kedvezményezetteket, hogy olyan garanciát nyújt, amely egyébként a piacon nem lenne elérhető.

(36) A magyar hatóságok a fentiekkel kapcsolatban nem nyújtottak be észrevételeket. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy az intézkedés gazdasági előnyt nyújt a kedvezményezettek számára.

Szelektivitás

(37) Az intézkedés szelektív, mivel csak a korlátozott exportforgalmú KKV-k exportügyleteire vonatkozik, és mivel az éves költségvetési törvény megszabja az Eximbank által nyújtott, állami kezességvállalásban részesült garanciaügyletek értékének felső határát.

A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt hatás

(38) Az intézkedés hatással lehet a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre, mivel az közvetlenül a korlátozott exportforgalmú KKV-k exportügyleteihez kapcsolódik. Emellett a Közösségen belüli export sem kizárt.

(39) Következésképpen az intézkedés az EK–Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül.

4.3. **Az intézkedés összeegyeztethetősége**

(40) Az állami támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható, amennyiben az megfelel az EK–Szerződésben megjelölt kivételek valamelyikének. A 87. cikk (2) bekezdése az állami támogatások általános tilalma alóli automatikus mentességeket állapít meg; egyértelmű azonban, hogy a jelen esetben ezek egyike sem alkalmazható.

(41) A 87. cikk (3) bekezdése négy esetet jelöl meg, amikor az állami támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető. A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja az elmaradott térségek gazdasági fejlődését előmozdító támogatásra vonatkozik. E tekintetben megjegyzendő, hogy a jelen esetben a garancia feltételeit nem annak a régiónak a fejlettségi szintjét figyelembe véve állapítják meg, ahol az exportőr KKV működik. Emellett az intézkedés Magyarország egész területére vonatkozik, míg a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó jelenlegi magyar regionális támogatási térkép [1] alapján csak Magyarország egy része jogosult a 87. cikk (3) bekezdés a) pontja szerinti támogatásra. Az intézkedés nem teljesíti a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó nemzeti regionális támogatásokról szóló iránymutatás [2] egyéb feltételeit sem. Következésképpen ez a mentesség a jelen esetben nem alkalmazható.

[1] N 487/06 – A Bizottság 2006. szeptember 13-án kelt levele, HL C 256., 2006.10.24., 7. o.
[2] HL C 54., 2006.3.4., 13. o.

(42) A 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatások összeegyeztethetőnek tekinthetők a közös piaccal. Ez a rendelkezés a tárgyalt intézkedésre nem alkalmazható. A 87. cikk (3) bekezdésének d) pontja, amely a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozik, szintén nem alkalmazható.

(43) A 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben. A Bizottság számos iránymutatást és közleményt dolgozott ki, amelyekben kifejti, hogy miként kívánja alkalmazni ezt a rendelkezést. Mivel a szóban forgó esetre ezek egyike sem alkalmazható, a vizsgált intézkedésben foglalt állami támogatást közvetlenül a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján kell értékelni.

(44) Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a korlátozott exportforgalmú KKV-k exportügyleteire vonatkozóan már létezik egy, a Bizottság által a rövid lejáratú exporthitel-biztosításról szóló közlemény alapján jóváhagyott exportbiztosítási program ([1]). A Bizottság úgy ítéli meg, hogy Magyarország nem támasztotta alá a korlátozott exportforgalmú KKV-k exportügyleteit elősegítő újabb eszköz szükségességét.

(45) Továbbá ismeretes, hogy a Bizottság alapvetően szigorúan elítélte a Közösségen belüli kereskedelemben az exporttámogatást, mivel az ilyen intézkedések közvetlenül befolyásolják az áruk, illetve szolgáltatások potenciális értékesítői, illetve nyújtói közötti piaci versenyt. Mivel az ilyen exporttámogatás szorosan és elválaszthatatlanul kapcsolódik az alapjául szolgáló kereskedelmi ügylethez, valószínűleg jelentős mértékben károsan befolyásolná a kereskedelmi feltételeket. Korábbi határozataiban ([2]) a Bizottság egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a Közösségen belüli exportszerződésekhez a piaci ár alatt nyújtott garancia a közös piaccal összeegyeztethetetlen exporttámogatásnak minősül. Ezenkívül a tagállamoknak a Közösségen kívülre irányuló exporthoz nyújtott támogatása ugyancsak hatással lehet a Közösségen belüli versenyre.

5. **KÖVETKEZTETÉS**

(46) A fent ismertetett okok miatt a Bizottság megállapítja, hogy az intézkedés az EK–Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást valósít meg. Mivel az intézkedés nem úgy mozdítja elő az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését, hogy közben ne befolyásolná hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben, az az EK–Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében nem igazolható, és következésképpen a közös piaccal nem összeegyeztethető. Mivel az intézkedés végrehajtására még nem került sor, az állami támogatás visszatérítésére nincs szükség.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Magyarország által a korlátozott exportforgalmú KKV-k számára nyújtandó rövid lejáratú exporthitel-garancia formájában végrehajtani tervezett állami támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

Következésképpen a támogatás nem végrehajtható.

2. cikk

Magyarország e határozat közlésétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

3. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje a Magyar Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 16-án.

A Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

([1]) N 488/06. sz. állami támogatás.

([2]) A Bizottság 1982. május 17-i határozata a Franciaországból Görögországba irányuló exporthoz kapcsolódó exporthitelek kamattámogatásáról az utóbbi ország EGK-csatlakozását követően (HL L 159., 1982.6.10., 44. o.); a Bizottság 1984. június 27-i határozata a francia kormány francia exportőröknek nyújtott speciális árfolyamkockázati fedezetéről, amely egy görögországi erőmű felépítéséről szóló felhívással összefüggésben merült fel (HL L 230., 1984.8.28., 25. o.).

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. április 30.)

az Ausztria által a Bank Burgenland privatizációja céljára nyújtott C 56/06 (ex NN 77/06) sz. állami támogatásról

(az értesítés a C(2008) 1625. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/719/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felhívta az érintett feleket, hogy az említett rendelkezéseknek [1] megfelelően nyújtsák be észrevételeiket, és ezen észrevételeik figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) 2006. április 4-én egy ukrán–osztrák befektetői konzorcium (a továbbiakban: konzorcium) részéről panasz érkezett a Bizottsághoz, amely szerint a HYPO Bank Burgenland AG (a továbbiakban: BB) privatizációjának folyamata során Ausztria megsértette az állami támogatásról szóló szabályokat [2]. Különösen azt kifogásolták, hogy az állítólag tisztességtelen és nem átlátható, valamint a panaszossal szemben diszkriminatív pályázati eljárás nyomán a BB-t nem az érte legmagasabb ajánlatot tevőnek (a panaszosnak), hanem az osztrák Grazer Wechselseitige Versicherung AG biztosítótársaságnak a GW Beteiligungserwerbs- und -verwaltungs-G.m.b.H.-val együtt (a továbbiakban: GRAWE) adták el.

(2) Ausztriát első alkalommal 2006. április 12-én keresték meg információszolgáltatás céljából. 2006. április 25-én Ausztria a határidő meghosszabbítását kérte, amelyet a 2006. április 28-i levélben részben engedélyeztek. Ausztria 2006. május 15-i, illetve 2006. június 1-jei levelével válaszolt. 2006. június 27-én találkozóra került sor az osztrák hatóságokkal. Egy második információkérésre került sor 2006. július 17-én, a teljes válasz 2006. szeptember 18-án érkezett meg.

(3) Időközben a konzorcium további információkat juttatott el a Bizottsághoz e-mailben és a 2006. április 21-i, illetve 2006. június 2-i levelében.

(4) 2006. december 21-i levelében a Bizottság közölte Ausztriával a határozatát, hogy a kérdéses intézkedés vonatkozásában megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

(5) A Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatát (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétették [3]. A Bizottság felszólította az érintett feleket, hogy az intézkedés vonatkozásában nyújtsák be észrevételeiket.

(6) A Bizottság megkapta az érintett felek észrevételeit. Egy magyar érintett fél a határozatban megadott határidőn belül és (az okok megjelölése nélkül) azon kívül is szolgáltatott információkat. Határidőben nyújtottak be észrevételeket 2007. február 22-én, 26-án és 27-én, valamint 2007. március 9-én. Ezen érintett fél további információkat szolgáltatott 2007. március 19-én és 28-án, a határidő lejáratát követően.

(7) A sikeres ajánlattevő és az intézkedés potenciális kedvezményezettje, a GRAWE is nyújtott be észrevételeket, amelyeket 2007. március 9-én adtak át a Bizottságnak egy határidő-hosszabbításra irányuló kérelemmel együtt. A kérelemnek helyt adtak. 2007. április 19-én a GRAWE további információkat szolgáltatott, a hiánytalan észrevételek a mellékletekkel együtt 2007. április 26-án érkeztek meg a Bizottsághoz. A 2008. január 8-i bizottsági meghallgatáshoz kapcsolódóan a GRAWE 2008. február 5-én további magyarázatokat nyújtott be.

(8) Ausztria a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását és egy határidő-hosszabbítás engedélyezését követően 2007. március 1-jén saját észrevételt nyújtott be.

[1] HL C 28., 2007.2.8., 8. o.
[2] A részletes leírást lásd lentebb.
[3] Lásd az 1. lábjegyzetet.

(9) Valamennyi, az eredeti határidőn belül (magyar részről) és a határidő meghosszabbítását követően (a GRAWE esetében) beérkezett észrevételt továbbították Ausztriának észrevételek megtétele céljából. Ausztria a 2007. június 5-i levélben nyújtotta be észrevételeit. 2008. február 8-án, azaz később, az eljárás folyamán a Bizottság a GRAWE-től, illetve a magyar érintett féltől a határidő leteltét követően beérkezett valamennyi egyéb megnyilatkozást továbbította Ausztria részére észrevételek megtétele céljából.

(10) Több meghallgatásra került sor Ausztria, a GRAWE, illetve az ukrán hatóságok képviselőivel. Az utolsó meghallgatást Ausztriával 2008. április 1-jén tartották. 2007. december 14-én, 2008. január 23-án, február 25-én, március 5-én és április 9-én Ausztria további észrevételeket nyújtott be e-mail útján.

(11) 2007. március 22-én a panaszos, aki a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban még nem nyilatkozott, tájékoztatta a Bizottságot az Ausztriában folyamatban lévő bírósági eljárásai egyikének legújabb fejleményeiről (a bécsi tartományi felsőbíróság, az Oberlandesgericht Wien 2007. február 5-i határozata és azt követő fellebbezés az osztrák legfelsőbb bíróságnál, az Oberster Gerichtshofnál). A panaszos több pert is indított az osztrák bíróságokon, azonban eddig mindet elveszítette.

II. AZ INTÉZKEDÉS RÉSZLETES LEÍRÁSA

1. A konzorcium (a panaszos)

(12) A panaszos egy osztrák–ukrán konzorcium, amelyhez a BB eladása időpontjában két ukrán Joint Stock Company, az „Ukrpodshipnik” és az „Ilyich”, valamint két osztrák társaság, a SLAV AG és a kifejezetten a BB megszerzése céljából alapított SLAV Finanzbeteiligung GmbH tartozott. Az Ukrpodshipnik és az Ilyich nagy ukrán vállalatcsoportok majd 100 000 alkalmazottal és összesen kereken 4 milliárd USD éves forgalommal. Többek között az acélgyártás, a hajóépítés, a gázvezetékek telepítése, a fémfeldolgozás és az erőművek iparágazatokban tevékenykednek. Ezenkívül az Ukrpodshipnik a pénzügyi piacokon is képviselteti magát a 2002 óta korlátlan bankkoncesszióval Ukrajnában tevékenykedő „Commercial Bank Active Bank Ltd” révén (a továbbiakban: Active Bank). A SLAV AG az Ukrpodshipnik leányvállalata, és 1992-ben Bécsben kereskedelmi társaságként alapították. A vállalat részvényeit a bécsi tőzsdén jegyzik. A BB eladását követően a konzorciumon belül szerkezetátalakítás történt, aminek eredményeként a SLAV AG most az ukrajnai székhelyű vállalatok tulajdonosa, az állami támogatás vizsgálata során nem rendelkezik jelentőséggel.

(13) A BB tervezett megszerzésével a konzorcium két nagy stratégiai célt akart elérni. Először is az Ukrajnában a pénzügyi szektorban már tevékenykedő konzorcium az üzleti tevékenységét ebben a szegmensben is ki akarta építeni. Másodszor a konzorcium, amely a termékeinek nagy részét világszerte értékesíti, a BB megszerzése által hozzáférést akart biztosítani magának a nemzetközi pénzpiacokhoz annak érdekében, hogy nemzetközi terjeszkedését bővíthesse. A konzorcium BB-re vonatkozó üzleti terve tükrözte ezeket a stratégiai célokat, és ebből következően megváltoztatta volna a BB eddigi regionális irányultságát.

(14) A konzorcium gazdasági megbízhatóságát sem a Bizottság rendelkezésére álló információk, sem az érintett feleknek az eljárás megindítása kapcsán benyújtott észrevételei nem kérdőjelezték meg. A vizsgálat során nem érkeztek be olyan információk, amelyek arra utaltak volna, hogy a konzorcium esetében nem komoly vállalatról lenne szó. Csak a vizsgálat egy nagyon késői szakaszában hívták fel az osztrák hatóságok a Bizottság figyelmét egy német esetre, amelyben a Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (a továbbiakban: BaFin) a pénzek tisztázatlan eredete miatt elutasította egy közelebbről meg nem határozott ukrán csoport tőkerészesedés-szerzését egy német bankban – ezt az értékelést megerősítette egy német közigazgatási bíróság ([4]).

2. A GRAWE (a kedvezményezett)

(15) A vevő GRAWE-hoz tartozik a Grazer Wechselseitige Versicherung AG és a GW Beteiligungserwerbs- und verwaltungs-G.m.b.H. A GRAWE vállalat egy nagy és jól működő osztrák pénzügyi szolgáltató csoport. A GRAWE a biztosítási, a pénzügyi szolgáltatási és az ingatlanszektorban tevékenykedik, és leányvállalataival Szlovéniában, Horvátországban, Belgrádban, Szarajevóban, Banja Lukában, Magyarországon, Bulgáriában, Romániában, Ukrajnában, a Moldovai Köztársaságban és Podgoricában, számos közép-európai országban képviselteti magát. Az igazgatóságok mindenekelőtt az egyes fővárosokban találhatók. A Grazer Wechselseitige Versicherung AG a biztosítási szolgáltatások teljes spektrumát, de pénzügyi szolgáltatásokat és lízingszolgáltatásokat is nyújt. A csoport főigazgatósága Grazban található, igazgatóságaival minden tartomány fővárosában képviselteti magát. 2006-ban a prémiumbevételek kereken 660 millió EUR-t értek el összesen 3,3 millió biztosítási szerződés mellett.

([4]) Lásd a Frankfurt am Main-i közigazgatási bíróság 2008. február 22-i 7/2008. sz., Ausztria által benyújtott sajtóközleményét (www.vg-frankfurt.justiz.hessen.de).

(16) 2006-ban a Grazer Wechselseitige Versicherung AG közvetlen részesedéssel rendelkezett két pénzügyi vállalatban a banki és befektetési szektorban. Itt egy 43,43 %-os részesedésről van szó a HYPO Group Alpe Adriában, amely egy Alpok–Adria térségbeli pénzügyi konszern ausztriai, bosznia-hercegovinai, bulgáriai, horvátországi, németországi, magyarországi, olaszországi, liechtensteini, Macedónia volt jugoszláv köztársaságbeli, montenegrói, szerbiai, szlovéniai és ukrajnai telephelyekkel. A Hypo Group Alpe Adria több mint 6 500 alkalmazottat foglalkoztat, kereken 1,1 millió ügyfelet lát el, és 2006-ban 30 milliárd EUR-s összvagyonnal rendelkezett. 1989-ben megszerezte a GRAWE a Capital Bankot, amely egy önálló bank, amely az utóbbi években a magánbanki és a befektetési banki üzletágakra specializálódott, és közel 70 befektetési alapot kezel.

(17) A GRAWE által a BB megszerzése esetére készített üzleti terv sem a BB üzleti felépítésének változtatását, sem a BB-nek a csoport már meglévő banki üzletébe való betagozódását nem irányozta elő.

(18) 2007-ben a GRAWE eladta a HYPO Group Alpe Adriában való részesedésének közel 15 %-át, és jelentős üzleti nyereségre tett szert. A BB […] (*) millió EUR értékű ([5]) adóköteles veszteségével a GRAWE már adómegtakarításra ([6]) tett szert, amelyet a BB-ért fizetett […] millió EUR összegű vételárba ([7]) be tudott számítani.

3. **Hypo Bank Burgenland AG (BB)**

(19) Az eladásáig a Hypo Bank Burgenland AG osztrák jog szerinti részvénytársaság volt, a székhelye Eisenstadtban, Ausztriában volt. A BB alaptőkéje a BB-nek a GRAWE osztrák biztosítócsoport részére történő eladása – a szóban forgó támogatási intézkedés – előtt és a 2005. márciusi közgyűlés óta 100 %-ban Burgenland tartomány tulajdonában van ([8]). 2005-ben a majd 3,3 milliárd EUR-s mérlegfőösszeggel a BB-csoport regionálisan korlátozott hatókörrel rendelkezett.

(20) Az eladás előtt a BB korlátlan bankkoncesszióval tevékenykedett Burgenland tartományban, valamint Nyugat-Magyarországon, ahol száz százalékban birtokolt egy leányvállalatot, a Sopron Bank Rt.-t. Mivel a BB-t tartományi jelzálogbankként alapították, az volt a feladata, hogy Burgenland tartományban a pénz- és hitelforgalmat támogassa. Eredetileg a BB fő profilja abban állt, hogy jelzálogkölcsönöket nyújtson, valamint jelzálogleveleket és kommunális kötvényeket adjon ki. Az eladás időpontjában a BB egy univerzális bank volt, amely teljes körű banki és pénzügyi szolgáltatást nyújtott.

(21) A BB a privatizációig az ún. „Ausfallhaftung”-ot ([9]) élvezte. A Bizottság és Ausztria közötti azon megegyezésnek megfelelően, amely alapján a C(2003) 1329 végleges határozatot ([10]) kibocsátották, az Ausfallhaftungot 2007. április 1-jéig el kellett törölni. Valamennyi olyan kötelezettség vonatkozásában, amelyek 2003. április 2-án fennálltak, az Ausfallhaftung alapvetően az esedékességükig volt érvényben. 2003. április 2-tól 2007. április 1-jéig az Ausfallhaftungot új kötelezettségekre is fenn lehetett tartani, amennyiben azok 2017. szeptember 30-ig esedékessé válnak. A BB privatizációja alapján ez az átmeneti időszak mindenesetre korábban véget ért a GRAWE-nek történő eladás befejezésének napján, azaz 2006. május 12-én ([11]). Ettől a naptól kezdve nem áll fenn az Ausfallhaftung az új kötelezettségek vonatkozásában. 2005. december 31-én az Ausfallhaftung által biztosított kötelezettségek majd 3,1 milliárd EUR-ra rúgtak (a 44. pontban leírt kiegészítő kölcsönök kiadása nélkül).

(22) A korábbi veszteségek alapján a BB 2004. december 31-én egy jelentést adott ki 376,9 millió EUR értékű adóköteles veszteségről. Az osztrák adójog szerint a vállalatok 2005. január 1-je óta (ugyanazon konszernen belül) egymással szemben elszámolhatják a nyereségeket és a veszteségeket. Annak mértéke, amelyen belül ez lehetséges, a vállalati struktúrától függ.

(*) *Üzleti titok.*

([5]) 2004. december 31-i adóköteles veszteség.

([6]) Az osztrák társasági adó adókulcsa 25 %.

([7]) Négy ingatlantársaságot ruháztak át […] millió névértéken az eladás befejezése előtt közvetlenül a tartományra […] millió EUR vételárért.

([8]) A 2005. márciusi közgyűlésen határozatot hoztak arról, hogy a magántulajdonban lévő tőkét felvásárolják, és a magántulajdonos részvényeseknek, akik a sajáttőke 6,79 %-át birtokolták, végkielégítést fizetnek.

([9]) Az Ausfallhaftung egy garanciális szabályozás a közjogi hitelintézetek számára, amelyek közé 2003 áprilisában mintegy 27 takarékpénztár és hét tartományi jelzálogbank tartozott. Ezt az állami garanciát „kezességi felelősségként” lehet értelmezni. A hitelintézetek fizetésképtelensége vagy felszámolása esetén a garancianyújtó (állam, tartomány vagy önkormányzat) köteles belépni. A bankok hitelezői közvetlen igénnyel léphetnek fel a garancianyújtóval szemben, amely azonban teljesítésre csak abban az esetben köteles, ha a bank vagyoni értékei nem elegendőek a hitelezők követeléseinek kielégítésére. Az Ausfallhaftung mind időben, mind az összeg tekintetében korlátlan volt. A BB nem számol fel díjazást a felelősségi funkcióért.

([10]) HL C 175., 2003.7.24., 8. o. Ausztria a határozatban felsorolt célzott intézkedéseket a 2003. május 15-i levelében, amely 2003. május 21-én érkezett be, elfogadta.

([11]) A Hypothekenbank Burgenlandról szóló tartományi törvény 4. cikkének 7. bekezdése alapján az átmeneti időszak valamennyi, az Ausfallhaftung hatálya alá tartozó olyan kötelezettség tekintetében valamennyi új kötelezettséget figyelembe véve megszűnik, ha a Bank Burgenlandot (vagy a részvények többségét) a Bizottsággal megállapított átmeneti időszak lejárta előtt eladják.

4. **A BB szerkezetátalakítása**

(23) A Bizottság a 2004. május 7-i határozatával (a továbbiakban: szerkezetátalakítási határozat) ([12]) engedélyezett a BB részére egy összesen 360 millió EUR értékű szerkezetátalakítási támogatást, amely két intézkedést foglalt magában: elsősorban a Burgenland tartomány által 2000. június 20-án a BB javára vállalt garanciamegállapodást (171 millió EUR plusz 5 % kamat ([13]), és másodsorban a 2000. október 23-i keretmegállapodást, amelyben a Bank Austria lemondott a BB-vel szembeni követelésekről összesen 189 millió EUR értékben, valamint tartalmazott egy utófizetési megállapodást e két szerződő fél között ([14]) és egy garanciamegállapodást Burgenland tartomány részéről a BB javára 189 millió EUR értékben ([15]).

(24) A szerkezetátalakítási határozat a garanciamegállapodásban 2000. június 20-tól és a keretmegállapodásban az alábbi utólagos módosításokat irányozta elő. A garanciamegállapodást 2000. június 20-tól annyiban módosították, hogy a BB éves nyeresége nem használható fel a Burgenland tartomány által garantált összeg csökkentésére. A BB ezenkívül a Burgenland tartomány által nyújtott garanciát legkorábban a 2025-ös üzleti év éves beszámolójának megállapításával veheti igénybe. Burgenland tartomány azonban jogosult a 2010-es üzleti év éves beszámolójának megállapításától a nyitott garanciafizetést teljes egészében vagy akár csak részben a BB részére teljesíteni. A keretmegállapodást 2000. október 23-tól annyiban módosították, hogy a BB éves nyeresége nem használható fel a Bank Austria AG-vel szembeni utófizetési kötelezettség igénybevételére. Burgenland tartomány teljesíti az utófizetési kötelezettséget a Bank Austria AG-val szemben, és egyszeri fizetéssel megfizeti a garanciamegállapodásból még fennálló összeget közvetlenül a BB privatizációja előtt.

(25) Az éves nyereségnek a garanciaösszegek csökkentése céljából történő felhasználására vonatkozó módosítások a BB sikertelen privatizációja esetén nem léptek volna életbe. Amennyiben Burgenland tartomány a BB tulajdonosa maradt volna, a két garancia változatlan maradt volna, a garanciaösszegeket továbbra is a BB éves nyereségével csökkentették volna, és a BB utófizetési kötelezettsége változatlan maradt volna.

(26) A BB privatizációja a Bizottság által engedélyezett szerkezetátalakítási terv lényeges részét képezte. Burgenland tartomány véleménye szerint a BB privatizációja a legjobb mód arra, hogy a bank hosszú távú életképességéről gondoskodjanak.

(27) A bizottsági határozat meghozatalát követően Burgenland tartomány 2003 óta kétszer próbálta a BB-t eladni és privatizálni, természetesen eredmény nélkül. A harmadik próbálkozás, amelynél az alábbiakban leírt intézkedésről van szó, egy 2005. október 18-i, a sajtóban tett felhívással vette kezdetét.

5. **A BB privatizációja**

5.1 A privatizációs folyamat

(28) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a BB eladásában érintett felek az eladási eljárást különbözőképpen írják le, ugyanakkor a Bizottság véleménye szerint a BB eladásának alábbiakban vázolt elemeit vitathatatlannak kell tekinteni, úgy, ahogyan azokat az eljárás megindításáról szóló határozatban ismertették és annak megfelelően, ahogy Ausztria és a GRAWE azokat észrevételeivel kiegészítette.

(29) 2005-ben Burgenland tartomány egy harmadik pályázati eljárást írt ki a BB privatizációjára. A düsseldorfi HSBC Trinkaus & Burkhardt KGaA nemzetközi befektetési bank, amelyet a HSBC plc, Londonnal együtt (a továbbiakban együttesen: HSBC) a privatizáció lefolytatásával megbíztak, a BB tervezett eladását Ausztriában 2005. október 18-án a Wiener Zeitung hivatalos lapjában és nemzetközi szinten 2005. október 19-én a Financial Times Europe angol nyelvű kiadásában tette közzé, és felhívta a BB-részvények megszerzésében érdekelt feleket érdeklődésük kinyilvánítására.

([12]) A Bizottság 2005/691/EK határozata az Ausztria által a Bank Burgenland AG javára nyújtani kívánt C 44/03 (ex NN 158/01) sz. állami támogatásról (HL L 263., 2005.10.8., 8. o.).

([13]) A garanciamegállapodás a HOWE-komplexum hitelkötelezettségeire vonatkozik. A BB pozitív éves üzleti eredményét a garanciaösszeg fedezetére fordítják. Ezáltal a garanciaösszeg a BB éves nyereségével csökken, amennyiben az az elsőbbségi részvény alapján járó osztalék kifizetéséhez nem szükséges. A BB a Burgenland tartomány által nyújtott garanciát legkorábban a 2010-es üzleti év éves beszámolójának megállapításával veheti igénybe.

([14]) A követelésről való lemondásra a BB kamatozó utófizetési megállapodásával szemben kerül sor, és a Bank Austria javára a követelésről való lemondás teljes összegének visszafizetését irányozza elő, beleértve a kamatokat hét részletfizetés során 2004. június 30-i kezdettel. Ettől az időponttól kezdve így a BB kötelezett volt arra, hogy a követelésről való lemondás összegét az addig tőkésített kamatokkal együtt visszafizesse. Az utófizetési kötelezettség jövőbeli törlesztése a BB éves hasznából történik.

([15]) Arra az esetre, ha a BB az utófizetési kötelezettségét nem tudná teljesíteni, Burgenland tartomány egy visszavonhatatlan nemteljesítési garanciát vállalt a Bank Austria AG javára, amely 2004-től 2010-ig minden évben érvényes, és amely szerint Burgenland tartománynak a mindenkor hiányzó összeget a Bank Austria AG felé fedeznie kell. A megállapodás szerint a BB és Burgenland tartomány egyaránt jogosult az utófizetési kötelezettséget a Bank Austria AG javára a megállapított időpont előtt is teljesíteni.

(30) Bár 24 potenciális ajánlattevő reagált az Európai Unión belül és kívül a felhívásra, csak 14 ajánlattevő nyilvánította ki hivatalosan az érdeklődését egy ajánlat benyújtására, és kapott erre egy kísérőlevelet (a továbbiakban: Process Letter – eljárási levél) a pályázat következő lépcsőfokához. Ebben az eljárási levélben felhívták a potenciális ajánlattevőket, hogy 2005. december 6-ig nyújtsanak be a bank megszerzésére egy indikatív, nem kötelező kötelezettségvállalást.

(31) A 14 potenciális ajánlattevőből csak három nyújtott be határidőben indikatív ajánlatot 65 millió EUR, 100 millió EUR, illetve 140 millió EUR összeggel ([16]), ők vettek részt a pályázat második szakaszában, amelyben 2006. február 6-ig kellett kötelező ajánlatot benyújtani. E második szakasz keretén belül különösen egy internet-adatterem aktiválásán keresztül 2006. január 7-től január 30-ig egy ún. due diligence vizsgálat vált lehetővé kiegészítő bemutatkozókkal és meghallgatásokkal. Ezen túlmenően az ajánlattevők a due diligence fázisban kérdéseket tehettek fel.

(32) 2006. február 6-án két ajánlattevő, a GRAWE és a konzorcium kötelező ajánlatot nyújtottak be.

(33) Ezzel a két ajánlattevővel egyénileg tárgyaltak tovább a kötelező ajánlatokról. Ezek a tárgyalások 2006. március 4-én fejeződtek be.

(34) 2006. március 5-én Burgenland tartomány a GRAWE-nak ítélte a pályázatot, habár a GRAWE által ajánlott vételár (100,3 millió EUR) a konzorcium által ajánlott vételárnál (155 millió EUR) lényegesen alacsonyabb volt. Ez a határozat a HSBC 2006. március 4-i írásbeli ajánlásán (a továbbiakban: ajánlás) alapult, amelyet a burgenlandi tartományi kormányzat tagjai részére a határozathozatal napján tett szóbeli tájékoztatások egészítettek ki. A burgenlandi tartományi kormányzat 2006. március 7-én hivatalosan hozzájárult az eladáshoz. Az eladás 2006. május 12-én fejeződött be.

(35) Az eladás befejezését megelőző napon a BB 700 millió EUR értékű kölcsönt bocsátott ki. A privatizáció előtt a 2005-ös eredeti tervek szerint csak 320 millió EUR értékű kölcsönt kellett volna kibocsátani. A pótlólagos kölcsönöket az Ausfallhaftung biztosította. A 700 millió EUR összértékű kölcsönökből a Capital Bank, a GRAWE egyik leányvállalata 350 millió EUR értékű kölcsönt jegyzett.

([16]) Egy negyedik, 115,5 millió EUR összegű indikatív ajánlatot, mely a határidő lejárta után érkezett be és nem volt teljes, nem lehetett figyelembe venni.

5.2 Az eljárási levében foglalt kiválasztási kritériumok

(36) Az alábbi, az eljárási levélben felsorolt, az ajánlatok értékelésére vonatkozó kritériumokat a burgenlandi tartományi kormányzat határozta meg a 2005. szeptember 6-i döntésében:

a) a vételár nagysága és a vételár biztos megfizetése;

b) a BB önállóságának megőrzése;

c) a BB további irányítása a tartományi Ausfallhaftung igénybevételének mellőzésével;

d) az adott esetben szükséges tőkeemelések elvégzése;

e) az ügylet biztonságossága;

f) időbeli követelmények az ügylet végrehajtása során.

(37) Az eljárási levélben utaltak továbbá arra, hogy az ajánlás alapján a BB-részvényes saját megítélése szerint dönt arról, hogy melyik ajánlattevő vehessen részt az eladási folyamat második szakaszában.

5.3 A GRAWE-val kötött szerződés szavatossági záradéka

(38) A GRAWE-val kötött szerződés tartalmaz egy olyan záradékot, amely szerint Burgenland tartomány biztosítja, hogy a támogatási szabályokat sem a szerkezetátalakítási határozat tárgyát képező garanciamegállapodásokkal, sem az adásvételi szerződéssel kapcsolatban nem sértik meg. Ezt a szavatossági záradékot egy olyan záradék egészíti ki, amely szerint a vevő (GRAWE) igényt támaszthat arra, hogy Burgenland tartomány minden olyan összeget megtérítsen, amelynek a visszafizettetését a Bizottság egy elutasító határozatában rendeli el. Amennyiben a támogatási előírások alapján a vételár ilyen kiigazítása nem lehetséges, ezen záradék következtében a vevő elállhat a szerződéstől.

5.4 A HSBC ajánlása

(39) Az ajánlásban a GRAWE ajánlatát az említett kiválasztási kritériumok alapján összehasonlították a konzorciuméval, és megállapították, hogy a vételárból kiindulva a konzorcium javára kellene dönteni. Az egyéb kritériumok (a vételár biztos megfizetése, a BB további irányítása a tartományi Ausfallhaftung igénybevételének mellőzésével, tőkeemelések és az ügylet biztonságossága) figyelembevételével azonban a HSBC azt javasolta, hogy a BB-t a GRAWE részére adják el (lásd az eljárás megindításáról szóló határozat 27–29. pontját).

III. AZ EK-SZERZŐDÉS 88. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT

(40) Az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozat különösen az alábbi okokon alapult.

(41) A versenypolitikáról szóló 23. jelentésben ([17]) meghatározott alapelvek szerint a Bizottság nem tudta megállapítani, hogy az eladás nem tartalmaz támogatást, különösen mivel Burgenland tartomány nem a lényegesen magasabb vételárat kínáló konzorciumnak ítélte a BB eladását. Ezenkívül bizonyos eltérések mutatkoztak a panaszos és Ausztria között a pályázati eljárás leírásában.

A pályázati eljárásra vonatkozó kétségek

(42) A Bizottság kétségbe vonta, hogy a pályázati eljárás ténylegesen átláthatónak, feltételekhez nem kötöttnek és nem diszkriminatívnak tekinthető. A Bizottság különösen azt vonta kétségbe, hogy a pályázat során biztosították-e az ajánlattevők egyenlő elbánását, és hogy egy piaci alapon működő eladó meghatározott-e volna olyan feltételeket, amilyeneket az eljárási levélben a HSBC az eladáshoz kapcsolódóan felsorolt.

(43) Ezen túlmenően a Bizottság kétségbe vonta a végleges választás átláthatóságát, mivel egyetlen utalást sem talált az egyes kritériumok értékelése vonatkozásában. Ezenkívül az a további kritérium, amely szerint Burgenland tartomány a BB-t az adásvételt követően refinanszírozza, és amelyre a tárgyalás során nagy hangsúlyt fektettek, egyáltalán nem szerepelt a kritériumok jegyzékében (lásd ehhez az eljárás megindításáról szóló határozat 65–69. pontját).

Egyéb szempontok

(44) A továbbiakban a Bizottság az alábbi okok miatt nem zárhatta ki, hogy a GRAWE-t gazdasági előnyben részesítették:

a) A két árajánlat közötti különbség arra utalt, hogy a BB-t nem piaci áron adták el a GRAWE-nak.

b) A további, az Ausfallhaftung által biztosított 380 millió EUR értékű kölcsön kiadása nem szerepelt a potenciális vevők részére bemutatott üzleti tervben, és azt nyilvánvalóan a konzorciumnak sem ajánlották fel.

c) Nem volt biztos, hogy magasabb ajánlatok nem érkeztek volna be vagy más versenyzők nem vettek volna részt az eladási eljárásban, ha az említett feltételeket nem határozták volna meg.

(45) A továbbiakban a Bizottság utalt arra, hogy az adóköteles veszteségről szóló jelentés az ajánlatok gazdasági értékére hatást gyakorolhatott volna. Kétségeit fejezte ki a Bizottság a GRAWE-val kötött szerződésben szereplő szavatossági záradékkal kapcsolatban is.

(46) Ami a szerződésben előirányzott, a 2000. június 20-i garanciamegállapodással kapcsolatos előtörlesztési díjat érinti, a Bizottságnak kétsége volt afelől, hogy Ausztria a szerkezetátalakítási határozatot teljes mértékben betartotta-e.

IV. AZ ÉRINTETT FELEK ÉSZREVÉTELEI

(47) A Bizottság a GRAWE-től és egy magyar érintett féltől kapott észrevételt ([18]). A GRAWE észrevétele megerősíti és kiegészíti Ausztria indokait, ezeket együtt kezelték.

([17]) Az Európai Bizottság 23. jelentése a versenypolitikáról 1993, 402. és következő pontok.

([18]) A panaszos által átadott ténybeli tájékoztatást ebben az összefüggésben nem kell figyelembe venni.

(48) A magyar érintett fél egy vélhető korábbi csalási esettel kapcsolatban nyújtott be számos iratanyagot, amely főként a BB Magyarországon folytatott üzleti tevékenységét érintette, ahol a BB leányvállalata, a Sopron Bank Rt. működik. A magyar érintett fél szerint a csalást csak úgy lehet titokban tartani, ha a BB-t egy osztrák ajánlattevőnek adják el. Számos iratot nyújtottak be, amelyek különösen több, Magyarországon letelepedett és a BB-vel kapcsolatos leányvállalatra vonatkoztak (pl. cégjegyzékkivonatok, az érintett vállalatok alapszerződései, az éves közgyűlések jegyzőkönyvei vagy más vállalati adatok, az időszak lényegesen a BB eladása előttre esett). Mivel a Bizottság véleménye szerint nem áll fenn közvetlen kapcsolat ezen iratok és az általa a támogatási szabályok tekintetében vizsgálandó privatizációs eljárás között, ezeket az észrevételeket nem vették figyelembe.

V. AUSZTRIA ÉS A GRAWE ÉSZREVÉTELE

(49) Ausztria a már az eljárás megindításáról szóló határozat előtt benyújtott indokait kiegészítő információkkal egészítette ki. Ausztria indokait a GRAWE alapvetően támogatta.

1. Megengedhetőség

(50) Ausztria eljárásjogilag ahhoz a véleményhez ragaszkodik, hogy a Bizottságnak a panaszt közelebbről nem szabad vizsgálnia, mivel a konzorcium, amely eddig az európai bankpiacon nem működött és ennek eredményeképpen még csak nem is pályázó, nem tekinthető „érintett fél"-nek az EK-Szerződés 93. cikkének [jelenleg 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ([19]) 1. cikkének h) pontja szerint. Valamennyi kifogásolt diszkriminációs eset a letelepedési szabadsággal és a tőke szabad mozgásával kapcsolatos kérdés; az európai bankpiacra való bejutást nem lehet egy támogatásjogi eljárással kieszközölni. Ezen túlmenően a Bizottságnak meg kell gondolnia, hogy a konzorcium az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot követően nem kezdte meg működését, és nyilvánosan ismertette, hogy a bank megszerzéséhez további érdeke nem fűződik.

(51) A Bizottság az ügy vizsgálatával túllépné a mérlegelési hatáskörét. Ausztria hangsúlyozta, hogy az osztrák bíróságok az esetet támogatásjogilag gondosan feldolgozták, valamennyi tanút meghallgattak és a tényállást átfogóan megvizsgálták, és ezt követően arra az eredményre jutottak, hogy egy nyílt, tisztességes és átlátható pályázati eljárás lefolytatására került sor. A Bizottságnak ehhez az állásponthoz kellett volna csatlakoznia, ahelyett, hogy hivatalos vizsgálati eljárást indít.

([19]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

2. A pályázati eljárás általános szempontjai és annak eredménye

A pályázati eljárás keretfeltételei

(52) Ausztria hangsúlyozza, hogy nyílt, tisztességes és átlátható pályázati eljárást folytattak le. Ezt az üggyel foglalkozó osztrák bíróságok is megerősítették. A végleges döntést nem hozták meg 2006. március 4-e előtt. Valamennyi pályázó ugyanolyan lehetőségeket kapott, hogy a due diligence vizsgálataikhoz szükséges információkat beszerezzék, még akkor is, ha ezeket a pályázók különböző módon használták fel.

(53) Még ha a kezdetektől fogva jelentős kétség merült is fel a konzorcium vonatkozásában, legitim volt, hogy hagyják a konzorciumot a lehető legtovább részt venni a pályázati eljárásban, ahelyett, hogy az indikatív ajánlatok alapján kizárják az eljárásból. Ez az eljárási mód megfelel a piaci alapon működő eladó magatartásának, amely az ajánlattevők közötti versenyt így erősítené annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb vételárat érje el. Ezenkívül Ausztria abból indult ki, hogy a konzorcium, ahogyan azt a tárgyalások során jelezték, egy pénzügyileg erős üzleti partnert hoz majd magával. Egy ilyen partner jelentősen megváltoztathatta volna a helyzetet.

(54) A GRAWE úgy nyilatkozott, hogy őt a pályázati eljárás során sem Burgenland tartomány, sem pedig az osztrák pénzpiaci felügyelet (Finanzmarktaufsicht, FMA) kiemelt elbánásban nem részesítette.

Az ajánlás

(55) Ausztria érvényre juttatta, hogy a HSBC ajánlása esetében csak a privatizációs eljárás összefoglalásáról volt szó, és azt önmagában véve nem lehet a döntés egyetlen alapjának tekinteni. Az ajánlással csak egy rövid áttekintést adtak az eljárásról és az ajánlatokról. Az eredményeket a döntéshozók számára szóban részletesebben kifejtették. Ezt az információt Ausztria egy olyan jelentéssel egészítette ki, amelyet a HSBC azért készített Burgenland tartománynak, hogy az észrevételét a Bizottság első, 2006. április 12-i megkeresésére elő tudja készíteni, és amelyben az eredményeket részletesebben is kifejtették. Az ajánlást – állítja Ausztria – nem lehet a bank vállalati értékére vonatkozó szakértői véleménynek tekinteni, amelyet az európai jog sem követel meg. A 2006. március 5-i döntés sokkal inkább a korábbi privatizációs próbálkozásokból származó tapasztalatokon, valamint az ajánláson és a HSBC-képviselők szóbeli értékelésén és bizalmas magyarázatán alapult.

A GRAWE és a konzorcium árajánlatának összehasonlíthatósága

(56) Ausztria véleményében és a GRAWE észrevételeiben is többször hivatkoznak a két ajánlattevő ajánlatainak összehasonlíthatóságára.

(57) A 2000. június 20-i garanciamegállapodásra vonatkozó előtörlesztési díjakkal kapcsolatban Ausztria utalt arra, hogy a Bizottság a vonatkozó megállapodásokat, amelyeket mindkét utolsó ajánlattevő ajánlataiban előirányoztak, tévesen értelmezi. Az ott meghatározott kompenzáció arra a tényre vonatkozik, hogy Burgenland tartomány a garanciamegállapodás keretén belüli fizetéseket több évvel korábban teljesítette volna, mint ahogy azt előirányozták ([20]). Ez ugyanakkor nem képezte a vételár részét, ahogy ezt a Bizottság nyilvánvalóan feltételezi. Ezenkívül ez a szabályozás a BB korábbi szerkezetátalakítási határozatát nem kérdőjelezi meg, hanem segített volna abban, hogy azt a támogatást csökkentsék, amelyet akkor a Bizottság engedélyezett.

(58) A GRAWE-val és a konzorciummal kötött szerződésekben meghatározott szavatossági záradékokkal és szavatossági határidőkkel kapcsolatban Ausztria érvényre juttatja, hogy ezek a két ajánlattevővel egyénileg folytatott szerződéskötési tárgyalások eredményei voltak. A felelősségi határokra, a szabad összegekre és a szavatossági határidőkre (két év a konzorcium és három és a GRAWE részére) vonatkozó eltérő szabályozások nem minősülnek az ajánlattevők közötti egyenlőtlen bánásmódnak.

(59) Csak a konzorciummal kötött adásvételi szerződés tervezete tartalmazott egy 100 000 EUR összegű éves jutalékot az Ausfallhaftung vonatkozásában, amelyet 2017-ig Burgenland tartomány részére kellett volna fizetni. A GRAWE-val kötött szerződés nem tartalmazott ilyen jutalékot, mivel – Ausztria magyarázata szerint – az a GRAWE árajánlatában már benne foglaltatott.

(60) Az új kölcsönök kibocsátása vonatkozásában Ausztria érvényre juttatta, hogy a felügyelőbizottság azon határozatát, amely kiegészíti a BB üzleti tervén alapuló, 2005. szeptemberi határozatot azzal, hogy a 320 millió EUR értékben kibocsátott kölcsönök mellé még egyszer 380 millió EUR értékű kölcsönt bocsássanak ki, a küszöbön álló privatizációtól és a BB jövőbeni tulajdonosától függetlenül hozta meg. Burgenland tartomány azt a véleményt képviselte, hogy ezeknek a kiegészítő kölcsönöknek a kibocsátása az eladás szempontjából nem volt irányadó, és ezért eltekintett attól, hogy azt az eljárási levélben megemlítse. Mindkét pályázót tájékoztatták azonban az ún. due diligence vizsgálat során ezeknek a kölcsönöknek a kibocsátásáról, és a kibocsátás a vevő figyelembevétele nélkül történt. Mindenesetre ezt csak a GRAWE vette figyelembe a szerződéstervezetében. Ausztria hangsúlyozta, hogy a 380 millió EUR értékű kiegészítő kölcsönt azért bocsátották ki, hogy az Ausfallhaftung keretén belül lévő, legkedvezőbb refinanszírozási lehetőségeket amennyiben csak lehet, kihasználják. Erre a konzorciummal folytatott tárgyalások során ismételten felhívták a figyelmet. Ha a BB-t a konzorciumnak adták volna el, a konzorcium a GRAWE-nál jóval nagyobb mértékben profitált volna a jobb refinanszírozási lehetőségekből. Ausztria előadta, hogy a BB refinanszírozási költségei a konzorcium részére történő eladás esetében magasabbak lettek volna, mivel a konzorcium a GRAWE-val ellentétben nem rendelkezett hitelminősítéssel, és ezenkívül a székhelye Ukrajnában van, így a BB legfeljebb – ha egyáltalán – egy „hipotetikus" hitelminősítés esetében „BB" vagy „B" refinanszírozási feltételeket várhatott volna.

(61) A GRAWE-val kötött azon különmegállapodással kapcsolatban, amely szerint a BB ingatlantársaságai közül négyet az eladás befejezése előtt 25 millió EUR mérleg szerinti értékükön Burgenland tartományra ruháztak át, Ausztria arra hívta fel a figyelmet, hogy arra a tényre tekintettel, hogy a BB gazdasági elemzőtársasága 2005. december 31-én megerősítette, hogy a tulajdon piaci értéke a mérleg szerinti értéknek megfelel, az átruházás csupán egy likviditási hatással járt. Ezt a likviditási hatást ezért a két ajánlat összehasonlítása során nem kellett figyelembe venni.

(62) A konzorcium egy 15 millió EUR értékű foglaló fizetését ajánlotta fel, amelyet a szerződés aláírásának napján az ukrajnai székhelyű Active Bank által vezetett vagyonkezelői számlára kellett teljesíteni. A GRAWE-nak az eladás befejezésének napján a vételár teljes összegét át kellett utalnia.

Az állami támogatásokra vonatkozó szavatossági záradék a GRAWE-val kötött szerződésben

(63) Ausztria azt a véleményt képviseli, hogy a záradék, amelyet a konzorciummal kötendő adásvételi szerződés tervezete is tartalmazott ([21]), az adásvételi szerződésekben az ilyen jogügyletek esetében megszokott rendelkezés a vételi feltételek és az ár részeként, és a támogatási előírásokkal összhangban áll. A záradék a BB azon vevőjének jogos érdekében áll, amely nem hajlandó magasabb árat ajánlani, ugyanakkor egy támogatási határozatból következő visszakövetelési rendelkezés alapján kötelezettnek látná magát magasabb ár megfizetésére. Ezenkívül a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a záradék magában foglalta a vevő elállási jogát arra az esetre, ha kiderül, hogy a záradék támogatásjogi szempontból érvénytelen.

([20]) A 2000. június 20-i módosított garanciamegállapodás szerint, ahogy ez fentebb már említésre került, Burgenland tartománynak jogában állt, hogy a 2010-es üzleti évre vonatkozó éves beszámoló meghatározása után a nyitott garanciafizetést teljes egészében vagy akár csak részben is a BB részére teljesítse.

([21]) A konzorciummal kötendő szerződés tervezetében szereplő szavatossági záradék mindenesetre nem tartalmazta azt a kijelentést, hogy maga az adásvételi szerződés támogatástól mentes volt.

(64) A GRAWE véleménye szerint a Bizottság kétségei mindaddig elhanyagolhatóak, amíg egy visszakövetelési rendelkezést ki nem adnak. A GRAWE hangsúlyozta, hogy egy pályázati eljárás keretén belül a pályázónak csak nagyon korlátozottak a lehetőségei, hogy a közjogi eladó támogatásjogilag valószínűleg megfelelő magatartását megakadályozza. Egy ilyen záradék – a GRAWE szerint – az államot csak még inkább arra készteti, hogy a támogatási szabályokat betartsa, ami a Bizottságnak szintén érdekében áll.

3. **A GRAWE által fizetett vételár piachoz való igazodása**

(65) Ausztria véleménye szerint azt, hogy egy nyílt és átlátható pályázati eljárás lefolytatására került sor, valamint hogy az eladás piaci áron történt, az a tény bizonyítja, hogy három ajánlattevő nyújtott be indikatív árajánlatot, amelyek közül a GRAWE nyújtotta be a második legjobb ajánlatot. Ebből arra lehet következtetni, hogy a GRAWE ajánlata nem maradt el a BB piaci értékétől.

(66) Ausztria ezzel kapcsolatban a BB privatizációja második kísérletének eredményére hivatkozik. Akkor mind a négy ajánlat 85 millió EUR és 93 millió EUR között volt, így a GRAWE által fizetett 100,3 millió EUR vételár a piac tekintetében megfelelőnek minősíthető.

(67) A támogatási előírások értelmében Ausztria egyáltalán nem lett volna arra köteles, hogy a bankot nyílt pályázati eljárás keretében értékesítse; ehelyett egy értékbecslést is beszerezhetett volna. Amíg a vételár az adásvétel előtt beszerzett értékbecslésnek megfelel, nincs szó állami támogatásról. Ebben az összefüggésben a Bizottság figyelmen kívül hagyta, hogy Ausztria a vizsgálat egy korábbi szakaszában már több szakvélemény elkészítésére megbízást adott, amelyek Ausztria azon véleményét erősítették meg, hogy a GRAWE által fizetett vételár a piac tekintetében megfelelő.

(68) Ausztria és a GRAWE az előadottakat az alábbi szakvéleményekkel és dokumentumokkal támasztja alá:

a) A BB HSBC által készített indikatív megítélése: ebben a szakvéleményben arra a következtetésre jutottak, hogy a BB értéke egy jó fizetőképességgel rendelkező vevő számára történő privatizáció és eladás esetén az adóköteles veszteség értékelésének megfelelően 50 millió EUR és 70 millió EUR között lenne. A saját tőke kifizetése ebben az esetben 33,4 millió EUR-ra rúgna ([22]).

b) A BB Stand-alone-értékének a gmc-unitreu Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungs GmbH által készített becslése, amennyiben Burgenland tartomány a BB privatizációjának előkészítése céljából valamennyi részvényt értékesíti: e szakvélemény szerint, amelyben a HSBC-értékeléshez hasonló számokat használtak fel, a BB értéke 2004. június 30-án 44,4 millió EUR és 53,9 millió EUR között volt ([23]).

c) A konzorcium által készített értékelés, amely a BB 50 millió EUR-tól 75 millió EUR-ig terjedő Stand-alone vagyoni értékéből indult ki.

(69) Ezenkívül Ausztria érvényre juttatta, hogy a pályázók dicsérték a pályázati eljárás feltételeit, így mindkét árajánlat a tényleges piaci érték felett volt.

(70) Ausztria felajánlotta, hogy megbízást ad egy független szakértőnek további szakvélemény elkészítésére annak érdekében, hogy bebizonyítsa, a piacnak megfelelő vételár kifizetése történt.

4. **Az Ausfallhaftung jelentősége a BB eladása szempontjából**

(71) Ausztria a teljes vizsgálat alatt mindvégig hangsúlyozta a BB eladása során az Ausfallhaftung jelentőségét és Burgenland tartomány azzal kapcsolatos érdekeit, és e kijelentéseit a GRAWE támogatta. A Bank Burgenlandnak a tartományi Ausfallhaftung igénybevételét mellőző módon történő továbbirányítására vonatkozó kritérium egyike volt az Ausztria által a pályázati eljárás keretén belül nyilvánosságra hozott kritériumoknak és az így valamennyi érintett előtt ismert volt. Ezzel kapcsolatban Ausztria és a GRAWE különösen az alábbi indokokat sorolták fel:

([22]) A HSBC kizárólag azt az adóköteles veszteséget vette figyelembe, amelyet a BB a saját üzleti tevékenysége alapján ténylegesen ki tudott volna használni. Ebben az összefüggésben a HSBC abból indult ki, hogy a vevő jó hitelminősítése többé vagy kevésbé automatikusan a BB-re is érvényes lenne (ún. fizetőképesség-transzfer). A HSBC összesen három forgatókönyv figyelembevételével folytatta le a BB értékelését, azaz egy olyan további forgatókönyvet vizsgált, amelyben nem kerül sor privatizációra és a BB Burgenland tartomány tulajdonában marad, és egy olyan forgatókönyvet, amelyben a BB-t egy fizetőképességgel/hitelminősítéssel nem rendelkező harmadik fél (mint a konzorcium) részére adják el.

([23]) Ennek során egy 5,6 millió EUR értékű adóköteles veszteséget vettek figyelembe.

(72) Az Ausfallhaftungot törvényileg meg lehet indokolni. Mivel a BB-t magánjogi részvénytársaságként szervezték, és a nemfizető kezesség a magánjog intézménye (ABGB 1356. cikk), Burgenland tartomány kezességének feltételei és mértéke nyilvánvalóan a magánjogi szabályok szerint alakulnak; az állam itt a Bank Burgenland tulajdonosa, nem pedig a közhatalom képviselője. Ha a Bizottság ezt az indoklást nem fogadja el, azzal az ausztriai hatalommegosztást hagyja figyelmen kívül. Az Ausfallhaftung forrása a törvényhozó hatalom, míg a BB eladására vonatkozó döntést végrehajtó hatalom, azaz Burgenland tartomány hozta meg. Burgenland tartomány kapcsolata a BB-vel ahhoz hasonlítható, amikor egy anyavállalat a leányvállalatáért egy pártfogói nyilatkozatban kezességet vállal. Egy leányvállalat eladása esetében figyelembe vennének egy ilyen kezességet, mint minden más mérlegen kívüli kockázatot. Ezen indoklás alátámasztására Ausztria az osztrák legfelsőbb bíróság 2006. április 4-i ítéletére ([24]) utal.

(73) Ezenkívül a Bizottság és Ausztria között megegyezés született az Ausfallhaftungnak mint meglévő állami támogatásnak egy átmeneti határidőt követő megszüntetéséről. A megszüntetéséig az Ausfallhaftungot „legalizálták", így Burgenland tartomány azt a BB eladásakor is figyelembe vehette. Burgenland tartomány a kezességet nem a privatizálási eljárásra tekintettel nyújtotta, és Ausztriának nem volt jogi lehetősége arra, hogy a BB eladása előtt ezt a kezességet megszüntesse. Ha ilyen körülmények között az Ausfallhaftunggal kapcsolatos kockázatot nem lehetne figyelembe venni, a Bizottság valójában megakadályozná Burgenland tartományt abban, hogy a BB-t privatizálja. Ez ellentétben állna a Bizottság korábbi határozatában lévő, a BB privatizációjára vonatkozó kikötéssel, és megengedhetetlen mértékben korlátozná a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy a vagyoni értékeiket privatizálják.

(74) A Bizottság és a közösségi bíróságok döntési gyakorlata megerősíti az osztrák álláspontot. Különösen a Bizottság ismerte el, hogy egy privatizáció során a kötelezettségeket és a mérlegen kívüli kockázatokat figyelembe lehet venni ([25]). A Gröditzer Stahlwerke ügyében az Európai Közösségek Bírósága is burkoltan elismerte, hogy az olyan állami kezességet, amely egy vállalat felszámolása szempontjából jelentőséggel bír, figyelembe lehet venni ([26]). Az Ausfallhaftungnak mint meglévő támogatásnak az elismerése ezért releváns.

([24]) Az osztrák legfelsőbb bíróság 2006. április 4-i ítélete, 1 Ob251/05a (ezt az ítéletet a GRAWE is benyújtotta), amelyben kifejtették, hogy Burgenland tartomány által vállalt Ausfallhaftung a tartomány tagi minőségével elválaszthatatlanul összekapcsolódik.

([25]) A Bizottság határozata a Franciaország által a „*Stardust Marine*" javára nyújtott állami támogatásról (HL L 206., 2000.8.15., 6. o.), 82. pont; a Bizottság 2000. április 11-i 2000/628/EK határozata az Olaszország által a „*Centrale del Latte di Roma*" javára nyújtott állami támogatásról (HL L 265., 2000.10.19., 15. o.), 91. pont.

([26]) Az Európai Közösségek Bíróságának a C-334/99 sz. *Gröditzer Stahlwerke* ügyben 2003. január 28-án hozott ítélete, EBHT 2003, I-1139., 136. és következő pontok.

(75) Az Ausfallhaftung bekövetkeztének kockázata a bank jövőbeni kockázati profiljától és ennek következtében az új tulajdonos kockázati profiljától függ. Azok a kockázatok, amelyekkel a BB konzorcium általi megszerzése járt volna együtt, Burgenland tartomány számára nem lettek volna elfogadhatók. Az a tény, miszerint a BB továbbra is az FMA alá tartozhat, sem változtatott volna ezen a becslésen, mivel az FMA csak utólagosan fejti ki tevékenységét.

Az Ausztria által benyújtott felszámolási forgatókönyv

(76) Ausztria az Ausfallhaftung által biztosított összeg elszámolását és egy felszámolási forgatókönyvet nyújtott be arra való utalással, hogy az elszámolás alapjául szolgáló becslés esetében olyan becslésről van szó, amelyet a Bizottságnak abban az eljárásban nyújtottak be, amely a szerkezetátalakítási határozat meghozatalához vezetett.

(77) A GRAWE érvényre juttatta, hogy ebben az összefüggésben egy felszámolási forgatókönyvhöz való visszanyúlás hibás lenne, mivel Burgenland tartománynak nem a BB felszámolásáról kellett döntenie, hanem sokkal inkább egy vevőt kellett kiválasztania. A felszámolási forgatókönyvet más körülmények vonatkozásában állapították meg (szerkezetátalakítási támogatásokról szóló határozat). Ezenkívül Burgenland tartomány az Ausfallhaftung bekövetkeztekor nem kerülne olyan helyzetbe, hogy valamennyi vagyoni érték felszámolását kérje, mivel valamennyi hitelező közvetlenül a tartományhoz fordulhatna követeléseivel.

A BB refinanszírozása az eladását követően

(78) Ausztria véleménye szerint ez a szempont „a BB további irányítása a tartományi Ausfallhaftung igénybevételének mellőzésével" kritériumhoz kapcsolódik. Ausztria ragaszkodik ahhoz, hogy azt követően, hogy a BB konzorciumnak történő eladása nyilvánosságra került volna, a refinanszírozási szükségletek emelkedésére és lényeges készpénzkiáramlásra lehetett volna számítani, így végső soron sor kerülhetett volna arra, hogy fel kell használni az Ausfallhaftungot. Így a BB eladást követő likviditása a döntéshozatal fontos eleme volt. A konzorcium sem zárta ki a betétek hatásának és az Interbank-hitelvonalak felmondásának kockázatát, a kockázat mértékét mindenesetre sokkal alacsonyabbra értékelte, mint Ausztria. Mialatt a konzorcium legfeljebb 500 millió EUR-s értékű csökkenésből indult ki, Ausztria olyan számításokat nyújtott be, amelyek eredményeképpen a nettó tőkecsökkenés legjobb esetben 750 millió EUR és legrosszabb esetben 1,25 milliárd EUR körül lenne. A konzorciumnak be kellett volna bizonyítania, hogy ezt a refinanszírozás biztosítani tudta volna, erre bizonyítékot azonban nem szolgáltatott, hanem csupán különböző bankok nem kötelező érvényű szándéknyilatkozatait csatolta.

(79) A továbbiakban Ausztria hangsúlyozta, hogy ebben a tekintetben sokkal kevesebb kétsége lett volna, ha a konzorcium pénzügyileg erős üzleti partnert hozott volna magával, ahogyan azt a tárgyalások folyamán kilátásba helyezte.

5. **Az FMA-n keresztüli eladás engedélyezésével kapcsolatos kérdések**

(80) Ausztria magyarázata értelmében az FMA a BWG 20. cikke szerint egy bank vevőjét csak akkor vetheti alá az ún. Fit & Proper-tesztnek, ha a szerződő felek kötelező érvényű adásvételi szerződést kötnek. Az FMA egynél több potenciális vevő hipotetikus értékelésével a hatáskörét túllépné. Ugyanezen okból nem lehetséges, hogy a Bizottságnak utólagos értékelést nyújtsanak be, amint azt az az eljárás megindításáról szóló határozatban kérte. Mivel mind a konzorcium, mind a GRAWE a vásárlás előtt írásban engedélyt kért, az FMA következésképpen elutasította, hogy a benyújtott dokumentumokat megvizsgálja ([27]). Az FMA köteles minden eladást elfogulatlanul vizsgálni.

(81) Ausztria úgy nyilatkozott, hogy mégis megpróbálta, hogy a két megmaradt ajánlattevő tekintetében értékelést kapjon. Az FMA utalt arra, hogy az FMA számára anélkül is oly jól ismert GRAWE értékeléséhez csak néhány hétre lenne szükség. Mivel a konzorcium értékelésében azonban az Európai Unión kívüli hatóságok is részt vettek volna, ez vélhetően három hónapnál tovább tartana. Az FMA-t ugyanakkor törvény kötelezi arra, hogy az esetleges elutasító végzést három hónapon belül kiadja, egyéb esetben az adásvétel engedélyezettnek minősül. Ezen okból a FMA-nak a konzorciumnak történő esetleges eladást az ajánlattételt követő három hónapon belül el kellett volna utasítania. Mindezektől eltekintve az FMA megvizsgálhatta volna a konzorciumnak a BB megszerzésére vonatkozó szándékát, és az eredeti elutasító határozatát adott esetben visszavonhatta volna. A teljes eljárás egy évig tarthatott volna. Az FMA tájékoztatása szerint az eljárás kimenetele „teljes mértékben nyílt” volt.

(82) Ausztria hangsúlyozta, hogy ennek figyelembevételével Burgenland tartománynak saját magának kellett volna megítélnie, hogy várható-e a BB eladásának FMA általi engedélyezése. Ennek során Ausztria abból indult ki, hogy az FMA a konzorcium részére történő eladáshoz sosem járult volna hozzá. A legfontosabb szempontok, amelyek Burgenland tartomány e prognózisának alapjául szolgáltak, az alábbiakban kerülnek kifejtésre.

([27]) A konzorcium 2005. december 6-án, a GRAWE 2006. január 10-én fordult írásban az FMA-hoz, amely során mindkettőt végül arról tájékoztatták, hogy az FMA a beadványokkal az akkori időponttal nem tud foglalkozni.

(83) A SLAV International Bank AG már 1994-ben kérvényezett egy bankkoncessziót Ausztriára; a kérelmet 1997. november 17-én elutasították. A kérelem elutasítását akkoriban többek között azzal indokolták, hogy az akkori tulajdonos, az ukrán alap, nem alkalmazta a nemzetközi számviteli standardokat (IAS). Továbbá egy kis tag, a kizárólag Ukrajnában képviselt Active Bank Ltd kivételével a csoport a banki üzletágban nem folytat tevékenységet. A konzorcium egyetlen tagja sem rendelkezik nemzetközileg elismert hitelminősítő ügynökség hitelminősítésével. A GRAWE-val ezzel szemben a Bank Burgenland egy, a bank- és tőkepiacon tapasztalt partnerre tenne szert, amely „A” hitelminősítéssel rendelkezik, és az FMA jól ismeri.

(84) Ausztria ezenkívül utalt az első két sikertelen privatizációs eljárás tapasztalataira. Különösen arra, hogy a második eladási körben, amely 2005 augusztusában eredmény nélkül végződött, egy orosz végtulajdonossal rendelkező, litvániai székhelyű bank is részt vett, amely esetében Ausztriának alapos oka volt annak feltételezésére, hogy az FMA az adásvételt nem engedélyezné.

(85) A továbbiakban Ausztria utalt arra, hogy a határozat jelentősen több időt vett volna igénybe, mivel az FMA és az ukrán nemzeti bank közötti együttműködés és információcsere szabályozására vonatkozóan nem létezik „Memorandum of Understanding”.

(86) Ezenkívül a GRAWE-nak a jó hírneve miatt érdekében állt, hogy ha a BB-nek nehézségei támadnak, beavatkozzon. Ez a konzorciumról nem mondható el. Kiegészítésképpen Ausztria hangsúlyozta, hogy a BB egy ukrajnai székhelyű tulajdonossal sosem kapna a GRAWE „A” hitelminősítésével összehasonlítható hitelminősítést, hanem annak az alapelvnek megfelelően, hogy egy vállalat a székhelye szerinti állam minősítésénél jobb minősítést nem kaphat, inkább egy „BB” és „B” közötti minősítést kapna.

6. **További szempontok, amelyek Burgenland tartomány prognózisába bekerültek**

(87) Ausztria benyújtotta ezenkívül a HSBC egy hozzászólását, amelyben a tartomány minden megfontolását megerősítették arra vonatkozóan, hogy az FMA a GRAWE javára történő eladást engedélyezné és az Ausfallhaftung lehetséges igénybevételét valószínűsítették. A GRAWE részére történő eladás lényegesen alacsonyabb kockázata a két árajánlat közötti különbséget messze meghaladná.

(88) Kétségek merültek fel a konzorcium üzleti terve vonatkozásában is. Ezt csak a vizsgálat egy késői szakaszában (2006. február 27-én) nyújtották be, és az ukrajnai székhelyű Active Bank Ltd bevonásához kapcsolódott. Sőt, a konzorcium a Bank Burgenland megszerzését az Active Bank bevonásához kapcsolta. Az üzleti terv Burgenland tartomány felfogása szerint egy sor olyan elemet tartalmazott, amelyek a BB létét veszélyeztették.

(89) Utaltak itt különösen arra, hogy a konzorcium által biztosított tőkejuttatásnak csak nagyon csekély részét irányozták elő a BB regionális üzleti tevékenységének erősítésére (17 millió EUR az összesen 85 millió EUR-ból); a maradéknak az Ukrajnában működő Active Bankba kellett volna folynia. Az üzleti terv szerint a fő tevékenységeket Ukrajnába és nem Burgenland tartományba kellett volna telepíteni, ami magában foglalta a devizakockázatot.

(90) Ezenkívül Burgenland tartomány sosem tudta meg, hogy a konzorcium hogyan képzelte konkrétan az Active Bank bevonását, amelynek értékét túl magasra becsülték. Burgenland tartomány óvatosságból a BB tekintetében abból a pesszimista forgatókönyvből indult ki, hogy az Active Bank csődje a BB-t jelentősen veszélyeztetné és legvégül a BB fizetésképtelenségéhez vezethetne.

(91) Ezen üzleti terv alapján Burgenland tartomány a BB-t nem adta volna el, még akkor sem, ha a konzorcium lett volna az egyetlen ajánlattevő ([28]).

(92) Ezen túlmenően Ausztriának azért is voltak kétségei, mert az FMA-nak jelentősen több időre lett volna szüksége, hogy a BB konzorcium részére történő eladását megvizsgálja. A szerkezetátalakítási határozatban a BB gördülékeny privatizációját írták elő. Ezen túlmenően a GRAWE árajánlata csak 2006. március 31-ig volt érvényes. Burgenland tartomány vállalta volna a kockázatot, hogy az FMA elutasító határozata esetén egyáltalán ne legyen a BB-nek vevője.

(93) 2008. március 5-én Ausztria utalt egy német bírósági ítéletre, amely azt a BaFin-határozatot erősítette meg, amellyel elutasították egy német bank részvényeinek egy ukrán vállalatcsoport részére történő eladását. Ausztria nem állította, hogy az esetben érintett ukrán csoport esetén a konzorciumról van szó, azonban ebben a határozatban, amelyet a BaFin 13 hónap alatt hozott meg, a saját prognózisát megerősítve látta.

(94) Ausztria felfogása szerint a gördülékeny eladás kérdése az ügylet kért biztonságával szorosan összekapcsolódott. A harmadik privatizációs kör meghiúsulása a bankot veszélyeztette volna, és azt követően még a BB fizetésképtelenségéhez is vezethetett volna, és ezzel szükségessé tehette volna az Ausfallhaftungot.

7. **A kockázatértékelés más, Ausztria és a GRAWE által bemutatott módszerei**

(95) Ausztria további magyarázatokat nyújtott be a HSBC ajánlásához kapcsolódóan, amely az összességében biztosított kötelezettségekre vonatkozott. A BB konzorciumnak történő eladása esetén az Ausfallhaftung felhasználása valószínűségének a mérsékelt emelkedése, a két árajánlat közötti különbséget kiegyenlítené, ezáltal a GRAWE javára hozott döntéshez vezetne.

(96) A GRAWE benyújtott egy további, Ausztria által is támogatott szakvéleményt, amely a felelősségeket eladási opcióként kezelő értékelési modellt használ fel annak érdekében, hogy a BB GRAWE részére történt eladását megmagyarázza és igazolja. Ebben a szakvéleményben arra a következtetésre jutottak, hogy a BB konzorcium részére történő eladása esetén már a teljes vagyon ingadozási hajlama tekintetében fellépő 1,83 %-os minimális emelkedés folytán is jelentősen nőne az abból eredő kockázat Burgenland tartomány számára az Ausfallhaftung keretén belül, így az a döntés, hogy a BB-t a GRAWE részére adják el, indokolt volt.

(97) Az eljárás nagyon késői szakaszában, 2008. február 22-én Ausztria benyújtott egy elemzést arról, hogy a tőkepiacok egy olyan felelősséget, mint az Ausfallhaftung, hogyan értékelnek. Az elemzésben alapul vett becslésnek a Morgan Stanley által készített részletes magyarázatát 2008. április 9-én nyújtották be. Az elemzés kiindulópontja az a feltevés, hogy Burgenland tartomány a tőkepiacon az Ausfallhaftung-kockázattal szemben egy kötvénykockázati csereügylet (credit-default-swap) által biztosíthatná magát. Ausztria érvényre juttatta, hogy ennek az elemzésnek az eredményei is azt mutatták, hogy Burgenland tartomány döntése az értékesítésről indokolt volt. Ausztria egy ilyen biztosítás költségeit (a BB GRAWE részére történő eladása esetében) 51,3 millió EUR-tól 64,1 millió EUR-ig és (a BB konzorcium részére történő eladása esetében) 521,6 millió EUR-ra becsülte. Habár a Morgan Stanley becslései alacsonyabbak voltak (2006. május 12-én 354 millió EUR), azonban az eredmények Ausztriát igazolták.

([28]) Ezt a pontot Ausztria és a GRAWE az eisenstadti tartományi bíróság összehasonlítható következtetéseire való egyidejű utalás mellett külön kiemelték.

8. **A támogatás közös piaccal való összeegyeztethetősége**

(98) Ausztria a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban nem foglalt állást.

(99) A GRAWE érvényre juttatta, hogy az intézkedést, amennyiben azt állami támogatásnak kellene tekinteni, az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető. A BB privatizációja szorosan kapcsolódik a korábbi szerkezetátalakítási határozathoz, amelynek következtében a BB-t továbbra is regionális bankként kell irányítani Burgenland tartományban. A konzorcium üzleti tervéből kivehető, hogy a konzorcium tulajdonosként ezt az irányt nem tartotta szem előtt. Ez a szerkezetátalakítási határozat szabályszerű átültetését járulékosan veszélyeztette.

VI. **A TÁMOGATÁS JOGI ÉRTÉKELÉSE**

1. **Megengedhetőség**

(100) Mindenekelőtt a Bizottság arra emlékeztet, hogy a 659/1999/EK rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében bármilyen eredetű, feltételezhetően jogellenes támogatásra vonatkozó információt meg kell vizsgálnia. Ausztria így egy olyan döntési hatáskör meglétéből indul ki, amellyel a Bizottság egyáltalán nem is rendelkezik, mert jogilag kötelezett arra, hogy egy olyan panaszt, mint a konzorciumé, megvizsgáljon. A konzorcium a BB pályázati eljárásának végső fázisában a GRAWE egyetlen versenytársaként minden kétséget kizáróan az említett rendelet 1. cikkének h) pontja szerinti „érintett fél". A későbbi fejlemények – mint azok a sajtóközlemények, amelyekből kitűnik, hogy a konzorcium feladta a bank megvásárlására vonatkozó eredeti tervét – nem érintik a Bizottság arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a vizsgálatát lefolytassa. Ennek vonatkozásában a Bizottság megállapítja, hogy a konzorcium a panaszát nem vonta vissza ([29]).

(101) A Bizottság utal arra, hogy az Ausztria által benyújtott osztrák bírósági határozatok sem prejudikáló, sem korlátozó hatással nem rendelkeznek a Bizottság azon jogkörére vonatkozóan, hogy az esetet az EK-Szerződés 87. és 88. cikke alapján megvizsgálja. Ennek kapcsán a Bizottság azt is megállapítja, hogy végeredményben egyik benyújtott bírósági határozat sem a támogatásokra vonatkozó jogszabályokon alapul ([30]).

([29]) Az Ausztria által a letelepedési szabadságra vonatkozóan előadott indokokra a támogatási eljárás keretén belül nem kell kitérni. Lásd az Elsőfokú Bíróság T-289/03. sz. *BUPA* ügyben 2008. február 12-én hozott ítélet 314. pontját, még nem tették közzé, elérhető a www.curia.europa.eu honlapon.

([30]) Lásd például a *Landesgericht Eisenstadt* 27 Cg 90/06 p-40 sz. 2006. május 20-i határozatát, különösen a 28. o. és az *Oberlandesgericht Wien* 2 R 150/06b. sz. 2007. február 5-i határozatát, különösen 15. o., amelyekben leszögezik, hogy nincs szükség arra, hogy az állami támogatás fennállásáról nyilatkozzanak.

2. **Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás megléte**

(102) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. A BB privatizációjának az előbbi cikkben említett valamennyi kritériumnak eleget kell tennie, hogy állami támogatásként lehessen értékelni.

2.1 Állami támogatások a privatizációk keretében – a jogi keret

(103) Amint az az eljárás megindításáról szóló határozatban is kifejtésre került, a Bizottság egy intézkedés támogatásjogi megítélésekor egy privatizáció keretén belül több alapelvből indul ki, ahogyan azt a versenypolitikáról szóló 23. jelentésben (a továbbiakban: versenypolitikáról szóló jelentés), valamint a későbbi gyakorlatában meghatározta ([31]).

(104) Az ebben a jelentésben felsorolt körülmények esetében a Bizottság további vizsgálat nélkül abból indulhat ki, hogy nem áll fenn állami támogatás; e körülmények közé tartozik, hogy a vállalkozást a legtöbbet ajánlónak adják el. A BB-t azonban teljesen nyilvánvalóan nem a legtöbbet ajánlónak adták el. Ez már önmagában megalapozza a hivatalos vizsgálati eljárás bevezetéséről szóló határozatot ([32]).

(105) További fontos elem, hogy a privatizáció keretén belül figyelembe kell venni azokat a körülményeket, amelyekhez egy ilyen adásvétel kapcsolódik. A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában hangsúlyozta a versenypolitikáról szóló jelentésben ezen szempontnak tulajdonított jelentőséget, mely alapján követelték, hogy egy privatizáció feleljen meg az alábbi feltételeknek, hogy abból lehessen kiindulni, hogy az nem tartalmaz állami támogatást: „Egy pályázati kiírást kell tartani, amely mindenki számára nyílt, átlátható és nem kapcsolódik olyan további feltételekhez, mint más, az ajánlatba nem tartozó vagyoni értékek megszerzése vagy bizonyos gazdasági tevékenységek végzése."

([31]) Lásd az Európai Bizottság 23. jelentését a versenypolitikáról 1993, 402. és következő pontok, valamint az eljárás megindításáról szóló határozat 61. és következő pontjai.

([32]) Lásd szintén a versenypolitikáról szóló jelentést, 402. és következő pontok.

(106) A Bizottság utalt a Stardust Marine-t érintő későbbi határozatára, amelyben az eljárás „nem diszkriminatív" jellegének jelentőségét hangsúlyozta ([33]). A hatóságok általi földterület- és épületértékesítés állami támogatási elemeire vonatkozó bizottsági közleménnyel (a továbbiakban: földterület-értékesítésről szóló közlemény) ([34]) összhangban a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy alapvetően lehet feltételeket támasztani mindaddig, amíg mindegyik potenciális vevő, függetlenül attól, hogy üzletszerűen mely üzletágban működik, ezeket a feltételeket teljesítené és teljesíteni tudná ([35]). Ebben az összefüggésben a Bizottság megállapította, hogy a bank eladásának kiválasztási kritériumai tartalmazhatnak feltételeket és megfelelően kell azokat értékelni (részleteket lásd a 141–143. pontban).

(107) A hivatalos vizsgálati eljárás keretén belül Ausztria nyilvánvalóan elsődlegesen abból indult ki, hogy a földterület-értékesítésről szóló közleményt közvetlenül lehet alkalmazni egy vállalkozás privatizációjára, másodsorban pedig abból, hogy a pályázat esetleges hibáit a korábbi, a BB privatizációja keretében készített független szakértői véleményekhez való visszafordulással ki lehet javítani. Sőt, Ausztria javasolta, hogy a BB piaci értékének meghatározása céljából egy új tanulmány elkészítésére ad megbízást.

(108) Arra a kérdésre, hogy a jogügylethez kapcsolódó feltételek milyen jelentőséghez jutnak, a 141–143. pont tér ki. Az első szemponthoz azt kell általánosságban megjegyezni, hogy különbséget kell tenni a privatizációk esetében alkalmazandó szabályok és a földterület- és épületértékesítés szabályai között. Anélkül, hogy a pályázati eljárást a privatizáció egyetlen lehetséges eljárásává tenné, a versenypolitikáról szóló jelentés kifejezetten hivatkozik a privatizációkra, és több olyan feltételt is felsorol, amelyet egy privatizációnak teljesítenie kell, hogy biztosítva legyen, hogy az nem tartalmaz állami támogatást. A versenypolitikáról szóló jelentésben nem írják, hogy egy, a privatizálni kívánt egységről az eladást megelőzően készített független szakvélemény elegendő, hogy aztán az eladás során a megállapított ár esetében automatikusan abból lehessen kiindulni, hogy az nem tartalmaz állami támogatást. Ez különösen akkor lényeges, ha a konkrét esetben ajánlattételi eljárást folytattak le.

(109) Azt, hogy ajánlattételi eljárás hiányában a piaci árat szakvéleménnyel lehet pótolni, csak a földterület-értékesítésről szóló közlemény tartalmazza. Azonban még egy földterület eladása esetében is az tűnik ki a földterület-értékesítésről szóló közlemény szövegezéséből és szerkezetéből, hogy a tagállam a legtöbbet ajánlón kívüli személynek történő eladást nem igazolhatja egy szakvéleménnyel. Ahogyan egy földértékesítés, úgy egy privatizáció esetében is abból kell kiindulni, hogy egy ajánlattételi eljárás keretein belül piaci árat határoznak meg.

(110) A Bizottság mégis azon a véleményen van, hogy a szóban forgó esetet másképp kell értelmezni, még akkor is, ha – az érvelés miatt – Ausztria álláspontját követni lehetne, hogy a földterület-értékesítésről szóló közleményt alkalmazni lehet. Az igaz, hogy a földterület-értékesítésről szóló közleményben mind egy nyílt pályázati eljárást, mind egy *ex ante* szakvéleményt bizonyítékként elfogadnak arra, hogy nincs szó támogatásról. Ez utóbbi eljárás azonban *a priori* csak akkor megengedhető, ha az értékelést az eladás előtt végzik el. Mivel Burgenland tartomány egy nyílt pályázati eljárás kiírása mellett döntött, amely során a piaci résztvevők érvényes ajánlatokat adtak le, nem lenne következetes, ha egy *ex ante* szakvéleményt fogadnának el és a magasabb ajánlatokat nem vennék figyelembe, mint ahogy azt Ausztria a 107. pontban foglalt két pont keretén belül javasolja.

(111) Ausztria javaslatát csak akkor kellene elfogadni, ha a pályázat eredményét nem lehetne figyelembe venni, mert nem nyílt, átlátható és feltételektől mentes pályázatról volt szó.

(112) Ebben az összefüggésben a Bizottság azt a véleményt képviseli, hogy a pályázat keretében két érvényes ajánlatot adtak le, még ha teljes mértékben nem is tudja kizárni, hogy az ajánlatok esetleg magasabbak lettek volna, ha az eladást nem kötötték volna feltételekhez (a feltételek hatásairól lásd részletesen a 141–143. pontot). Amennyiben a BB-re vonatkozóan független szakvélemény és magasabb, kötelező vételi ajánlat is rendelkezésre áll, kétségkívül ez utóbbi jobb megközelítési értéket nyújt az eladni kívánt egység piaci árához, mivel itt nem csak egy hipotetikus értékelésről, hanem egy tényleges ajánlatról van szó.

(113) Ezekből a megállapításokból kiindulva az Ausztria által benyújtott *ex ante* szakvélemények a BB értékének szempontjából nem rendelkeznek semmiféle jelentőséggel az eset értékelése kapcsán ([36]). Egy *ex post* szakvéleménynek – ahogy azt Ausztria javasolta – sincs a pályázat és a pályázat keretében benyújtott érvényes ajánlatok tekintetében semmilyen jelentősége.

([33]) A Bizottság 1999. szeptember 8-i 2000/513/EK határozata a Franciaország által a *Stardust Marine* vállalkozás javára nyújtott állami támogatásról (HL L 206., 2000.8.15., 6. o.), 7. pont. Az Európai Bíróság későbbi megsemmisítő ítélete nem erre a pontra vonatkozik.

([34]) HL C 209., 1997.7.10., 3. o.

([35]) Lásd a földterület-értékesítésről szóló közlemény II. szakasz 1.c) pontját.

([36]) Érvényes ez különösen a HSBC által Burgenland tartomány részére a cselekvési javaslatban benyújtott értékelésre, a BB bmc-unitreu által a BB különböző privatizációs próbálkozásait megelőző szerkezetátalakítása keretén belül végzett Stand-alone-értékelésére, és a BB Stand-alone-értékének a konzorcium által történő értékelésére (amely nem releváns, mivel a konzorciumnak jogában áll, hogy egyéb olyan tényezők értékét is fegyelembe vegye, amelyek csak a konzorcium számára rendelkeznek jelentőséggel).

(114) Az alapul vett feltételek tekintetében a Bizottság az alábbiakat állapítja meg: még ha a vállalkozást egy jelentősen a becsült érték feletti, legmagasabb ajánlatot tevőnek adják is el, akkor is lehet szó egy állami támogatásról, amennyiben a piaci alapokon működő beruházó alacsonyabb árat fizet annál, mint amit ilyen feltételek mellett fizettek volna ([37]).

(115) Ezáltal a Bizottságnak a BB privatizációját az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján meg kell vizsgálnia, anélkül, hogy a földterület-értékesítésről szóló közleményt vagy a versenypolitikáról szóló jelentést felhasználná, mivel a versenypolitikáról szóló jelentésben meghatározott azon feltételek, amelyek annak feltételezésére szolgálnak, hogy nincs szó támogatásról, ebben az esetben nem teljesülnek.

2.2 Az állami támogatás megléte

(116) Burgenland tartomány Ausztria kilenc tartományának egyike. Burgenland tartomány eszközei alapvetően „tagállamok által vagy állami forrásból nyújtott" eszközöknek minősülnek az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(117) Ehhez kapcsolódóan a Bizottság megállapítja, hogy a GRAWE határokon átnyúlóan és nemzetközileg működik, így egy esetlegesen a tagállami források terhére nyújtott előny a bankszektorban lévő versenyt hátrányosan befolyásolná és a közösségen belüli kereskedelmet érintené ([38]).

(118) A BB GRAWE részére történő eladása csak akkor foglal magában állami támogatást, ha Burgenland tartomány nem egy piaci alapon működő gazdasági résztvevőként viselkedett, így a vevő megkülönböztető előnyre tett szert. Ez lenne a helyzet, ha Burgenland tartomány nem piaci alapon működő eladóként viselkedett volna, és a BB piaci értékén aluli vételárat fogadott volna el. Ennek a kérdésnek a vizsgálata során a Bizottság megvizsgálja, hogy az érintett eladó úgy viselkedett-e, mint minden más piaci alapon működő eladó (ún. „private vendor test").

(119) Annak érdekében, hogy ennek az alapelvnek az alkalmazásával meg lehessen állapítani, hogy a GRAWE-t előnyben részesítették-e és milyen mértékben, a tényleges pályázati eljárást és az ezen eljárás keretében benyújtott ajánlatokat meg kell vizsgálni. Alapvetően ebben az esetben két elem van, amelyből előnyhöz lehet jutni. Ennek során elsősorban arról a tényről van szó, hogy a vállalkozást a második legnagyobb ajánlatot nyújtó pályázónak adták el, és másodsorban arról a hatásról, amelyet a valamennyi pályázó tekintetében támasztott feltételek gyakoroltak a vállalkozás értékére.

(120) Burgenland tartományhoz megérkezett a konzorcium ajánlata, amelynek névértéke a GRAWE ajánlatát 54,7 millió EUR-val túllépte. Egy piaci alapon működő gazdasági résztvevő kivételesen választhatja mégis az alacsonyabb ajánlatot, ha

a) először is nyilvánvaló, hogy a legmagasabb ajánlatot tevő részére az eladást nem lehet végrehajtani; és

b) másodszor indokolt, hogy az áron kívüli más tényezőket is figyelembe vegyenek. Az a tény, hogy nem a legtöbbet ajánló javára hozták meg a döntést, önmagában nem megcáfolhatatlan bizonyítéka egy támogatásnak. A legmagasabb ajánlatot tevő fogalmát szélesebben lehet értelmezni, ha az ajánlatok közötti mérlegen kívüli kockázatok különbségeit figyelembe veszik ([39]).

(121) Az első szempont esetében lényegét tekintve arról van szó, hogy Burgenland tartomány hagyatkozhatott volna-e arra, hogy a vételárat ténylegesen kifizetik (ezt fejezi ki általánosságban az ügylet biztonságossága – első elem), és hogy kiindulhatott-e volna abból, hogy a konzorcium a pénzügyi felügyelet (vagy az eljárásban érintett más hatóság) szükséges engedélyét megkapja (második elem).

(122) A második szempont esetében arról van szó, hogy vannak-e olyan más tényezők, mint például felelősségek vagy mérlegen kívüli kockázatok, amelyeket Burgenland tartomány mint állami eladó figyelembe vehet, és amelyek a legmagasabb ajánlathoz viszonyítva az árkülönbözetet kiegyenlítik.

Az első szempont első eleme: az ügylet biztonságossága

(123) Ami az ügylet biztonságosságát mint az első szempont első elemét érinti, a Bizottság hangsúlyozza az egyértelműség kedvéért, hogy az ügylet biztonságossága ebben az összefüggésben nem vonatkozik másra, mintsem a vevő azon képességére, hogy a vételárat előteremti ([40]). A Bizottság egyetért Ausztriával abban, hogy ez az eladási folyamat döntő eleme. Egyetlen piaci alapon működő eladótól sem várható el, hogy olyan vevőt válasszon, amely esetében fennáll annak a reális esélye, hogy a vételárat nem fizeti meg.

([37]) A Bizottság 2000. április 11-i 2000/628/EK határozata az Olaszország által a „*Centrale del Latte di Roma*" javára nyújtott állami támogatásról (HL L 265., 2000.10.19., 15. o.), 82. pont.

([38]) Lásd még a Bizottság C 50/06. sz. *BAWAG* ügyben 2007. június 27-én hozott határozatát, HL L 83., 2008.3.26., 7. o., 125. pont.

([39]) A Bizottság 1999. szeptember 8-i határozata a Franciaország által a *Stardust Marine* vállalkozás javára nyújtott állami támogatásról (HL L 206., 2000.8.15.,), 78. pont.

([40]) Ausztria is az ügylet biztonságosságára utal, amikor azt magyarázza, hogy az FMA hosszadalmas vizsgálatát akarták elkerülni, mivel az ahhoz kapcsolódó tartós bizonytalanság a BB életképességét veszélyeztette volna.

(124) Ausztria az eljárás alatt egyszer sem utalt arra, hogy a konzorcium nem volt abban a helyzetben, hogy a vételárat előteremtse. A konzorciumban tömörülő vállalkozások gazdasági súlyára (lásd a 12. pontot) tekintettel a Bizottságnak nincs semmi alapja annak kétségbe vonására, hogy a 155 millió EUR összegű vételárat nem tudták volna finanszírozni. A konzorcium azt javasolta, hogy egy 15 millió EUR összegű foglalót fizet az ukrajnai székhelyű Active Bank kezesi számlájára annak bizonyítása céljából, hogy a 155 millió EUR összeget elő tudja teremteni.

Az első szempont második eleme: az FMA engedélye

(125) Az sem vitás, hogy egy piaci alapon működő eladó nem döntene olyan vevő mellett, aki az FMA (vagy más, az eljárásban érintett hatóság) szükséges engedélyét minden valószínűség szerint nem kapná meg. Ausztria előadta, hogy az FMA a BB konzorcium részére történő eladását sosem engedélyezte volna, még akkor sem, ha csak a konzorcium ajánlatával rendelkezett volna. Ausztria számára ennek következtében a GRAWE ajánlata nemcsak a legmagasabb, hanem a „legjobb ajánlat" is volt.

(126) Eljárásjogi szempontból a Bizottság nem vitatja, hogy arra a tényre tekintettel, hogy két lehetséges pályázó volt, az osztrák jog megtiltotta az FMA-nak, hogy a BWG 20. §-a szerinti ún. fit & proper tesztet elvégezze. Valójában a felügyeleti engedélyt valamennyi összehasonlítható eljárás során csak akkor adják meg, ha már a konkrét vevőt megnevezték. Ezért következetes volt, hogy az FMA mind a konzorcium, mind a GRAWE által az eladásról szóló döntést megelőzően engedély iránt benyújtott „kérelmet" elutasította. A Bizottság elismeri, hogy az FMA osztrák jog szerint *ex post* nyilatkozatot nem adhat ki.

(127) Mindenesetre a Bizottság azt is megállapítja, hogy az FMA az eljárására, illetve a SLAV AG korábbi kérelmére vonatkozó ténybeli információk benyújtása során sosem csatlakozott nyíltan ebben az ügyben Ausztria álláspontjához, és a Bizottsággal szemben sokkal inkább azt erősítette meg, hogy a vizsgálata eredménye „teljesen nyílt" volt.

(128) Ebben az összefüggésben a Bizottság a továbbiakban arra utal, hogy az FMA elkerülte, hogy a konkrét esettől függetlenül általánosságban olyan elemek vonatkozásában nyilatkozzon, amelyeknek a vizsgálata során lényegi jelentőséget tulajdonítana (pl. egy vevő hitelminősítése). Ezáltal semmiféle utalás nincs arra vonatkozóan, hogy ezek vagy más, Ausztria által előadott magyarázatok az FMA vizsgálatát hátrányosan befolyásolták volna, vagy akár szükségszerűen egy negatív eredményre vezettek volna.

(129) Mivel sem az FMA megfelelő nyilatkozatai, sem más bizonyítékok nem állnak rendelkezésre, a Bizottság nem tud Ausztria azon érvelésével egyetérteni, hogy az FMA a konzorciumnak történő eladást biztosan elutasította volna.

(130) Az FMA eljárásának hossza – a GRAWE esetében kevesebb mint három hónap, de a konzorcium esetében akár egy év – önmagában nem elegendő, hogy a konzorciumot vevőként kizárják. Ausztria előadta, hogy a BB tartós bizonytalanságban szenvedett volna, ami végső soron a bankot nehézségek közé sodorhatta volna. A Bizottság ezt az érvelést sem elviekben, sem a konkrét esetben nem tudja elfogadni. Elviekben ez ugyanis valamennyi Európai Unión kívüli, esetlegesen egy másik tagállamból érkező pályázó diszkriminációjával érne fel, mivel ugyanezt az érvelést elő lehetne adni az FMA által nem ismert pályázók, azaz valamennyi, nem osztrák vállalkozás vonatkozásában. Ami a konkrét esetet érinti, azt állapítja meg a Bizottság, hogy a BB az eladás időpontjában nem szenvedett nehézségekben. Mivel az eladást már 2003 óta szorgalmazták, nem elég világos, hogy mi indokolta a nagy sietséget. Az ezzel összefüggésben előadott érv, miszerint a GRAWE ajánlata határidőhöz kötött volt, szintén nem elfogadható, mivel egyébként is számos lehetőség nyílt arra, hogy a pályázati eljárásra diszkriminatív módon hatást gyakoroljanak.

(131) Burgenland tartománynak az FMA-eljárás lehetséges kimenetelére vonatkozó magyarázatai tekintetében a Bizottság az Ausztria által arról előadottakat sem tudja elfogadni, hogy 1994-ben a SLAV AG egy elődje által egy bankkoncesszió megadása iránt benyújtott kérelmet elutasítottak. A Bizottság utal arra, hogy a két helyzetet nem lehet egymással összehasonlítani, még akkor sem, ha a BB eladása keretén belül elvégzendő fit & proper teszt olyan – sokkal bővebb – feltételek közé tartozik, amelyek a korábbi esetben kérvényezett korlátlan bankkoncesszió megadásához szükségesek ([41]). Mindenesetre a tulajdonosi szerkezet a korábbi ajánlattevő esetében lényegesen más volt, és a politikai helyzet is jelentősen átalakult azóta Ukrajnában. Az egyetlen, Ausztria által előadott, az elutasító határozat alapjául szolgáló ok – a nemzetközi számviteli standardok (IAS) alkalmazásának hiánya – úgy tűnik, hogy pusztán formai természetű; semmi sem utal arra, hogy az IAS betartása a másként összeállított konzorcium számára a BB eladása időpontjában még téma lett volna. Mivel az FMA-t törvény kötelezi arra, hogy minden új kérelmet elfogulatlanul vizsgáljon meg, a Bizottság nem abból indul ki, hogy ez a korábbi eljárás, amely egy másik felet érintett, szerepet játszott volna, ha Burgenland tartomány a BB-t a konzorciumnak eladja.

([41]) Mindkét helyzetre a BWG 20. cikke, illetve annak részei vonatkoznak.

(132) A Bizottságnak azt az adatokkal alá nem támasztott érvelést is vissza kell utasítania, amelyet Ausztria adott elő, hogy a konzorciumot mint komolyan veendő vevőt kizárja. A Bizottság határozatának tényeken kell alapulnia. Ez elsősorban Ausztriának a második privatizációs eljárásra való hivatkozását érinti, amelyben az FMA Ausztria szerint arra utalt, hogy az eladást egy orosz tulajdonossal rendelkező, litvániai székhelyű banknak nem engedélyezték volna. Ehhez az állításhoz semmilyen bizonyítékot nem nyújtottak be, ráadásul egy teljesen másik félről volt szó. Másodszor Ausztria az eljárás igen előrehaladott szakaszában egy német bíróság ítéletére utalt, amelyben egy olyan BaFin-döntést erősítettek meg, amelyben egy német bank részvényeinek egy közelebbről meg nem határozott ukrán vállalatcsoport részére történő eladását utasították el ([42]). Ez az információ az irányadó időpontban nem állt rendelkezésre, és így az FMA lehetséges döntésekor nem játszhatott volna szerepet. Nem utolsósorban a Bizottság megállapítja, hogy az FMA-nak, ahogyan az már kifejtésre került, minden kérvényt elfogulatlanul kell megvizsgálnia.

(133) Az előbbi megállapítások alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy sem bizonyítékok, sem utalások nincsenek arra vonatkozóan, hogy az FMA a konzorciumnak történő eladást elutasította volna. Egy piaci alapon működő eladó a konzorciumot ezért ilyen alapon vevőként nem zárta volna ki.

A második szempont: az Ausfallhaftung hatása az eladásra vonatkozó döntésre

(134) Mint minden más esetben, a Bizottság megerősíti, hogy csak azokat a tényezőket lehet figyelembe venni, amelyeket egy piaci alapon működő beruházó figyelembe vett volna ([43]). Ez kizárja azokat a kockázatokat, amelyek egy állami támogatás fizetésére vonatkozó, esetlegesen fellépő kötelezettségből adódnak, mivel egy piaci alapon működő beruházó ilyen kockázatokat nem vállalna ([44]). Ebben a tekintetben a BB privatizációja során döntő elem az Ausfallhaftung, amelyet Ausztria a GRAWE részére történő eladás igazolásaként hoz fel.

(135) A Bizottság véleménye szerint Burgenland tartománynak az Ausfallhaftungot nem lett volna szabad számításba vennie. Ha az Ausfallhaftungot figyelembe veszik, akkor – amint azt már az eljárás megindításáról szóló határozatban is kifejtették – Burgenland tartomány szerepében összekeveredne az állami támogatás nyújtójának és a bank eladójának személye.

(136) Mindenekelőtt a Bizottságnak minden olyan érvelést vissza kell utasítania, amellyel Ausztria az Ausfallhaftung (létező) állami támogatásként történő besorolását megkérdőjelezi. A Bizottságnak az Ausfallhaftung megszüntetéséről szóló C(2003) 1329 végleges határozata ([45]) szerint, amelyet Ausztria és a Bizottság közötti megegyezés alapján fogadtak el, és amelyet Ausztria a közösségi bíróságok előtt nem támadott meg, ezt az érvelést nem lehet elfogadni. Ha Ausztria – ahogyan az ebben az eljárásban tűnik – ténylegesen nem értett volna egyet azzal a megállapítással, hogy az Ausfallhaftungot állami támogatásnak kell tekinteni, azt az Európai Bíróság előtt megtámadhatta volna.

(137) Ausztriának a létező állami támogatás indokoltságára vonatkozó érvelésére azt kell válaszolni, hogy egy meglévő állami támogatás továbbra is a közhatalom hordozójának a támogatása. Valamennyi eddigi bírósági ítéletben abból az alapelvből indultak ki, hogy annak a kérdésnek a vizsgálatánál, hogy egy piaci alapon működő beruházó hogyan viselkedett volna, egyrészről az egy vállalkozás eladójaként fellépő állam szerepét, másrészről a rá mint a közhatalom hordozójára háruló kötelezettségeket nem szabad összekeverni ([46]). Ausztria álláspontját egyetlen olyan precedens sem támasztja alá, amelyben egy piaci alapon működő beruházó egy állami támogatásként besorolt felelősséget figyelembe vett volna. *Ex hypotesi* egyetlen piaci alapon működő beruházó sem vállalt volna olyan felelősséget, amely a piaci alapon működő beruházó alapelvének nem felelt volna meg, és az Ausfallhaftung megszüntetéséről szóló döntést megerősíti, hogy az Ausfallhaftungot nem piaci feltételek mellett nyújtották. Az Európai Bíróság úgy rendelkezett, hogy azok a felelősségek, amelyeket jogosulatlan támogatásként értékelnek, a várható felszámolási költségek elszámolásánál nem vehetők figyelembe ([47]). Ez fordítva azonban nem jelenti azt, hogy egy fennálló támogatást figyelembe lehet venni. A Bizottság véleménye szerint nem releváns, hogy egy jogellenes vagy egy létező támogatásról van szó. Amíg az intézkedést állami támogatásként kell besorolni, egy piaci alapon működő beruházó sem járult volna hozzá, és így az intézkedést nem vette volna figyelembe ([48]).

([42]) A Bizottság utal arra, hogy az Ausztria által benyújtott sajtóközlemény az ukrán vállalatcsoport kilétét nem hozza nyilvánosságra. Teljesen más vállalatcsoportról is szó lehet, mint a konzorcium.

([43]) Az Európai Bíróság C-278/92, C-279/92 és C-280/92. sz. *Spanyolország kontra Bizottság (Hytasa)* egyesített ügyekben 1994. szeptember 14-én hozott ítélete, EBHT 1994, I-4103., 22. pont.

([44]) Lásd a C-334/99. sz. *Gröditzer Stahlwerke* ügyet, 134. és következő pontok.

([45]) HL C 175., 2003.7.24., 8. o., részleteket lásd fentebb.

([46]) Például az Európai Bíróság C-334/99. sz. *Gröditzer Stahlwerke* ügyben hozott ítélete.

([47]) Lásd például a C-334/99. sz. *Gröditzer Stahlwerke* ügyet, 138. pont.

([48]) Utalni lehet az Elsőfokú Bíróság T-11/95. sz. *BP Chemicals* ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletére, EBHT 1998, II-3235., 170–171., 179–180. és 198. pont. Amennyiben egy tagállam állami támogatást nyújt és röviddel azt követően még egyszer intézkedést hoz a vállalkozás javára, amelynek során érvényre juttatja, hogy a második intézkedés a piaci alapon működő beruházó elve szerint jogszerű, a Bizottságnak a második intézkedést még mindig meg kell vizsgálnia az említett alapelv betartása tekintetében, és ennek során az első támogatási intézkedés hatásaira figyelemmel kell lennie. Ha egy állami támogatás az állam azt követő intézkedéseire hatást tud gyakorolni, végül abból lehet kiindulni, hogy a BB eladásánál az állami támogatásának megléte Burgenland tartomány magatartását befolyásolhatja.

(138) Más lett volna valószínűleg a helyzet, ha Burgenland tartomány piaci alapon működő beruházóként olyan felelősséget vállalt volna, amely kereskedelmi feltételek mellett áll fenn, és nem olyat, amely állami támogatásnak minősül. Ez azonban a szóban forgó esetre nem vonatkozik.

(139) Ausztria nem említett más olyan tényezőt, pl. mérlegen kívüli kockázatot vagy az Ausfallhaftungon kívüli más felelősséget, amelyet az ajánlatok értékelése során figyelembe lehetett volna venni.

(140) Mivel a BB-nek a tartományi Ausfallhaftung igénybevétele mellőzésével történő további irányítása egyik oka – ha nem is a legfontosabb – volt Burgenland tartomány azon döntésének, hogy a BB-t az alacsonyabb ajánlat ellenére a GRAWE részére adja el, a Bizottság e megállapítás alapján azt a véleményt képviseli, hogy Ausztria nem úgy viselkedett, mint egy piaci alapon működő beruházó. Az a gazdasági előny, amelyben a GRAWE-t részesítették, megfelel legalább a konzorcium ajánlata és a tényleges vételár közötti különbségnek ([49]).

2.3 Feltételek, amelyekhez a BB eladását kötötték

(141) Habár ebben az esetben már az a tény, hogy egy alacsonyabb ajánlat javára döntöttek, bizonyítja, hogy állami támogatásról van szó, a Bizottságnak azt is meg kellett vizsgálnia, hogy a pályázati kiírás feltételei a vételárat milyen mértékben befolyásolhatták. Ahogy az már kifejtésre került, a Bizottság kétségeit fejezte ki az eljárás megindításáról szóló határozatában, hogy a pályázati eljárás nyílt, átlátható és diszkriminációmentes volt. Ezen túlmenően a Bizottság kétségeit fejezte ki a feltételeknek a lehetséges pályázókra (akiket ezek bizonyos körülmények között a pályázaton való részvételtől tarthattak vissza) gyakorolt hatása tekintetében, valamint a feltételeknek az árajánlatokra (amelyek alacsonyabbak lehettek, mint egy feltétel nélküli pályázat esetében) gyakorolt hatása tekintetében.

(142) A hivatalos vizsgálati eljárás során beérkezett információk alapján a Bizottságnak az a véleménye, hogy a konzorciumot pusztán eljárásjogi szempontból (due diligence vizsgálat, lehetőség egy találkozóra, FMA) a HSBC szakértői, akiket a pályázat lefolytatásával bíztak meg, nyilvánvalóan nem részesítették hátrányban. A Bizottság véleménye szerint ezt az álláspontot az eisenstadti tartományi bíróság terjedelmes ténymegállapítása is megerősíti, amely e bíróság 2006. május 20-i határozatába belekerült ([50]).

([49]) Az a kérdés, hogy az árajánlatokat milyen mértékben kell egymáshoz igazítani, hogy összehasonlíthatóak legyenek, a VI.5 fejezetben kerül kifejtésre.

([50]) *Landesgericht Eisenstadt*, 2006.5.20., 27 Cg 90/06 p – 40.

(143) A Bizottság megvizsgálta a feltételeknek az ajánlatokra gyakorolt hatásait. A feltételek, amelyekhez a privatizációt kötötték, arra utalnak, hogy Burgenland tartomány nem arra törekedett, hogy a bankért a legmagasabb árat kapja meg. A Bizottságnak még sincs semmi alapja azt feltételezni, hogy ezáltal a pályázók számát ténylegesen korlátozták vagy az árat befolyásolták volna. Az érintett felektől nem érkezett olyan észrevétel, amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy ők eredetileg a BB megszerzésében érdekeltek lettek volna, azonban az eljárási levélben meghatározott feltételek a pályázaton való további részvételtől visszatartotta volna őket. A pályázatot kielégítő mértékben hozták nyilvánosságra. Még ha egyes pályázati kiírási feltételek („időbeli követelmény", „az adott esetben szükséges tőkeemelések elvégzésére való képesség" és „a BB önállóságának megőrzése") továbbra is kérdésesnek tűnnek, nem lehet megállapítani, hogy azok az ajánlatok mértékére hatást gyakoroltak. A Bizottság így nem talált bizonyítékokat vagy utalásokat, amelyek azt a következtetést igazolnák, hogy egy eljárás, amely lehetővé tette volna a BB eladását annak teljes potenciáljának alapulvételével, egy magasabb ajánlathoz vezetett volna. A konzorcium nem utalt arra, hogy az eljárási levélben felsorolt feltételek alapján egy alacsonyabb ajánlatot adott volna. Elismerte a konzorcium, hogy a vételár és az ügylet biztonságossága minden vevő számára megfelelő kritérium volt, azonban utalt arra, hogy egy olyan kritérium, mint „a BB-nek a tartományi Ausfallhaftung igénybevétele mellőzésével történő további irányítása", illetve „az adott esetben szükséges tőkeemelések elvégzése" a jövőben nem lenne megvalósítható. Mivel nem lehet megállapítani, hogy a feltételek a vételárat befolyásolták, így ebben az esetben, amely során a pályázat keretén belül két érvényes ajánlatot nyújtottak be ([51]), azt a véleményt képviseli, hogy a magasabb ajánlat a piaci árhoz való jó közelítési értéket fejez ki ([52]).

2.4 Egyéb szempontok az Ausfallhaftunggal összefüggésben

(144) Habár a Bizottság nem tud csatlakozni Ausztriának a szóban forgó eset vonatkozásában az Ausfallhaftung jelentőségéről képviselt álláspontjához, megvizsgálta azokat az indokokat, amelyeket Ausztria a – helytelen – feltevésre vonatkozóan előadott. A Bizottság azonban megállapította, hogy a GRAWE ajánlata még akkor sem lenne a legjobb ajánlat, ha Ausztria álláspontját követnék és az Ausfallhaftungot figyelembe vennék.

([51]) Ausztria azt is előadta, hogy a Bizottság a Craiova-ügyben a pályázatot figyelmen kívül hagyta, és ehelyett a nettó vagyoni értéket használta fel, mert a pályázatot feltételekhez kötötték. Ausztria érvényre juttatta, hogy a Bizottságnak a szóban forgó esetben is el kellett volna fogadnia egy szakértői véleményt. A két eset azonban a Bizottság megítélése szerint ebben a tekintetben nem összehasonlítható, mivel a feltételeket a Craiova-ügyben úgy alakították, hogy a pályázatot (amelynél csak egy ajánlatot nyújtottak be) nem lehetett a piaci érték megállapításához felhasználni, miközben a szóban forgó esetben a pályázatra két pályázó nyújtott be ajánlatot, amelyek a piaci ár tekintetében jó közelítési értéket fejeznek ki.

([52]) Lásd a Bizottság 1999. szeptember 8-i határozatát a Franciaország által a *Stardust Marine* javára nyújtott állami támogatásról (HL L 206., 2000.8.15., 82. pont), amelyben hasonló becslést követtek. Ezt a pontot az Európai Bíróság a határozat későbbi megsemmisítése során nem kérdőjelezte meg.

A BB konzorcium részére történő eladását követő készpénzkiáramlások és az Ausfallhaftung figyelembevétele

(145) A BB felszámolása esetében a BB vagyoni értékeit értékelnék és a nyereségeket arra használnák fel, hogy a hitelezők követeléseit kiegyenlítsék. Amennyiben a vagyoni értékek felszámolásából eredő nyereség a hitelezők követeléseinek kielégítését nem fedezné, a BB saját eszközeire nyúlnának vissza 90 millió EUR értékben. Az azt követően fennmaradó hiányzó összeget egyenlő mértékben elosztanák a kinnlévő követelések között, így a hitelezők számára egy nem fizető hányad adódna. Az Ausfallhaftung a BB hitelezőinek Burgenland tartománnyal szemben fennálló közvetlen követeléseként a tartomány belépési kötelezettségét váltaná ki, amely alapján a hitelezőket az Ausfallhaftung által biztosított követelések meg nem fizetése esetén teljes mértékben ki kellene elégíteni. Az Ausfallhaftung által biztosított követelések aránya az eladás befejezésének időpontjában (2006. május) meglévő 100 %-ról 2017-re majdnem 0 %-ra fog csökkenni.

(146) A BB ilyen felszámolására a bank tőkepiacokon történő refinanszírozása során fellépő nehézségek miatt vagy az olyan felügyeleti követelmények, mint a legkisebb saját-tőke-arány betartása miatt kerülhet sor.

(147) Ausztria érvényre juttatta, hogy a likviditási probléma mindenekelőtt a konzorciumnak történő eladás sajtóban való közzétételét követően lépett volna fel. Legjobb esetben 500 millió EUR, legrosszabb esetben 1,25 milliárd EUR nettó készpénzkiáramlásra kerülhetett volna sor. A konzorcium nem bizonyította be, hogy abban a helyzetben lett volna, hogy ilyen mértékű új tőkét bocsásson rendelkezésre. Ezért a BB konzorciumnak történő eladását nem lehetett fontolóra venni.

(148) A Bizottság elismeri, hogy ha nyilvánosságra kerül, hogy Burgenland tartomány a konzorciumnak adta el a BB-t, az a betétek kiáramlásához és az Interbank-hitelvonalak felmondásához vezethetett volna, azonban az Ausztria által benyújtott számítások több okból kifolyólag is helytelennek tűnnek. Az összehasonlítható esetekből kiindulva megállapítható, hogy az a feltevés, hogy a betétek 50–60 %-át kivonnák, nem reális ([53]). Egy ilyen válsághelyzetben a BB az új üzletben a készpénzkiáramlásokat a szükséges minimumra korlátozná ([54]). Az Ausztria által benyújtott számításokban az átruházható vagyoni értékeket egyáltalán nem vagy csak részben számolják el ([55]), és a kiáramlások egyes pozíciók esetében érthetetlenek ([56]). A Bizottság azon a véleményen van, hogy a várt készpénzkiáramlás még válsághelyzetben is kompenzálható lett volna a BB hatékony és preventív likviditáskezelésével, és az eredő nettó kiáramlást ellenőrzés alatt lehetett volna tartani. Ebben az összefüggésben a Bizottság hangsúlyozza, hogy a BB és tulajdonosai preventív intézkedéseket hozhattak volna, hogy a készpénzkiáramlást korlátozzák, és megállapítja, hogy Burgenland tartomány már kötelezettséget vállalt arra, hogy a bank eladását megelőzően kiegészítő, az Ausfallhaftunggal biztosított kölcsönök kibocsátása révén 380 millió EUR értékben új tőkét vonjon be. A Bizottság nem tudja Ausztria azon érvelését elfogadni, miszerint további kölcsönök kibocsátása, amely révén a BB részére plusz 380 millió EUR-t bocsátottak volna rendelkezésre, a bank megszerzésében érdekelt egyetlen pályázó számára sem bírt döntő jelentőséggel, ha Ausztria egyúttal érvényre juttatja, hogy a várt likviditási hiány indokolta, hogy a bankot ne a konzorciumnak adják el. Azt is megemlíti a Bizottság, hogy Burgenland tartomány a likviditási problémát, ha az a véleménye szerint lényeges jelentőséggel bírt volna, a hiányzó likvid eszközök mértékében kiegészítő kölcsönök kibocsátása révén meg tudta volna oldani, amint azt Burgenland tartomány a GRAWE esetében a plusz 380 millió EUR rendelkezésre bocsátásával meg is tette.

(149) Ezért a Bizottság abból indul ki, hogy a BB fizetésképtelenségének vagy felszámolásának eredetileg nem az eladás nyilvánosságra hozatalát követő likviditási hiány volt az oka, hanem inkább felügyeleti okai voltak. Ausztria előadta, hogy a fizetésképtelenség kockázata a BB konzorcium részére történő eladása esetén sokkal nagyobb lett volna, mintha azt a GRAWE-nak mint új tulajdonosnak adják el. A GRAWE a BB magán- és vállalati ügyfelekre irányuló regionális üzletét folytatja, és megtartja a meglévő üzleti modellt. A konzorcium által benyújtott üzleti tervből ezzel szemben az derül ki, hogy a konzorcium a BB üzleti modelljét kockázatosabban alakította volna, és olyan tevékenységeket is bevont volna, mint nemzetközi kereskedelmi ügyletek finanszírozása. Az Active Bank BB-be való esetleges betagozódása révén a BB-t kitették volna az euro ukrán hrivnyával szembeni árfolyam-ingadozásának, amelyet csak nagyon magas költségek mellett lehetett volna biztosítani. Ausztria azt is érvényre juttatta, hogy egyéb tényezők, mint a hiányzó banki tapasztalat és a konzorcium alacsony hitelminősítése a BB fizetésképtelenségének a kockázatát lényegesen megnövelték volna.

(150) A Bizottság elismeri, hogy a BB előrelátható hosszú távú fejlődéséről szóló nyilatkozatok mindkét eladási helyzetben nagyon bizonytalanok. Burgenland tartománynak el kell fogadnia, hogy a BB új tulajdonosnak történő eladását követően – függetlenül attól, hogy a GRAWE-ről vagy a konzorciumról van szó – csak nagyon korlátozott hatása lesz a bank jövőbeni stratégiai irányultságára. Ebben az összefüggésben fontos rögzíteni, hogy a BB jövőbeli üzleti modelljét az adásvételi szerződésben nem lehet kötelező erővel meghatározni, az új tulajdonos feladata, hogy a bank jövőbeli stratégiai irányultságát, a szükséges tőkeemeléseket és más vállalkozások későbbi bevonását is beleértve, kijelölje.

([53]) Még a *BAWAG*-ügyben is, amikor a bankot az üzletvezetés csalárd működése miatt a betéteket illetően megrohanták, a kiáramlások csak 20–30 %-osak voltak.

([54]) A likviditási prognózisban 300 millió EUR-t irányoztak elő új kölcsönök/értékpapírok megszerzésére és új Interbank-hitelvonalak nyitására.

([55]) Egy olyan helyzetben, amelyben likviditási szükséglet merül fel, a BB részesedéseket és más, veszteség nélkül elidegeníthető, átruházható értékpapírokat értékesítene, hogy likviditást hozzon létre.

([56]) Abból indulnak ki, hogy a Mutual-put-megállapodásokkal kötött Swap-ügyletek felmondása negatív hatásokat gyakorolna a likviditásra, amelynek mértéke a Swap névértékének felelne meg.

(151) Mindazonáltal az új tulajdonosok az üzletvezetés során a hatályos bankjogi előírások hatálya alá tartoznak. A BB-t mint osztrák bankkoncesszióval rendelkező osztrák bankot egyrészről az osztrák bankfelügyelet ellenőrzi, és ezért ugyanazoknak a felügyeleti követelményeknek (pl. a legkisebb sajáttőke-hányad megtartása) kell megfelelnie, mint más európai bankoknak. Másrészről a BB-nek mint a nemzetközi pénzvilág integráns alkotórészének legalább egy Investment-Grade hitelminősítéssel kell rendelkeznie, hogy más bankok refinanszírozni tudják. Így a BB a hitelminősítő ügynökségek sajáteszközökre vonatkozó követelményeinek a hatálya alá is tartozik. Ha magasabb kockázatot akarnak vállalni, a tulajdonosoknak egyidejűleg megfelelő mértékben új tőkét is be kell vonniuk.

(152) A Bizottság az Ausztria által előadott azon véleményt sem tudja elfogadni, hogy a BB új tulajdonosának feltétlenül rendelkeznie kell banki tapasztalattal. A BB irányítása nem a tulajdonos feladata, hanem a BB üzletvezetéséé. Ezenkívül a Bizottság nem tudja elfogadni Ausztria azon érvelését, miszerint a BB hitelminősítése az eladást követően a GRAWE, illetve az ukrán állam hitelminősítésével azonos lenne. Egyrészről a GRAWE nem nyilatkozott, hogy a BB részére kezességvállalást ad le, így a BB hitelminősítését elsősorban annak saját eredményei határozták volna meg. Másrészről a BB egy osztrák székhelyű, osztrák bank marad, így az ukrán állam „B" hitelminősítése – amely egy Ukrajnában székhellyel rendelkező bank esetében játszhatna szerepet – nem tűnik relevánsnak. Ebben az összefüggésben fontos azt is megállapítani, hogy a BB-t továbbra is biztosítja az Ausfallhaftung.

(153) Mindazonáltal nem lehet teljességgel kizárni, hogy a BB, bárki is legyen az új tulajdonosa, a jövőben olyan nehézségekkel nézhet szembe, hogy a fizetésképtelensége/felszámolása elháríthatatlan lenne. Egy ilyen forgatókönyvre való tekintettel fontos azzal tisztában lenni, hogy a BB egy nagyon kicsi bank (a mérlegfőösszege a nagy európai bankok mérlegfőösszegének jóval kevesebb mint 1 %-át teszi ki), és a felszámolása csak csekély, ha nem elhanyagolható hatást gyakorolna az osztrák, illetve az európai bankrendszerre. A BB 3,5 milliárd EUR értékű vagyoni értékeinek (hitelek, kölcsönök, részesedések, származékos értékpapírok, ingatlanok) eladása a nemzetközi pénzügyi piacokon a piaci mechanizmusok működését hátrányosan nem befolyásolná, így a piacok és különösen a piaci árak stabilak maradnának.

(154) Ausztria benyújtott egy felszámolási forgatókönyvet. Ebben a forgatókönyvben abból indulnak ki, hogy a vagyoni elemek felszámolása 2006-ban történik, és a vagyoni értékek elérhető vételára súlyozott kockázatuktól függ. Az értékesítési különbség 2 % a nulla kockázati súllyal rendelkező aktívákra vonatkozóan, és 20 % a 100 %-os kockázati súllyal rendelkező aktívák esetében. A felszámolási forgatókönyv 90 millió EUR értékű javítást tartalmaz a mérlegen kívüli tételek felszámolásáért. A saját eszközök levonását követően a forgatókönyvből azt a következtetést vonják le, hogy az Ausfallhaftungot és ezzel Burgenland tartományt mintegy 270 millió EUR erejéig vennék igénybe felszámolás esetén.

(155) A Bizottság egyetért azzal az általános módszerrel, amelyet az Ausztria által benyújtott felszámolási forgatókönyvben a BB fizetésképtelenségének esetében fellépő lehetséges veszteségek első becslésére használtak. A Bizottság azonban azt a véleményt képviseli, hogy az aktívák esetében a kiigazítások túl nagyok (pl. 10–20 %-os javítások a jelzálog által biztosított, okiratba foglalt és kötegenként eladható hitelek esetében), és a mérlegen kívüli üzletek hozzáigazításait nem tudja elfogadni. Ezenkívül Ausztria abból indult ki, hogy a felszámolás 100 %-os valószínűséggel 2006-ban fog megtörténni, és ezért az aktívák névértékét vette alapul. Ez a forgatókönyv nem tűnik reálisnak.

(156) A felszámolási forgatókönyvhöz tett ezen megjegyzések figyelembevételével a Bizottság arra a következtetésre jutna, hogy Burgenland tartománynak az Ausfallhaftung jövőbeni igénybevétele valószínűségének minden egyes százaléka után legfeljebb 1 millió EUR-t kellene félretennie. Ez a konzorcium ajánlatával szembeni árkülönbözet kiegyenlítésének tekintetében azt jelenti, hogy a BB fizetésképtelenségének valószínűségét a konzorciummal mint új tulajdonossal több, mint 50 %-kal magasabbra kellene becsülni, mint ha a GRAWE lenne az új tulajdonos. A Bizottság egy ilyen becslést nem tart jogosnak és ezért arra a következtetésre jut, hogy még ha Burgenland tartomány az Ausfallhaftungot mint értékelési kritériumot fel is használhatta volna, nem a GRAWE ajánlata volt a legjobb ajánlat.

Más, Ausztria és a GRAWE által bemutatott módszerek

(157) Ausztria és a GRAWE más módszereket ([57]) is bemutatott, hogy a két pályázóval kapcsolatos kockázatokat értékelje. A Bizottság véleménye szerint a felszámolási forgatókönyvben alkalmazott módszer tükrözi a legjobban a fizetésképtelenség esetében a speciális helyzetet, így ez a módszer nemcsak a legmegfelelőbb, hanem a leginkább átlátható és a legjobban követhető az Ausfallhaftungból eredő kockázatok becslése során. Az Ausztria által bemutatott többi módszer nem releváns, ezenkívül nem is használhatóak, hibás feltételezéseken alapulnak vagy az adott eset körülményei vonatkozásában nem alkalmazhatóak.

([57]) A HSBC szakvéleménye, pénzügyileg alátámasztott, tudományos becslés, tőkepiac-orientált becslés.

2.5 Szavatossági záradék a GRAWE-val kötött szerződésben szereplő állami támogatásra vonatkozóan

(158) A Burgenland tartomány és a GRAWE közötti adásvételi szerződés tartalmaz egy szavatossági záradékot, amelynek eredményeképpen Burgenland tartomány többek között köteles megtéríteni a GRAWE javára azt az összeget, amelyet a Bizottság egy visszakövetelési határozatban megállapít (plusz a vevő azzal összefüggő valamennyi eljárási költségét). Még ha a vevő fenn is tartja magának a jogot arra, hogy elálljon a szerződéstől, ha a vételár kiigazítása jogellenesnek bizonyul, az adásvételi szerződés ezen elemét egy határozatban kell megállapítani. Először is egy ilyen, a pályázatot követően megállapított szavatossági záradék az érintett vevő vonatkozásában megváltoztatja az eladási feltételeket, és a GRAWE-t arra ösztönözhette volna, hogy magasabb ajánlatot nyújtson be, másodszor – és ez még fontosabb – egy ilyen szavatossági záradék a Bizottság visszafizettetési határozatának megkerülésével ér fel. Ez egyértelműen ellentétben áll a tagállamok azon kötelezettségével, hogy a bizottsági határozatokat végrehajtsák és a Bizottsággal együttműködjenek. Ezért ezt a záradékot nem lehet alkalmazni, különben a GRAWE részére új állami támogatást nyújtanának.

2.6 Végleges következtetések az állami támogatás fennállásáról

(159) Következésképpen a BB GRAWE részére történő eladása az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.

3. **Összeegyeztethetőség a közös piaccal**

(160) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság utalt arra, hogy a meglévő információkból kiindulva nyilvánvalóan a feltételek egyike sem teljesült, hogy a támogatást az EK-Szerződés 87. cikkének (2), illetve (3) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetőnek lehessen minősíteni.

(161) Ausztria annak a bebizonyítására összpontosította figyelmét, hogy az intézkedés esetén nem állami támogatásról van szó. Csak a kedvezményezett adott elő a támogatás közös piaccal való esetleges összeegyeztethetőségére vonatkozó érveket. A GRAWE véleménye szerint a korábbi szerkezetátalakítási határozatból az derül ki, hogy még egy privatizált BB-nek is (a privatizáció feltétele volt annak, hogy a támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítsék) tartania kell magát a regionális irányultsághoz. Csak a GRAWE üzleti terve tett eleget ennek a feltételnek.

(162) A Bizottság megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási határozat ezt az érvet semmiféle módon nem támasztja alá. Az Ausztria által felajánlott és a Bizottság által elfogadott operációs, funkcionális és pénzügyi intézkedések mellett a privatizáció egy további eszköz volt arra, hogy a bank hosszú távú nyereségességét biztosítsák. A korábbi határozatban a BB lehetséges felszámolásának hatásait megvizsgálták, ennek során a Bizottság elismerte, hogy „az alapvető pénzügyi szolgáltatások nem megfelelő ellátása Burgenland tartomány bizonyos vidéki régióiban elképzelhető” ([58]). Ez a megállapítás azonban nem azt tartalmazza, hogy egy hasonló, egyébként meg nem nevezett feltétel a privatizáció vonatkozásában is érvényes.

(163) Az említett magyarázatok alapján a Bizottság megerősíti korábbi megállapítását. A támogatás nem minősíthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek.

4. **A Bank Burgenland szerkezetátalakításáról szóló 2005/691/EK bizottsági határozat korlátlan hatálya**

(164) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki, hogy a 2000. június 20-i garanciamegállapodással kapcsolatos előtörlesztési díj, amelyet a Bizottság a 2004. május 7-i határozatában engedélyezett, megengedhető, mivel az a BB-szerkezetátalakítási határozattal ellentétben állhat. Miután a Bizottság ezt a kérdést közelebbről is megvizsgálta, megállapítja, hogy ez a szabályozás az érintett határozattal összhangban áll.

5. **Visszakövetelés**

(165) Mivel az intézkedést a Bizottságnál történt előzetes bejelentés nélkül végrehajtották, és mivel az a támogatási előírásokkal nem összeegyeztethető, Ausztriának a kedvezményezettől a támogatást vissza kell követelnie.

(166) A visszafizettetendő összeget úgy kell megállapítani, hogy a támogatást megszüntessék. A VI. fejezet 2.2. és 2.3. pontjai szerinti megállapítások alapján a támogatás ebben az esetben a konzorcium által ajánlott ár és a tényleges vételár közötti különbségnek felel meg.

(167) Az érintett különbözeti összeg azonban nem felel meg egyszerűen a két ajánlat közötti 54,7 millió EUR értékű névleges különbözeti értéknek. A két ajánlat korlátlan összehasonlíthatósága érdekében kiigazításokra van szükség, mivel a GRAWE-val és a konzorciummal folytatott szerződéses megállapodások egymástól különböznek. Mindkét ajánlat több mellékfeltételt is tartalmaz, amelyeket mind mennyiségükben, mind a másik pályázó ajánlatának megfelelő feltételeivel össze kell hasonlítani. A Bizottság véleménye szerint az említett, két árajánlat közötti különbözeti összeget a támogatás Ausztria általi visszafizettetésekor az alábbiak szerint kell kiigazítani.

([58]) Lásd a szerkezetátalakítási határozat 80. preambulumbekezdését.

(168) Ami a 2000. június 20-i garanciamegállapodással kapcsolatos előtörlesztési díjat illeti, a Burgenland tartomány által a konzorcium részére előirányzott 15 millió EUR értékű kifizetés 2,1 millió EUR-val magasabb, mint a GRAWE részére történő 12,9 millió EUR értékű kifizetés. Így a konzorcium árajánlata és a tényleges vételár közötti különbözeti összeget ki kell igazítani, és 2,1 millió EUR-val csökkenteni kell.

(169) A felelősségi határokról, a szabad összegekről és a szavatossági határidőkről szóló egyes megállapodások hatásait csak nehezen lehet mennyiségüket tekintve meghatározni. Ausztria érvényre juttatta, hogy az az általános eljárás, amelyről a GRAWE-val és a konzorciummal megegyeztek, kiegyensúlyozott volt, és egyik ajánlattevőt sem részesítette említésre méltó előnyben. A Bizottság egyetért Ausztriával abban, hogy a szavatossági megállapodások a vételár-különbözetre csak csekély mértékben gyakorolnak hatást, azonban szükségesnek tartja, hogy ezek hatásait mennyiségükben is meghatározza. A meglévő információk alapján a Bizottság nincs abban a helyzetben, hogy megítélje, hogy a szavatossági megállapodások az ajánlattevők valamelyikét előnyben részesítették volna, így Ausztriának valamennyi szavatossági megállapodásról összehasonlító áttekintést kell adnia. Ezenkívül Ausztriának mindkét pályázó árajánlata vonatkozásában meg kell határoznia ezen megállapodások pénzügyi hatásainak mértékét.

(170) Az éves 100 000 EUR értékű jutalék, amelyet a konzorciumnak az Ausfallhaftung 2017-ig való fenntartásáért kellett fizetnie, Burgenland tartomány számára, kiegészítő bevételnek minősül, így a kiigazítást olyan formában kell elvégezni, hogy a konzorcium árajánlata és a tényleges vételár közötti különbözeti összeget a 2017-ig fizetendő jutalékok készpénzértékével meg kell növelni.

(171) Az állami felelősség keretén belül biztosított 380 millió EUR értékű kiegészítő kölcsönök kiadása sem az eljárási levélben, sem pedig a GRAWE-val kötött szerződés tervezetében nem szerepelt. A Bizottság megítélése szerint ez a megállapodás lényeges szerepet játszott az eladási eljárás folyamán, és a konzorciummal kötött szerződéstervezetbe bele kellett volna venni. Ezenkívül a konzorcium megerősítette, hogy az ajánlatában a kiegészítő kölcsönök kiadását nem vette figyelembe. A Bizottság véleménye szerint ezért az az előny, amellyel a GRAWE-t további 380 millió EUR rendelkezésre bocsátásával kedvezőbb refinanszírozási helyzetbe hozták, kiigazítást igényel a konzorcium ajánlata és a tényleges vételár közötti különbözeti összeg növelése formájában. A számítás alapjául azok a kamatok szolgálnak, amelyeket a BB az eladás befejezését követő refinanszírozási költségekhez viszonyítva a 380 millió EUR értékű kiegészítő kölcsönökért fizet.

(172) A Bizottság nem rendelkezik a szükséges információkkal arra vonatkozóan, hogy végül meg tudja ítélni, hogy a BB négy ingatlantársaságának az eladás befejezése előtt 25 millió EUR mérleg szerinti értéken Burgenland tartomány részére történő eladására vonatkozó megállapodással olyan előnyt nyújtottak-e, amely a konzorcium ajánlata és a tényleges vételár közötti különbözeti összeg kiigazítását megköveteli. Ez lehet az az eset, ha a tulajdon piaci értéke alacsonyabb, illetve magasabb lenne, mint a mérleg szerinti érték. Ausztriának egy független testület által megnevezett független szakértő véleményét kell beszereznie a BB négy ingatlantársaságának piaci értékére vonatkozóan. A szakvéleményben figyelembe kell venni azokat a bérleti bevételeket, amelyeket a piacon el lehet érni.

(173) Ami annak a 15 millió EUR értékű foglalónak a szerződés aláírása és az eladás befejezése napja között esedékes kamatait illeti, amelyet a konzorcium az ukrajnai székhelyű Active Bank vagyonkezelői számlájára teljesített volna, a Bizottság azt a véleményt képviseli, hogy az nem igényel kiigazítást, amennyiben azokat a konzorcium javára írják jóvá.

(174) Ami az eljárás megindításáról szóló határozatban, az adóköteles veszteség vonatkozásában előadott kérdést illeti, azt vizsgálta a Bizottság, hogy ezt a szempontot a támogatási összeg vizsgálata során figyelembe kell-e venni, és arra az eredményre jutott, hogy itt nem ez az eset áll fenn. A Bizottság mégis azt a véleményt képviseli, hogy azt az előnyt, amely harmadik személyek javára az adóköteles veszteségből származhat, a BB értékelésekor figyelembe kell volna venni (Best-owner-tétel).

VII. **KÖVETKEZTETÉS**

(175) A Bizottság megállapítja, hogy Ausztria a GRAWE javára a BB privatizációjának keretében az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseivel ellentétesen, ezáltal jogellenesen állami támogatást nyújtott. A támogatás nem egyeztethető össze a közös piaccal. A teljes támogatási összeget Ausztriának a pályázat keretében benyújtott két végleges árajánlat közötti különbség alapján kell kiszámítania, amelyet a fenti magyarázatoknak megfelelően ki kell igazítani,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Ausztria által a GRAWE-nak az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseivel ellentétesen, ezáltal jogellenesen nyújtott támogatás nem összeegyeztethető a közös piaccal. A támogatás a pályázat keretében benyújtott két végleges árajánlat közötti különbségnek felel meg, amelyet az e határozat 167–174. pontjában meghatározott paramétereknek megfelelően kell kiigazítani.

2. cikk

(1) Ausztria az 1. cikkben említett támogatást visszafizetteti a kedvezményezettel.

(2) A visszafizettetés összege magában foglalja azokat a kamatokat, amelyek attól az időponttól, amikortól a támogatás a kedvezményezett rendelkezésére állt, annak tényleges visszafizetéséig fel kell számolni.

(3) A kamatokat tőkésített kamatként kell kiszámítani a 794/2004/EK rendeletnek megfelelően.

3. cikk

(1) Az 1. cikkben említett támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni.

(2) Ausztria biztosítja, hogy ezt a határozatot a kihirdetését követő négy hónapon belül végrehajtják.

4. cikk

(1) Ausztria az e határozat kihirdetését követő két hónapon belül közli a Bizottsággal az alábbi információkat:

a) a kedvezményezettel visszafizettetendő teljes összeg (kamattal együtt), amelyet a Bizottság e határozatában megállapított paraméterekkel összhangban kell kiigazítani, valamint ezen összeg kiszámítási módjának pontos magyarázata, és a tulajdon független szakértő által történő értékelése;

b) a határozatban foglaltak teljesítése érdekében meghozott, illetve meghozni szándékozott intézkedések részletes leírása;

c) azok a dokumentumok, amelyekből kitűnik, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Ausztria tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében tett intézkedéseiről, amíg az 1. cikkben említett támogatás visszafizetése meg nem történt. A Bizottság megkeresésére Ausztria haladéktalanul információkat nyújt be a határozatban foglaltak teljesítése érdekében meghozott, illetve meghozni szándékozott, intézkedésekről. Továbbá Ausztria részletes adatokat szolgáltat azokról a támogatási összegekről és kamatokról, amelyeket a kedvezményezett már visszafizetett.

5. cikk

Ennek a határozatnak az Osztrák Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 30-án.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

HELYESBÍTÉSEK

Helyesbítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 423/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2008. január 28-i 116/2008/EK bizottsági rendelethez

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 35., 2008. február 9.)

Az 54. oldalon az I.9B.004. szám alatt:

a következő szövegrész: „a 9A005., I.9A.002. […] alatt meghatározott termékek”

helyesen: „az I.9A.002. […] alatt meghatározott termékek”.

Helyesbítés a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2007. március 27-i 329/2007/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2008. január 28-i 117/2008/EK bizottsági rendelethez

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 35., 2008. február 9.)

A 121. oldalon az I.9B.004 szám alatt:

a következő szövegrész: „A kifejezetten a 9A005, I.9A.002 […] alatt meghatározott termékek”

helyesen: „A kifejezetten az I.9A.002 […] alatt meghatározott termékek”.

MEGJEGYZÉS AZ OLVASÓHOZ

Az intézmények úgy határoztak, hogy a jövőben nem tüntetik fel szövegeikben az idézett jogszabály utolsó módosítását.

Ellenkező jelzés hiányában, az itt megjelent szövegekben a jogszabályokra történő hivatkozást a hatályos változatukra történő hivatkozásként kell értelmezni.